

Naiset, rauha ja turvallisuus
Suomen kansallinen toimintaohjelma 2018-2021

			RAPORTOIVAN TAHON TOIMET KUNKIN TULOKSEN/TUOTOKSEN OSALTA VUONNA 2020
TAVOITE 1: RAUHANPROSESSIT Naisten merkityksellinen osallistuminen ja sukupuolinäkökulman valtavirtaistaminen rauhanvälityksessä, rauhanprosesseissa ja siirtymäprosesseissa on vahvistunut			
Tulokset	Tuotokset	Vastuutahot	Tehdyt toimet
TULOS 1.1: Naisten merkitykselliseen osallistumiseen ja sukupuolinäkökulman valtavirtaistamiseen liittyvät haasteet/esteet rauhanvälityksessä, rauhanprosesseissa ja siirtymäprosesseissa on tunnistettu.	1.1.1: Vahvistetaan Suomen käytännön työn yhteyttä tutkimukseen perustuvaan konfliktianalyysiin naisten osallistumisesta rauhanvälitykseen ja rauhan- ja siirtymäprosesseihin.	UM, KUA, FELM, CMI	UM/Palestiina: Ulkoministerö rahoitti sosiaalisiin konflikteihin liittyvää tutkimusta (PYM-hanke: Taawon for Conflict Resolution - Palestinian Women in Conflict Prevention and Peacebuilding (policy study, report and recommendations)). <i>Rahoituksen määrä: 30 000 €</i> UM/Washington: Ulkoministeriö rahoittaa yhdessä Espanjan ulkoministeriön kanssa Georgetown Institute for Women, Peace and Securityn selvitystä, jossa kehitetään raportointi-, seuranta- ja toimeenpanomenetelmiä liittyen naiset, rauha ja turvallisuus –agendaan. <i>Rahoituksen määrä: 15 000 €</i> CMI: - CMI:n sisäisen kapasiteetin vahvistaminen: keskustelut CMI:n aluetiimien kanssa naisten osallistamisesta eri alueiden hankkeissa sekä oppien kerääminen tehdystä työstä, naiset, rauha ja turvallisuus – aiheisten koulutusten järjestäminen CMI:n työntekijöille. <i>Rahoituksen määrä: 25 000€</i> - Vertaisjärjestöjen yhteen tuominen vertaisoppimistarkoituksessa Suomessa: CMI:n, KUA:n, Felmin ja UM:n yhteiset vertaisoppimistyöpaja 11.6.2020 liittyen eri tahojen 1325 työhön sekä naisten osallistumisen vahvistamiseen konfliktimaiden poliittisissa prosesseissa, seuraavien työpajojen suunnittelu <i>Rahoituksen määrä: 5 000 €</i> - Asiantuntijana toiminen Suomessa: asiantuntijapuheenvuorot mm.

			Maailma symposiumissa, Tampereen YK-yhdistyksen kanssa järjestämässä Rauhanpäivän ”Gender, Institutions and Peace” seminaarissa sekä WISE:n turvallisuuspoliittisessa akatemiassa, osallistuminen 1325-verkoston ja -seurantaryhmän työhön sekä Fingon Gender ja Kehitys -työryhmän työhön. Artikkelit WISE:n naiset, rauha ja turvallisuus juhluvuoden julkaisussa sekä tapausesimerkki Fingon julkaisuun (julkaistaan vuonna 2021) liittyen teknologian käyttöön tasa-arvon edistämiseksi. Suomalaisten nuorten ja koululaisten konfliktinratkaisutietämyksen parantaminen Ahtisaari Päivät -globaalikasvatus hankkeen kautta, mukaan lukien naiset ja rauhanvälitys tematiikka. <i>Rahoituksen määrä: 50 000€</i> KUA: KUA tekee säännöllisin väliajoin konfliktianalyseja ohjelmamaissaan osana maaohjelmien suunnittelua ja ohjelman toteutusta. Lisäksi ohjelma- maat päivittävät n. 1-2 vuoden välein maata koskevan kontekstianalyysin, jossa aluetta tarkastellaan myös konfliktianalyysin keinoin tasa-arvonäkökulma huomioiden. Verkosto toteutti laajan kartoituksen ”Somali Women Conflict Mapping Study Report” naisten rooliin, resursseihin ja tarpeiden kartoittamiseen rauhanprosesseissa ja konfliktien ehkäisemisessä Somaliassa. Tutkimuksen pohjalta ollaan kehittämässä tarpeisiin perustuvaa naisille räätälöityä koulutusmallia ”Women Peace Circle Training” rauhantekijöille, rauhanrakentajille ja sovittelijoille Somaliassa. KUA/verkosto aikoo järjestää naisille kohdistettuja koulutuksia tutkimuksen ja koulutusmallin pohjalta. Felm: Syyria-hanke: SI:n dialogialusta Tasa-arvoisen kansalaisuuden keskus (Equal Citizenship Centre, EEC) jatkoi lakien ja käytäntöjen (mm opetus, naisten poliittinen osallistuminen, henkilökaari) sp-analyysien tekemistä. Hankkeen järjestämissä työpajoissa eri puolilla Syyriä analysoitiin perustuslakia sp-näkökulmasta. Hanketiimin syyrialainen jäsen yhdessä Naisten Pyöreä Pöytä-dialogialustan kanssa analysoi naisiin kohdistuvaa väkivaltaa COVID-19 pandemian aikana, hankkeen julkaisemaa analyysia käytettiin UNWomen ohjelmatyön tukena. Idlibissä sijaitseva hankkeen ’dialogi hub’ Bareket Amal järjesti 30 erilaista kokousta ja työpajaa, kuhunkin osallistui 32 naista. Ne käsitelivät perustuslakia historiallisesti, desentralisaation näkökulmasta, ja perustuslain talousulottuvuuksia. Lisäksi Bareket Amal järjesti naisille koulutuksia mobili-
--	--	--	---

RAPORTOINTI VUODEN 2020 OSALTA

			saatiossa ja vaikuttamisessa, neuvottelutaidoissa, johtajuudessa, arvioinnissa ja kehityksessä, vuorovaikutustaidoissa, elinkeinoharjoittamisen kehittämisessä ja konfliktinratkaisussa. Kaikkien aktiviteettien tarkoitus oli voimauttaa naisia toimimaan julkisessa elämässä ja tekemään tietoon perustuvia päätöksiä työelämässä ja tukea heitä vaikuttamistyössä. Barakat Amal valmisti myös oman, alueensa ainoan naisiin keskittyvän tutkimuskeskuksen perustamista (raportoidaan seuraavalla kaudella). Keskuksen johtaja on hankkeen tuella WAB:in ja perustuslaillisen komitean jäsenyyteen asteittain päässyt naisvaikuttaja. Raportointikaudella myös käynnistettiin naisten aloitteesta 9 rauhanaloitetta, jotka perustuvat naisten itsensä kontekstin luentaan ja analyysiin.
	1.1.2 Suomi edistää kokemusten jakamista korkealla tasolla sekä toimeenpanoon liittyvien kokemusten keräämistä ja mentoointia	UM, KUA, FELM, CMI	UM/Libya: Suomi on tukenut UN Womenin kautta vuodesta 2019 lähtien libyalaisnaisten rauhanvälittäjäverkostoa. Verkosto on konfliktin ja koronapandemian aikaan jatkanut yhteydenpitoa etäyhteyksin ja sosiaalisen median kautta. UM/Kenia: Suomen ja Kenian kahdenvälisissä konsultaatioissa lokakuussa 2020 käytiin keskustelua yhteistyöstä päätöslauselmien 1325 ja 2250 osalta ja suomalaiset asiantuntijat jakoivat omia kokemuksiaan päätöslauselmien toimeenpanosta kenialaisille UM/Washington: Edustusto järjesti yhdessä Georgetown Institute for Women Peace and Securityn kanssa keskustelutilaisuuden, jossa ulkoministeri Haavisto kertoi kokemuksistaan rauhanvälitystyöstä Darfurissa ja Afrikan sarvessa, ml. naisten roolista ja ilmastonmuutoksen vaikutuksista. CMI: Naisrauhanvälittäjäverkostot: operationaalinen tuki Pohjoismaiden naisrauhanvälittäjäverkostoille ja niiden globaalin yhteistyön edistämiseksi (esim. operatiivinen tuki Suomen ja Pohjoismaiden naisrauhanvälittäjäverkostoille sekä FemWise-Africa -verkostolle); Globaaliallianssin vuosikokouksen järjestäminen, kokemusten ja tiedonvaihto muiden alueellisten naisrauhanvälittäjäverkostojen kanssa) <i>Rahoituksen määrä: 27 000€</i> KUA: KUA osallistui muun muassa kahteen ajankohtaiseen seminaariin, joissa tuotiin esille kokemuksia 1325 ohjelmatyöstä: puheenvuorot WISE:n järjestämissä Kokonaisvaltaisen kriisinhallinnan seminaari syyskuussa ja Turvallisuuspoliittinen akatemia seminaari marraskuussa.

			Kesällä 2020 käynnistynyt työpajojen sarja naisten osallistumisesta rauhanprosesseihin: kokemuksia hyvistä käytännöistä, opeista sekä haasteista. Työpajan tarkoituksena on ollut edistää tiedonvaihtoa ja vertaisoppimista liittyen 1325 työhön, keskustella jaetuista haasteista ja hyvistä käytännöistä liittyen naisten rooliin tukemiseen rauhantyössä sen eri tasoilla. Työpajassa on esitelty kunkin järjestön 1325 työstä lyhyt tapausesimerkki, joka toimii keskustelun avaajana ja inspiroijana. Ensimmäinen työpaja järjestettiin 11.6., jossa esimerkkimaat ovat CMI: Libya, FELM: Myanmar ja KUA:n esimerkki käsitteli Somalia-hanketta, josta yllä tarkemmin. Seuraavan työpajan ajankohta oli suunniteltu syyskuulle mutta se siirtyi tammikuulle 2021 ja jatkuu vuoden 2021 ajan. KUA isännöi uskonnollisten ja perinteisten toimijoiden rauhanverkoston sihteeristöä. Verkosto toimii yhteistyöfoorumina ja verkostona, joka pyrkii edistämään rauhantyön toimijoiden välistä yhteistyötä ja kokemusten jakoa paikallisella, kansallisella, alueellisella ja globaalilla tasolla. Vuonna 2020 rauhanverkosto edisti rauhanverkoston strategian 2020-2025 toimeenpanoa globaalisti verkostoitumisen, vuoropuhelun, tutkimustyön ja kapasiteetin vahvistamisen kautta, sekä alueellisen ohjelmatyön kautta Aasiassa, Afrikassa, Euroopassa ja Lähi-idässä. Verkoston strategian painopisteenä on tasa-arvon valtavirtaistaminen sekä spesifien tasa-arvoon liittyvien toimien luominen ja tukeminen. Strategian mukaisesti verkosto jatkoi kokemusten ja oppien jakamista laaja-pohjaisen yhteistyöverkostonsa avulla, korostaen erityisesti inklusiivisuuden edistämistä uskopohjaisessa rauhantyössä. Vuonna 2020 verkosto käynnisti globaalin prosessin verkoston jäsenistä sekä muista toimijoista (ml. kansalliset ja kansainväliset organisaatiot ja instituutiot, tutkimuslaitokset ja paikallistason rauhanaktivistit jotka edistävät tasa-arvon toteutumista) koostuvan työryhmän edistämään inklusiivisuutta ja tukemaan kokemusten vaihtoa rauhantyöhön, sovitteluun ja konfliktien ehkäisemiseen liittyen. Felm: Hankkeet jatkoivat paikallisten gender-asiantuntijoiden ja rauhanprosesseihin osallistuvien naisten tukemista mm. mentoroinnilla ja mahdollistaen heidän pääsyä korkean kansainvälisen tason (YK, EU) foorumeille ja prosesseihin. Syyria-hanke edisti naisten osallistumista korkean tason prosesseihin YK- ja
--	--	--	--

RAPORTOINTI VUODEN 2020 OSALTA

			EU-konteksteissa eri rooleissa, fasilitoijina ja osallisina mm mentoroinnin avulla.
	1.1.3: Suomi lisää kansainvälisillä ja alueellisilla foorumeilla tietoisuutta naisten osallistumisesta rauhanvälitykseen, rauhanprosesseihin ja siirtymäprosesseihin liittyen (kaikilla tasoilla)	UM, KUA, FELM, CMI	UM/Afrikan Unioni: Suomen rahoittamasta AU:n rauhanvälityksen tuen kapasiteetin kehittämishankkeesta on tuettu Afrikan naisrauhanvälittäjien FemWise-Africa verkoston toiminnallistamista. Tukea jatketaan CMI:n toteuttaman AU-hankkeen kautta. Suomen edustajat ovat osallistuneet AU:n foorumeilla aktiivisesti naiset, rauha ja turvallisuus -tematiikkaa koskevaan keskusteluun. UN Women on ollut tärkeä kumppani vuoropuhelussa. UM/Libya: Libyan naisrauhanvälittäjäverkoston yksivuotisjuhlassa lähettiläs Pekka Hukka korosti inklusion tuomaa lisäarvoa, tarvetta sisällyttää nais-edustajia mukaan neuvotteluihin, muistutti konfliktin osapuolia velvollisuuksistaan kansainvälisen lain edessä sekä naisten ja tyttöjen suojelun tärkeydestä siviileinä. UM /Etyj: Suomi edistää Etyjin puitteissa läpileikkaavasti naisten ja tyttöjen oikeuksia ja YKT:n päätöslauselmaan 1325 liittyvää työtä. Edustuston pitkäjänteinen työ jatkui vuonna 2020 pitkälti samojen teemojen ja toimijoiden (ml. Etyjin sihteeristö, ODIHR, rauhanvälityksen ystäväryhmä, saman mieliset maat, Etyjin puheenjohtajamaa). 1325-juhlavuosi oli vuoden 2020 pj-maa Albanialle prioriteettiteema ja Albania lupasi lisätä Etyjin toimia naisten roolin vahvistamiseksi konfliktien ratkaisussa ja rauhanprosesseissa. Pandemia vaikutti kevään tapahtumakalenteriin, ja suunnitellut WPS-tilaisuudet siirtyivät syksyyn ja verkkoon. Suomi järjesti yhdessä Etyjin silloisen (Albania) ja tulevan pj-maan (Ruotsi) kanssa sivutapahtuman 1325-päätöslauselman 20-vuotisjuhlan yhteydessä. Samassa tilaisuudessa puhui myös YK:n vara-pääsihteeri, sekä UM:stä valtioksi Sumuvuori. VSI oli myös FSC-PC –istunnon yhtenä pääpuhujana. Suomi piti puheenvuoroissa esillä mm. Etyj-laajuisen toimintasuunnitelman tekemistä, naisten osallistumista rauhanprosesseihin sekä yhteistyötä kansalaisyhteiskunnan kanssa. Etyjin sihteeristö järjesti lokakuussa 2020 kolmen vuoden jälkeen taas laajan

			<i>OSCE Gender Equality Review</i> –konferenssin, jonka yhtenä aiheena on naisten aseman edistäminen turvallisuussektorilla. TP Niinistö piti konferenssin alkupuheenvuoron, jossa hän painotti vahvasti WPS-agendan merkitystä ja WPS-toimintasuunnitelman tekemistä. Suomi vaikutti kautta vuoden myös EU-puheenvuoroihin, jotta niihin saatiin vahvat päätöslauselmaa tukevat muotoilut. EU:n sisällä BE otti vetovastuun WPS-tematiikasta ja tarttui tehtävään kunnianhimoisesti. Myönteisenä asiana voidaan todeta, että koska EU:n WPS-lausunnot yleensä käsitellään FSC:ssä, menevät ne joskus ”tutkan alta” eivät aiheuta samanlaista kitkaa anti-gender –maiden ja muiden välillä kuin muissa gender-asioissa. Suomen rahoittama ja laatima työkalupakki naisten sisällyttämisestä tehokkaisiin rauhanprosesseihin ei vuoden aikana välttämättä saanut sille kuuluvaa huomiota, mutta työ suositusten toimeenpanemiseksi jatkuu. Suomen sekondeeramat asiantuntijat tukevat tärkeällä tavalla järjestön WPS-työtä. Näistä mainittakoon Etyjin konfliktinestokeskuksen (CPC) päällikkö, joka on samalla Etyjin sihteeristön kakkosvirkamies, Tuula Yrjölä, rauhanvälitysasiantuntija Mikko Patokallio sihteeristön rauhanvälitysyksikössä, sekä ODIHRin ihmisoikeusyksikön tasa-arvo ja turvallisuus –asiantuntija Jonna Naumanen, joka on erikoistunut juuri WPS-tematiikkaan. Myös Moldovan kenttämission kakkosmies Antti Karttunen toimeenpanee työssään Etyjin WPS-sitoumuksia ja työkaluja. Parhaillaan rahoitettavat hankkeet: - OSCE Support to Women, Peace and Security Agenda -hanke tuettiin vuosina 2019-20 tukisummalla 50 000 euroa poliittisen osaston jäsenmaksuhankevaroista. Hanke pyrkii vahvistamaan 1325-työtä sekä Etyjin järjestötasolla, että sen osallistujavaltioissa. Jälkimmäisen osalta keskittään erityisesti kansallisten 1325-toimintasuunnitelmien laatimisen ja toimeenpanon tukemiseen järjestämällä eri osallistujavaltioiden edustajia kokoavia seminaareja sekä yksittäisten osallistujavaltioiden tai alueellisiin tarpeisiin räätälöityjä työpajoja. Hanke on jatkoa Suomen vuosina 2016 ja 2017 rahoittamille Etyjin 1325 NAP -projekteille. - Training for women on arms control, disarmament and non-proliferation –hanketta tuetaan poliittisen osaston jäsenmaksuhankevaroista 45 000 eurolla. Hanke toteutetaan yhteistyössä UNODA:n kanssa vuosina 2020-
--	--	--	--

			2021. - Promoting a Human Rights Compliant and Gender Responsive Security Sector –hanketta tuetaan poliittisen osaston jäsenmaksuhankevaroista 90 000 eurolla vuosina 2020-2021. Hanke on Etyjin demokraattisten instituutioiden ja ihmisoikeuksien toimiston ODIHRin toteuttama. Hankkeelle esitettiin 36 000 euron lisätukea KYT-varoista. - Lisäksi vuosina 2018-2020 myönnettiin Etyjin rauhanvälityskapasiteettia vahvistavalle hankkeelle ”Consolidating the OSCE Mediation-Support Capacity” yhteensä 170 000 euroa. Vuosille 2021-22 Suomi rahoittaa hanketta 100 000 eurolla. Hankkeen tärkeänä elementtinä on YKTN päätöslauselma 1325. UM/EU: Asiaa tuotu esiin esimerkiksi Afrikan Unionin kontekstissa, yhtenä esimerkkinä syksyllä järjestetyssä EU-AU PSC to PSC–keskustelussa Suomi piti johtopuheenvuoron Sudanin transitiosta ja toivoi pysyvän rauhan saavuttamiseksi naiset pidettävän aktiivisesti mukana jälleenrakennuksessa. UM/YK: Suomi sisällyttää 1325-agendan läpileikkaavasti kaikkeen teeman kannalta relevanttiin toimintaan YK:n puitteissa. Erityisesti on huomioitu yhteydet rauhanvälityksen, rauhanturvan, YK:n poliittisten missioiden, asevalvonnan sekä rankaisemattomuuden vähentämisen teemoihin, sekä sukupuolinäkökohdat ja naisten rooli YK:n terrorisminvastaisissa ja väkivaltaisen ekstremismin vastaisissa toimissa. 1325-agendaa edistetään YK:ssa myös maakysymyksissä, ja Suomi on osaltaan vaikuttanut siihen, että 1325-agendaan viitataan YK:n yleiskokouksen käsittelemissä päätöslauselmissa, esim. Afganistanista ja Myanmarista. 1325-agenda kytkeytyy luontevasti myös vuonna 2020 valmistellun Suomen ihmisoikeusneuvostokampanjan tueksi. Suomen puheenjohtajuus UN Womenin johtokunnassa vuonna 2020 antoi osaltaan mahdollisuuden edistää 1325-teemoja näkyvällä ja vaikuttavalla paikalla. Suomi liittyi vuonna 2020 niin sanotuksi katalyyttijäseneksi UN Womenin lanseeraamaan kompaktiin, jonka tarkoitus on vauhdittaa 1325 agendan toimeenpanoa humanitaarisella alalla ja konfliktitilanteissa osana viisivuotista Generation Equality -hanketta. CMI:
--	--	--	--

RAPORTOINTI VUODEN 2020 OSALTA

			- Globaaliallianssin vuosikokous ja siihen liittyvä yhteistyö: kokemusten-vaihto alueellisten naisrauhanvälittäjäverkostojen sekä keskeisten kansainvälisten sekä alueellisten toimijoiden (mm. YK, EU, AU, UN Women) välillä liittyen naisten osallistamiseen rauhanprosesseissa, naisrauhanvälittäjäverkostojen rooliin sekä naiset, rauha ja turvallisuus agendan toimeenpanoon. <i>Rahoituksen määrä: 94 000€</i> - Virtuaaliseminaari inklusiivisista rauhanvälitysstrategioista YK:n poliittisten ja rauhanrakennusasioiden osasto sekä PRIO:n kanssa: kokemusten-vaihto inklusiivisesta rauhanvälityksestä pohjautuen panelistien omiin kokemuksiin rauhanprosessien eri vaiheista Etelä-Sudanin, Filippiinien ja Libyan konteksteissa, sekä reflektointi inklusiivisen rauhavälityksen tarpeista ja mahdollisuuksista tulevaisuudessa. <i>Rahoituksen määrä: 44 000 €</i> - Club De Madrid virtuaalikonferenssi: työpajojen järjestäminen naiset, rauha ja turvallisuus tematiikasta sekä työpajoissa tuotettujen suositusten jakaminen maailman johtajille virtuaalikonferenssissa. <i>Rahoituksen määrä: 12 000 €</i> - Työpaja naisten rooleista rauhanprosesseissa: yhdessä Durhamin yliopiston, Instituto Affari Internazionali:n sekä Britannian ulkoministeriön kanssa sekä julkaisun työstäminen työpajan perusteella <i>Rahoituksen määrä: 7 000 €</i> - Asiantuntijana toiminen kansainvälisesti: asiantuntijapuheenvuorot lukuilla kansainvälisillä foorumeilla, kuten Interpeacen Principles for Inclusive Peace webinaarissa, SIPRI:n järjestämässä Discussion on Inclusive Peace Processes -tapahtumassa, virtuaalisen Torino Forumin keskustelussa nuorten naisten roolista Tsadjärven alueella sekä YK:n ja Vietnamin hallituksen järjestämässä kansainvälisessä naiset, rauha ja turvallisuus konferenssissa. <i>Rahoituksen määrä: 50 000 €</i> - Naisten osallistumiseen liittyvän tiedon tuottaminen: julkaisu naisten kokemuksista Etelä-Sudanin rauhanprosessissa yhdessä eteläsudanilaisen National Transformational Leadership Institutin (NTLI) sekä Ruotsin Folke Bernadotte Academy:n kanssa, podcast naisten roolista rauhanvälityksessä, naiset, rauha ja turvallisuus sekä inklusiivinen rauhanvälitys -
--	--	--	--

			aiheisten videoiden julkaiseminen, tieteellinen artikkeli Durhamin yliopiston julkaisemassa kirjassa Rethinking Peace Mediation – Challenges of Contemporary Peacemaking Practice, ja valmistelutyö Durham yliopiston kanssa yhdessä tuotettavaan julkaisuun naisten rooleista rauhanprosesseissa (julkaisu vuonna 2021) <i>Rahoituksen määrä: 8 000€</i> KUA/Verkosto: Osana Kaakkois- ja Etelä-Aasian työtä (ALLY, SEA-AIR ja AHA! ohjelmat) verkosto on kumppaniensa kanssa tukenut uskopohjaisten naisten vahvempaa roolia konfliktien ennaltaehkäisyssä ja rauhanrakentamisessa alueella. Fokuksena on etenkin ollut naisten ja nuorten osallistumisen tukeminen osana uskonnollisia ja perinteisiä rakenteita. Osana tätä työtä on jatkettu alueellisia dialogien ja työpajojen järjestämistä ruohonjuuritason toimijoiden, akatemian, uskonnollisten johtajien, päätöksentekijöiden ja yksityisen sektorin välillä. Rauhanverkosto järjesti kaksi globaalia virtuaalista Socially Distant Town Hall –tapahtumaa liittyen naisten asemaan ja turvallisuuteen COVID-19 pandemian aikana. Ensimmäinen tapahtuma käsitteli naisten roolia COVID-19 vastatoimiin liittyen Somaliassa ja toinen tapahtuma käsitteli lähisuhdeväkivallan kasvuun liittyviä ongelmia COVID-19 pandemian seurauksena. Verkosto kehitti myös ohjeistuksen ”Sukupuolten tasa-arvo ja osallisuus COVID-19 aikaan” uskonnollisille ja perinteisille johtajille miten ottaa huomioon naisten asema ja rooli COVID-19 pandemian aikana. Suomen 1325-verkosto: Vuosi 2020 oli 1325-päätöslauselman 20. juhlatvuosi, ja Suomen 1325-verkosto nosti aihetta aktiivisesti esiin koronapandemiasta huolimatta. Verkosto järjesti päätöslauselman juhlatilaisuuden Kanadan suurlähetystön kanssa Finlandia-talolla 5. maaliskuuta. Tilaisuudessa puhujana esiintyi verkoston puheenjohtaja professori Helena Ranta, ja UN Women Suomen toiminnanjohtaja Jaana Hirsikangas juonsi tilaisuuden paneelikeskustelun. Lokakuussa teema sai paljon näkyvyyttä UN Women Suomen käynnistämän Ryhdy naisrauhan turvaajaksi -kampanjan kautta. Suomen 1325-verkoston puheenjohtaja professori Helena Rannan ja UN Women Suomen toiminnanjohtaja Jaana Hirsikankaan vieraskynäkirjoitus Rauhaa rakennettaessa naiset jätetään liian usein ulkopuolelle julkaistiin 9.11. Helsingin Sanomissa. Aiheesta julkaistiin kirjoituksia myös useissa alueellisissa sanomalehdissä. Yli
--	--	--	---

			600 henkilöä alle-kirjoitti kampanjassa julkaistun kannanoton 1325-päätöslauselman toimeenpanon tehostamiseksi. Verkoston puheenjohtaja Helena Rannan ja Lähi-idän kirjeenvaihtajana toimineen Aishi Zidanin podcast-jakso julkaistiin päätöslauselman 1325 syntymäpäivän aattona 30.10. osana UN Women Suomen Generation Equality -podcastia. Verkosto osallistui myös NGO Working Group on Women Peace and Security laatimaan avoimeen kirjeeseen, joka kehotti kaikkia YK:n jäsenvaltioita turvaamaan naisten täysivaltaisen osallistumisen rauhan ja turvallisuuden kaikilla tasoilla. Kirje julkaistiin 1.10. ennen turvallisuusneuvoston jokavuotista avointa Naiset, rauha ja turvallisuus -keskustelua 29. lokakuuta 2020. Felm: Syyria: hankkeen tukemien naisten osallistuminen EU:n Days of Dialogue-konferenssin ympärillä kansalaisyhteiskunnan vuoropuheluiden fasilitoimiseen, samoin kuin hankkeen tukemien naisten osallistuminen eri tasojen neuvotteluihin, on lisännyt tietoisuutta naisten osallistumisen tärkeydestä ja merkityksestä. Hanke on myös tukenut UNWomenin työtä Syyriassa esittelemällä järjestölle syyrialaisia kansalaisyhteiskunnan naistoimijoita.
TULOS 1.2: Suosituksia, joilla lisätään naisten merkityksellistä osallistumista rauhanprosesseihin ja sukupuolinäkökulman valtavirtaistamista rauhanvälityksessä, rauhanprosesseissa ja siirtymäprosesseissa on toteutettu	1.2.1: Suomi edistää sukupuolinäkökulman sisällyttämistä rauhanvälitykseen, rauhanprosesseihin ja siirtymäprosesseihin	UM, KUA, FELM, CMI	UM/Sudan: Suurlähettiläs on pitänyt esillä naisten merkityksellisen osallistumisen tärkeyttä rauhanprosesseihin tapaamisissaan Sudanin viranomaisten ja kansainvälisten partnereiden kanssa Khartumissa. UM/Syyria: Suurlähettiläs kokosi ja fasilitoi Pohjoismaisen naisrauhanvälittäjäverkoston (PNRV) kokouksessa Syyriaan painottuvan webinaarin "How to promote women's inclusion in mediated peace processes in the midst of a pandemic?" Suurlähettiläs PNRV jäsenenä toimii myös sen Syyria-ryhmässä, joka pyrkii tukemaan syyrialaisia naisrauhanvälittäjiä. Koronavuoden aikana suurlähettiläs on aktiivisesti edistänyt teemaa eri webinaareissa. Poliittisissa dialogeissa korkealla tasolla 1325-agendaa on pidetty esillä. Suurlähettiläs on järjestänyt tilaisuuksia rauhanvälitykseen liittyen, missä 1325 agenda ollut keskeisesti esillä niin Libanonissa kuin Syyriassa. UM/Palestiina: PYM-hanke: Taawon for Conflict Resolution - Palestinian Women in Conflict Prevention and Peacebuilding: Sosiaaliin konflikteihin liittyvä tutkimus (policy study, report and recommendations)

			UM/POL-50: Tuki YK:n rauhanrakennusrahastolle (PBF). Pääsihteeri on asettanut YK:n rahastoille tavoitteen käyttää vähintään 15 prosenttia sukupuolisensitiiviseen työhön (Seven-Point Action Plan on Gender-Responsive Peacebuilding). PBF:n tavoitteena on suunnata vähintään 30 prosenttia ohjelmista sukupuolisensitiiviseen rauhanrakentamiseen. Vuoden 2020 investoinneista 40 prosenttia tuki sukupuolten tasa-arvoa ja naisten voimaannuttamista. Gender and Youth Promotion –aloite kohdistuu erityisesti ihmisoi- keuksien edistämiseen. Rahaston toiminta tukee YK:n naiset, rauha ja turvallisuus –ohjelman tavoitteita. UM /Etyj: Suomi on painottanut sukupuolinäkökulman valtavirtaistamista Etyjin toiminnassa, erityisesti gender-työn vahvistamista Etyjin poliittis-sotilaallisessa ulottuvuudessa, rauhanvälityksessä ja Etyjin kenttäoperaatioiden toiminnassa. Etyj toimii aktiivisesti naisten roolin vahvistamiseksi rauhanvälityksessä, vaikka asiasta ei järjestön piirissä olekaan konsensusta. Suomi, Itävalta, Kazakstan ja Turkki ovat ajaneet aloitetta, jonka tavoitteena on hyväksyä Etyjille järjestönlajaajuinen 1325-toimintaohjelma. Asia pidettiin vuoden 2020 aikana näkyvästi esille. Etyjin osallistujavaltioiden kesken ei kuitenkaan ole yhteisymmärrystä asiasta. Vaihtoehtona Saksa esitti syksyllä 2020 WPS-toimintasuunnitelman laatimista turvallisuusfoorumille, ja keskustelut tästä jatkunevat. Tasa-arvon edistäminen, erityisesti <i>gender</i> –terminologia kohtaa edelleen hyvin jyrkkää vastustusta muutaman osallistujavaltion taholta Etyjissä. Vastustus on voimistunut viimeisimpinä vuosina. Tämän trendin takaisin puskimiseen tulisi valmistautua paremmin myös Etyjissä. Suomi on hyvin aktiivisesti osallistunut näihin keskusteluihin. Suomi tukee aktiivisesti Etyjin rauhanvälitystoimintoja, erityisesti Etyjin sihteeristön konfliktinestokeskuksen rauhanvälitystiimiä. Suomalainen rauhanvälityksen asiantuntija on työskennellyt rauhanvälitystiimissä Suomen rahoittamana tiimin perustamisesta lähtien. Suomi on Sveitsin ja Saksan ohella tärkein sihteeristön rauhanvälityskapasiteettia ylläpitävä rahoittaja. Suomi on peräänkuuluttanut tarvetta huomioida gender- ja 1325-aspektit myös kaikkien Etyj-alueen konfliktien neuvotteluformaateissa.
--	--	--	---

			UM/Afganistan: Suomi jatkoi aktiivista osallistumista Naiset, Rauha ja Turvallisuus –työryhmään ja osallistuu Nordic+ ryhmän toimintaan vastaten sen puitteissa temaattisesti tasa-arvo- ja WPS-kysymyksistä. Suomi rahoittaa UN Womenin toimintaa Afganistanissa 2MEUR vuosirahoituksella. Yhdessä muiden avunantajien kanssa, rahoituksen avulla saavutettiin vuonna 2020 seuraavia tuloksia: - UN Women tuki Afganistanin ulkoministeriötä paikallistamis-työpajojen uudelleenkäynnistämisessä Parwanissa. Tämä oli suunnattu viranomaisille ja kansalaisyhteiskunnan edustajille, pääpainona naisjärjestöt ja nuoret. Työpajat informoivat kansallisen toimintaohjelman toisen vaiheen toimeenpanosta ja auttavat kutakin tahoa löytämään oman paikansa kokonaisuudessa. Lisäksi UN Women on jatkanut ulkoministeriön seuranta- ja arviointityökalujen kehittämistä. - WPS-työryhmä, jonka sihteeri UNW on, jatkoi aktiivisia tapaamisiaan. Se neuvoa hallitusta politiikkatyössä ja toimintaohjelman operationalisoinnissa. Työryhmä tukee myös kansalaisjärjestöjä, jotta ne voivat vahvistaa rooliaan hallituksen työn seuraamisessa ja tilivelvollisuuden vahvistamisessa. Lisäksi työryhmä tarjoaa alustan tiedon ja kokemusten vaihdolle, sekä auttaa yhteisten kantojen ja vaikuttamistyön suunnittelussa. Lisäksi UN Women tasa-arvosensitiivisen SSR–alatyöryhmän sihteerinä auttoi tuomaan yhteen sisäministeriön ja ulkoministeriön vahvistaakseen toimintaohjelman toimeenpanoa poliisivoimissa. - UN Women edisti myös suunnitelmaa sisäministeriön kanssa erillisen hankkeen osalta, jonka tarkoitus on tukea naisten tarkoituksenmukaista osallistumista poliisivoimissa. Tämä on osa laajempaa tiekarttaa, joka sisältää naisten määrän lisäämisen ja työolosuhteiden parantamisen poliisissa, sekä naisten lisäämisen sisäministeriön johtopaikoilla. Lisäksi UN Women nimettiin kansainväliseksi kanssapuheenjohtajaksi sisäministeriön tukitiimiin, joka antaa teknistä tukea tasa-arvokysymyksissä reformeihin, käytäntöihin ja politiikkatyöhön liittyen. - Lisäksi UN Women solmi yhteistyösopimuksen kansallisen ihmisoikeuskomission (jota Suomi myös rahoittaa) kanssa edistääkseen naisten osallistumista konfliktinratkaisussa kaikilla tasoilla. Yhteistyö sisältää myös tutkimustiedon tuottamista ja tukea tasavallan neuvottelutiimille rauhanneuvotteluissa naisten oikeuksiin liittyen. - Kansalaisjärjestöyhteistyön tuloksena UN Women oli kehittämässä en-
--	--	--	---

			simmäistä Women’s Peacebuilding Journalia, jossa korostui naisten kuulemisen ja osallistumisen paikallistasolta lähtien tärkeys. - UN Womenin kanssa järjestettiin myös lukuisia korkean tason dialogeja ja seminaareja, jotka nostivat tietoisuutta politiikkaprosesseista ja tarjosivat alustan ilmaista tukea naisten osallistumiselle ja oikeuksien vaalimiselle aikana, jolloin ihmisoikeuksien puolustajia on tapettu systemaattisesti pelotteen luomiseksi. Yhtenä esimerkkinä oli Afganistanin 2020 – konferenssin yhteydessä lanseerattu Peace Threads –kampanja, joka toteutetaan yhteistyössä Nordic+ ryhmän kanssa. Lisäksi Suomi kanavoi tukeaan (sitoumus 200 000 EUR, 2019-2020) YK:n Afganistanin avustusoperaation, UNAMA:n, Salam Support Groupin (SSG) kautta. SSG tukee Afganistanin rauhan- ja sovintoprosessia. SSG II-ohjelman 2019-2020 tavoitteet ovat: i) rauhanneuvotteluissa mukana olevien korkean tason rauhanvälittäjien/neuvottelijoiden tukeminen, ii) toisen raiteen (epävirallisten toimijoiden ja kansalaisyhteiskuntatoimijoiden) ja alueellisten aloitteiden tukeminen, iii) paikallisten rauhanaloitteiden tukeminen, iv) naiset, rauha ja turvallisuus – läpileikkaavuuden vahvistaminen joka tasolla, v) humanitaarisen avun perillepääsyn tukeminen. Vuoden 2020 aikana on tässä työssä korostunut erityisesti Dohan neuvotteluprosessi ja naisten osallistumisen tukeminen eri aloitteiden ja alustoiden kautta. Suomi rahoittaa myös Inter Mediaten hanketta (2020: 300 000 EUR), joka tukee kestävän poliittisen ratkaisun saavuttamista Afganistanissa fasilitoimalla rauhanprosessin eri osapuolia ja päätöksentekijöitä. Hanke pyrkii tuomaan onnistuneiden rauhanprosessien hyviä käytettävissä olevia esimerkkejä Afganistanin kontekstiin, mm. 1) miten neuvotella aseellisen ryhmittymän kanssa, 2) miten löytää tasapaino eri intressien välillä ja 3) tarjota vakuudet kaikkien osallistumiselle ilman, että ketään suljetaan rauhanprosessin ulkopuolelle. Lisäksi Suomi tukee Euroopan rauhaninstituutin (EiP) toimintaa Afganistanissa. Tuen tavoitteena on rauhanprosessin edistäminen, joka perustuu konsensukseen, paikalliseen omistajuuteen ja inklusiivisuuteen. Vuonna 2020 tuki oli 75 000 EUR. UM/EU: EU:n neuvoston rauhanvälitys-päätelmissä Suomi onnistui yhdessä useiden muiden jäsenmaiden kanssa vahvistamaan gender-kieltä ja lisäämään mm. viittauksen EU:n sitoutumiseen WPS-agendan
--	--	--	---

			toimeenpanoon sekä sukupuolten väliseen tasa-arvoon UM/Myanmar: Myanmarissa Suomen rahoittamat rauhanhankkeet (Suomen lähetysseuran/Euro-Burma Officen hanke sekä rauhanprosessin avunantajien yhteinen rahasto Joint Peace Fund, JPF) huomioivat naisten aseman keskeisyyden Myanmarin rauhanprosessissa vuoden 2020 aikana. Molemmilla hankkeilla oli suunnitelmat siitä, miten naiset huomioidaan läpileikkaavasti hankkeissa. Käytännössä naisten asema rauhanprosessissa oli tulitaukokeskusteluissa sekä tulitaukojen valvonnassa pienempi, koska naisia ei juuri ole mukana. JPF:ssa on 17 prosentissa rahoituksesta kohdistettu gender-vaikuttamiseen (ylittäen 15% tavoitteen). Rahasto järjesti vuonna 2020 kvartaaleittain koordinaatiotapaamisia tulitaukomonitorointikomitean ja etnisten aseellisten ryhmien koordinaatiotoimiston välille WPS-agendan edistämiseksi. Lisäksi rahasto tuki kansalaisjärjestöjen advocacy-työtä WPS-teeman alla. UM/Mosambik: Mosambikin rauhanprosessia koskevissa keskusteluissa Suomi on johdonmukaisesti korostanut tarvetta 1) vahvistaa naisten osallistumista itse neuvotteluihin ja 2) varmistaa DDR:n sukupuolisensitiivisyys, maan kansallisen 1325-toimintaohjelman (2018-2022) mukaisesti. Rauhanprosessia tukeva sihteeristö teki syksyllä 2020 DDR:n tueksi gender-analyyisin, joka kattaa sekä entisiä taistelijoita että kotiutukseen liittyvissä kylissä asuvia naisia koskevat näkökulmat. Myös Cabo Delgadoa koskevissa keskusteluissa Suomi on pitänyt esillä naisten asemaa konflikteissa ja rauhanrakentamisessa. CMI: - Neuvonanto ja tekninen tuki alueellisille rauhanvälitystoimijoille: tuki mm. FemWise-Africa rauhanvälitysverkostolle, keskustelut ASEAN:in kanssa ASEAN Women Peace Registry verkoston toimintaan liittyen. Valmisteleva työ Naiset, rauha ja turvallisuus – agendan tilanteeseen liittyen muun muassa Etelä-Kaukasuksella, Moldovassa ja Ukrainassa pyrki myksenä tukea Ruotsin tulevaa Etyj-puheenjohtajuutta. Keskustelujen aloittaminen tulevan puheenjohtajamaan kanssa liittyen mahdolliseen alueen naisrauhanvälittäjien foorumiin. <i>Rahoituksen määrä: 270 000€</i> - Rauhanvälitystoimijoille suunnatun ohjeistuksen tuottaminen yhdessä YK:n poliittisten ja rauhanrakennusasioiden osasto sekä PRIO:n kanssa:
--	--	--	---

RAPORTOINTI VUODEN 2020 OSALTA

			ohjeistuksen kehittäminen sukupuolisensitiivisestä konfliktianalyysistä, inklusiivisesta rauhanvälityksestä sekä inklusiivisesta rauhansopimusten toteuttamisesta. <i>Rahoituksen määrä: 12 000€</i> - Virtuaaliseminaari inklusiivisista rauhanvälitysstrategioista YK:n poliittisten ja rauhanrakennusasioiden osaston sekä PRIO:n kanssa: kokemustenvaihto inklusiivisesta rauhanvälityksestä pohjautuen panelistien omiin kokemuksiin rauhanprosessien eri vaiheista Etelä-Sudanin, Filippiinien ja Libyan konteksteissa, sekä reflektointi inklusiivisen rauhavälityksen tarpeista ja mahdollisuuksista tulevaisuudessa. <i>Rahoituksen määrä: raportoitu kohdassa 1.1.3.</i> - Vertaisjärjestöjen yhteen tuominen vertaisoppimistarkoituksessa kansainvälisellä tasolla: yhdessä Conciliation Resources järjestön kanssa järjestetyt työpajat liittyen sukupuolinäkökulman sisällyttämiseen rauhan-työtä tekevien organisaatioiden työssä, mukana rauhantyötä tekeviä järjestöjä Euroopasta, Aasiasta, Latinalaisesta Amerikasta sekä Lähi-idästä. <i>Rahoituksen määrä: 14 000€</i> - Sukupuolinäkökulman integraatio CMI:n työhön: tuki koko CMI:n organisaatiolle (ml. aluetiimit sekä tukitiimit) sukupuolinäkökulman vahvistamisessa sekä ohjelmatyössä että siihen liittyvissä sisäisissä prosesseissa. Gender marker -itsearviointityökalun käyttäminen on jatkunut kaikkien hankkeiden sisäisessä arvioinnissa osana työn suunnittelua ja raportointia. 2018 vuodesta alkaen kaikkien hankkeiden osalta kasvanut gender marker -keskiarvo indikoi sukupuolinäkökulman huomioon ottamisen tasaista edistymistä. <i>Rahoituksen määrä: 35 000€</i> KUA: Tasa-arvonäkökulman valtavirtaistamiseen liittyvät toimet KUA:n ohjelmatyössä osana globaalia ohjelmaamme kuten KUA:n ohjeistus ja työkalut jotka varmistavat työmme gender- sensitiivyyden ja edistävät näiden asioiden huomioimista. Valtavirtaistamisen lisäksi KUA tukee erillisillä hankkeilla naisten aktiivista osallistumista ja naisten roolin vahvistumista rauhantyössä. Vuonna 2020 näitä hankkeita oli erityisesti Somaliassa, Keniassa ja Etelä-Sudanissa ja CAR:ssa.
--	--	--	---

RAPORTOINTI VUODEN 2020 OSALTA

			Felm: Syyria-hanke: FELMin ja Common Space Initiativen Syria Initiative-hankkeessa jatkettiin sukupuolinäkökulman sisällyttämistä YK-toimijoiden Syyriatyöhön ja fasilitoitiin naistoimijoiden yhteistyötä eri tasoilla (hankkeen erilaiset vuoropuhelualustat ja työpajat). Hanke koulutti syyrialaisia naisia toimimaan rauhanvälittäjinä ja fasilitoimaan vuoropuheluja. Hankkeen dialogialustat ja yhteistyökumppanit tuottivat lakien ja käytäntöjen sp-ulottuvuuksista analyysejä, joita eri tasojen vuoropuheluihin osallistuvat naiset hyödynsivät. Myanmar-hanke: Hanke tuki teknisesti EBO:n gender työryhmää (Gender Mainstreaming Review Team, EBO-GMRT) joka seurasi vuonna 2019 laaditun sukupuolinäkökulman valtavirtaistamisen toimintasuunnitelman etene- mistä. EBO oli suunnitellut tarkastusjaksolle gender konsultaatiota alakumppaneiden kanssa, mutta tätä ei pystytty toteuttamaan suunnitellussa laajuudessa korona-tilanteen vuoksi. Hanke vahvisti EBO:n sukupuolivaikutusten monitorointia ja raportointia. Raportoinnissa keskitytään usein hyödynsää- jalukuihin ja kumppania tuettiin identifioidaan hankkeen gender vaiku- tuksia enemmän laadullisesta näkökulmasta.
--	--	--	---

RAPORTOINTI VUODEN 2020 OSALTA

	1.2.2: Suomi tukee naisten osallistumista niin virallisiin kuin epävirallisiin rauhan-, dialogi- ja siirtymäprosesseihin ennen niiden alkua ja niiden aikana	UM, KUA, FELM, CMI	UM/Sudan: Suurlähettiläs on käynyt keskusteluja UNVOMENIN kanssa Sudanissa naisten osallistumisesta Juban rauhanneuvotteluihin 2020. UM/Kenia: UN Womenin tuen avulla 895 naista osallistunut sosiaalisen koheesion edistävään työhön kolmessa maakunnassa (Wajir, Uasin Gishu ja Mandera). UM/Myanmar: Suomen Myanmarissa tukemissa rauhanhankkeissa naisia on pyritty saamaan mukaan rauhaan liittyviin vuoropuheluihin. Hankkeet ovat tukeneet naisjärjestöjen vahvistamista sekä naisten osallistumista rauhantyydytykseen. UM/TUN: Libyan naisrauhanvälittäjäverkoston jäsenet saivat johtajuus- ja neuvottelukoulutusta, mikä tuki heidän osallistumistaan rauhanneuvotteluihin I-, II- ja III-raiteilla. UM/Syyria: Suomi tukee naisten osallistumista Syyrian rauhanprosessiin UN Womenin kautta 1 000 000 eurolla vuosina 2020-2021. UN Womenin hankkeen päämääränä on tukea syyrialaisien naisten osallistumista rauhanprosessiin kahdella raiteella: 1) YK:n Syyria-erityisedustajalle neuvoja antavan Women's Advisory Boardin (WAB) kautta (Track I); sekä 2) tukemalla mahdollisimman laajapohjaisen syyrialaisen kansalaisyhteiskunnan koalition syntymistä naisten oikeuksien ja tasa-arvon puolustamiseksi (Track II). Suomen tuen kautta mahdollistetaan Women's Advisory Boardin kokoontumiset sekä kokoontumisten yhteydessä tapahtuva neuvottelu- ja välitystaitokoulutus. Women's Advisory Board on onnistunut saavuttamaan yhteisiä kantoja sekä informoinut niistä YK:n Syyria-erityisedustajaa. FELMin ja libanonilaisen Common Space Initiativen toteuttama hanke Syria Initiative fasilitoi 2- ja 3-raiteen dialogeja Syyrian rauhanrakennuskontekstissa. Suomen rahoitus hankkeen kolme vuotta kestävässä II-vaiheeseen 2018-2021 on 3,9 miljoonaa euroa. Ensimmäisen vaiheen 2015-2018 tuki oli 4,4 miljoonaa euroa. Hankkeen tavoitteena on luoda elementtejä, jotka voisivat laajentua paikalliselta tasolta alueelliselle tasolla ja joita voitaisiin lopulta käyttää mahdollisesti tulevan kansallisen dialogin rakennuspalasina. Hanke panostaa myös dialogeissa tuotettavan tiedon ja näkemysten keräämiseen ja analyysiin ja tuottaa tutkimusta naisten asemasta. UM/Palestiina: Ramallahin edustusto on ollut luomassa Palestiinaan kan-
--	---	---------------------------	--

			sainvälisen Women in International Security (WIIS) –järjestön paikallisverkostoa. Epävirallinen ja Chatham House -periaatteita noudattava verkosto tuo yhteen palestiinalaisia ja kansainvälisiä naisia keskustelemaan rauhan ja konfliktin kysymyksistä Israel-Palestiina-konfliktin kontekstissa. Pyrkimyksenä on tarjota luottamuksellinen tila ajatustenvaihtoon sekä turvallisuuskysymysten parissa toimivien naisten voimaannuttaminen. Korona-pandemian johdosta verkoston toiminta on ollut yhtä kokousta lukuun ottamatta jäissä. Ramallahin edustusto käynnisti vuonna 2019 paikallisen yhteistyön kaksivuotisen hankkeen Tawoon for Conflict Resolution – järjestön kanssa. Hankkeen tavoitteena on vahvistaa naisten osallisuutta ja johtajuutta paikallisen konfliktinratkaisun prosesseissa. Hanke vahvistaa paikallisten yhteisöjen kapasiteettia väkivaltaisten konfliktien ratkaisussa kouluttamalla paikallisyhteisöjen jäseniä ja perustamalla neljä naisten johtamaa paikallisen konfliktin ehkäisyn ja sovittelun yksikköä. Hanke vahvistaa naisten osallisuutta paikallisissa ja kansallisissa dialogiprosesseissa tukien naisten johtamien konfliktinehkäisy- ja sovitteluyksiköiden järjestämiä avoimia dialogitapahtumia ja vaikuttamistyötä. Hankkeen kohdealueina ovat miehityksen ja konfliktin vuoksi erityisen haavoittuvilla alueilla Hebronissa ja Itä-Jerusalemissa sijaitsevat yhteisöt. UM/Libanon: Etelä-Libanonissa on vuodesta 2020 lähtien tuettu naisten rauhanvälitys- ja konfliktinratkaisukapasiteetin vahvistamista UN Womenin alueellisen 1325-hankkeen kautta. UM/KEO-30: Suomen tuella Fidan yhtenä toimintamuotona Myanmarissa on rauhanrakentaminen, painopisteenä nuoret ja naiset etnisistä ryhmistä. Fidan Myanmarin maaohjelman yhtenä tavoitteena on lisätä tilaa yhteisöissä eri uskontojen, nuorten ja naisten osallistumiselle rauhanrakentamisessa. Maaohjelma vahvistaa heikoimmassa asemassa olevien ihmisten ja toimijoiden ääntä rauhanrakennukseen liittyen luoden positiivista muutosta yhteisöissä. Rauhanprosessia varten eri uskonnollisten johtajien, nuorten, ja myös naisten ja vammaisten henkilöiden ryhmät osallistuvat koulutuksiin ja suunniteltuihin aktiviteetteihin. Maaohjelman kautta työskennellään lukuisissa Myanmarin kylissä viidessä eri maakunnassa: Rakhinessa, Kachinissa, Yangonissa, Bagossa ja Kayinissa. Tämän hetkinen korkea koulun keskeyttämisen tilanne (joillakin kohdealueilla vain 25% lapsista aloittavat yläkoulun) johtaa yhteiskunnan epäarvoisuuteen, mikäli tilanteeseen ei puututa. Vaiku-
--	--	--	--

			tukset ovat suurimpia köyhimmissä kotitalouksissa, erityisesti kotitalouksissa, joissa on tyttöjä ja/tai vammaisia lapsia. Vuosien ajan ongelmana on ollut, että erityisesti nuorilla ja naisilla ei ole tietoa ja ihmisarvoa, ja he pelkäävät mielipiteensä ilmaisemista. Tämä hidastaa myös rauhanprosesseja. Fidan maaohjelma tukee erityisesti nuoria ja naisia osallistumaan rauhanprosesseihin. Maaohjelman rauhanrakennustiimi toimii kolmella eri tasolla saadakseen oikeaa, todellista ja monipuolista tietoa kaikilta tasoilta ja osoittamaan oikean tien rauhan rakentamiseen eri uskontoryhmien johtajien ja myös nuorten sekä naisten avulla. Rauhanrakentamistyön kautta perustetaan rauhakeskus, joka auttaa nuoria sukupuolten eriarvoisuudesta riippumatta saamaan tietotaitoa osallistua rauhanprosesseihin. Fida tukee uskontojen välistä vuoropuhelua uskontojen muuttamiseksi voimavaraksi rauhanprosesseissa. Nuoret oppivat myös englantia rauhakeskuksessa ja oppimalla englannin, nuoret oppivat myös sosiaalisesta koheesiosta, rauhanprosesseista, liittovaltiosta ja miten äänestää. Tämän kokemuksen perusteella nuoret ymmärtävät, mitä ovat erilaiset rauhanprosessit ja osallistuvat tulevaisuuden Myanmarin rauhanrakentamiseen. Uskonnollisilla johtajilla on monia mahdollisuuksia yhdistää äänensä kestävän rauhan puolesta Myanmarissa ja he voivat tukea naisia ja nuoria osallistumaan Myanmarin rauhanprosessiin. Fidan Myanmarin maaohjelman toteutunut budjetti 2020 oli 308 635 €. UM/Somalia: Suomi on hankerahoituksen ja vaikutustyön kautta edistänyt naisten osallistumista sovintoprosessiin ja poliittiseen päätöksentekoon. Suomen tukeman, KUA:n ja uskonnollisten ja perinteisten toimijoiden rauhanverkoston toteuttaman hankkeen puitteissa tuettiin vuonna 2020 naisten osallistumista kansallisen sovintokehikon toimeenpanoon. Hankkeen puitteissa toteutettiin myös mm. naisrauhantekijöiden tarvekartoitus sekä kuvattiin naisrauhanrakentajista kertova tv-dokumentti. Toimeenpanoon liittyviin tapahtumiin osallistuneista oli yhtä tapahtumaa lukuun ottamatta yli 30% oli naisia. CMI: Naisten osallisuus CMI:n järjestämissä tapahtumissa oli keskimäärin 45.9 prosenttia vuonna 2020. Naisosallistujien määrä CMI:n tapahtumissa oli 4540. Naisten osallisuus tapahtumissa on kasvanut tasaisesti jo useamman vuoden ajan alkaen. - Libya: tuki libyalaisista naistoimijoista koostuvalle Women's Working
--	--	--	---

			Group naisryhmälle ja heidän kapasiteettinsa vahvistaminen. Eri naistoimijoiden välisen vuoropuhelun ja yhteistyön tukeminen alueellisten ja poliittisten jakolinjojen yli, sekä nuorten naistoimijoiden osallistumisen vahvistaminen. Tuki naisryhmän vaikutustyölle sekä kansallisella että kansainvälisellä tasolla, jotta naistoimijoiden prioriteetit huomioitaisiin paremmin rauhanprosessin eri tasoilla. Puolueiden välisessä vuoropuhelussa naiset ovat jatkaneet vahvaa rooliaan yhteisen vision suunnittelussa. Tämän lisäksi puolueiden naiset ovat halunneet kokoontua erikseen, pyrkimyksensä edistää naisten osallistumista politiikkaan puolueiden kautta sekä puolueiden sisällä. Puolueiden dialogiryhmät ovat vuoropuhelun lisäksi edistäneet yhteisiä suosituksia viralliseen prosessiin, joiden tarkoituksena tukea ja vahvistaa sitä, mukaan lukien naisten kasvavan osallistamisen kautta. Ryhmä on tukenut vaatimusta 30% kiintiöistä ja naisten roolista uudessa väliaikaishallinnossa. Naistoimijoiden laajempi ja systemaattisempi osallistaminen osana kaikkea CMI:n Libyassa tekemää työtä. <i>Rahoituksen määrä: 190 000 €</i> - Jemen: yhteistyön ja keskinäisen kanssakäymisen lisääminen eri naistoimijaverkostojen välillä yhteisen analyysin vahvistamiseksi ja yhteisen toiminnan edistämiseksi. Naistoimijaverkostojen yhteisen vaikuttamistyön tukeminen niin YK-johtoiseen rauhanprosessiin kuin hallituksen muodostamiseenkin liittyen. Naistoimijoille suunnatun rauhanvälityskoulutuksen valmisteleminen. Tuki naisryhmien vaikuttamistyölle sekä paikallisella että kansallisella tasolla. Toiminnan yhdenmukaistamista ja tehokkuutta pyritään tukemaan. Naistoimijoiden laajempi ja systemaattisempi osallistaminen osana kaikkea CMI:n Jemenissä tekemää työtä. Työn kautta on muun muassa edistetty naisten roolia maan poliittisissa puolueissa sekä heimoyhteisöjen naisten osallistumista rauhanprosessiin. Lisäksi on tehty tutkimus naisten roolista ja vaikutusvallasta heimoyhteisöissä, jossa nostettu esille heidän roolinsa paikallisessa rauhanvälityksessä sekä jännitteiden purkamisessa. <i>Rahoituksen määrä: 200 000 €</i> - Palestiina: kohdennetun tuen valmisteleminen: laajojen konsultaatioiden toteuttaminen palestiinalaisten naistoimijoiden keskuudessa eri naistoimijoiden prioriteettien ymmärtämiseksi sekä CMI:n ja kumppanijärjestö Masaratin yhteisen hankkeen valmistelemiseksi. Lisäksi, osana CMI:n tekemää Palestiina työtä naiset olivat aktiivisesti mukana osallistuvassa vuoropuheluprosessissa muiden keskeisten sidosryhmien
--	--	--	---

			kanssa luomassa erilaisia tulevaisuuden skenaarioita ja siihen liittyviä poliittisia suosituksia Palestiinalle. <i>Rahoituksen määrä: 160 000 €</i> - Myanmar: koulutus sukupuolisensitiivisyyden merkityksestä tulitauko-seurannassa tulitaukoseurantakomitean sihteeristön kansallisen-, unioni- sekä paikallistason työntekijöille. Sukupuolisensitiivisen tulitaukoseurannan teeman sisällyttäminen myös muihin CMI:n sihteeristölle järjestämiin koulutuksiin. <i>Rahoituksen määrä: 44 000 €</i> - Georgia: tuki Georgian ulkoministeriö liittyen heidän järjestämäänsä ”gender and inclusive peace processes” – koulutuksen kehittämiseen. Koulutus järjestettiin Georgian ulkoministeriön työntekijöille. <i>Rahoituksen määrä: 15 000 €</i> - Ukraina: naistoimijoiden laajempi ja systemaattisempi osallistaminen osaksi rauhanprosessiin liittyvää vuoropuhelua sekä sen keskeisten toimijoiden sukupuolisensitiivisten lähestymistapojen osaamisen vahvistaminen. Naistoimijoiden osallistaminen on nostettu yhdeksi keskeiseksi läpileikkaavaksi prioriteetiksi CMI:n vuoropuhelutyössä Ukrainassa. CMI on vahvistanut sukupuolisensitiivisen lähestymistavan laajempaa huomioimista konfliktinratkaisuun, alueiden turvalliseen yhdistämiseen sekä kansalliseen yhtenäisyyteen keskittyvässä politiikan muodostamisessa. Tähän liittyen CMI:n tukeman paikallisen, alueellisen sekä kansallisen tason kattavan vuoropuhelujärjestelmän 1093 osallistujasta 48% oli naisia, ylittäen selkeästi asetetun 30% tavoitteen. <i>Rahoituksen määrä: 306 000 €</i> - Tuki naisten osallistumisen vahvistamiseksi CMI:n hankkeissa: tuki naisten osallistumisen vahvistamiseksi etenkin Moldovassa, Tsadjärven alueella, Sudanissa, Sahelin alueella, Persianlahden alueella, Afganistanissa ja Myanmarissa. <i>Rahoituksen määrä: 140 000 €</i> KUA: KUA tuki naisten aktiivista osallistumista ja vaikutusvaltaa yhteisötason dialogeissa, sekä viranomaisten ja oikeudenhaltijoiden välisessä yhteistyössä niin paikallisella kuin kansallisella tasollakin. KUA tuki naisten roolia mm., Keski-Afrikan tasavallassa, Etelä-Sudanissa, Somaliassa, Ugandassa, Keniassa, Nepalissa, Myanmarissa ja Kambodzhassa.
--	--	--	---

			Somaliassa KUA jatkoi tukeaan osallistavalle valtionrakennukselle, jossa pyrittiin vahvistamaan kansalaisyhteiskunnan vahvaa roolia valtionrakennuksessa, sekä naisten osallistumista paikallis- ja aluehallintoon. Osana hanketaan naisten poliittisen osallistumisen edistämiseksi, KUA on tukenut naisia jotka pyrkivät politiikkaan, kansanedustajia, ministeriöiden virkanaisia, journalisteja, sekä nuoria yliopisto-opiskelijoita kapasiteetinvahvistuksen ja mentorointi-ohjelman kautta. Ohjelman kautta on muodostunut Lounais-Somalian osavaltion naisjohtajien alueellinen verkosto, joka pyrkii vaikuttamaan päätöksentekijöihin ja uskonnollisiin johtajiin mm. 30% naiskiintiön saavuttamiseksi. Verkostossa on yli 200 naisjohtajaa. Maaliskuussa 2020, osavaltion parlamenttiin valittiin 95 ehdokasta, joista 16 oli naisia (16%). Näistä 16:sta naisesta, 10 oli KUA:n tukeman naisverkoston jäsentä. Osavaltion vaalilautakuntaan valituista kymmenestä jäsenestä kaksi edustajaa oli naisia, minkä lisäksi osavaltion parlamentin varapuhemieheksi valittiin nainen (deputy speaker of SWS cabinet), ja osavaltion uuden aluehallinnon päättäjiksi valittiin 10 naisedustajaa kahdestakymmenestä (Dinsoor district council). Tämän lisäksi osana KUA:n laajempaa tukea valtionrakennukselle paikallishallinnon tasolla, kahdessa osavaltiossa (Jubaland ja Galmudug) järjestettiin aluehallinnon vaalit. Näissä kahdessa aluehallinnon päätöksentekorakenteissa (district councils) saavutettiin merkittäviä edistysaskeleita naisten osallistumisen ja ylipäättään päätöksenteon osallistavuuden suhteen, vaikkakin 30% kiintiöön on vielä matkaa. Jubalandissa valittiin 2 naista (21 jäsentä, joista 13 edusti nuoria), ja South Galkacyo:ssa Galmudugin osavaltiossa valittiin 5 naista (27 jäsentä, joista 17 nuorta). (Liite: Cross-learning on gender integration in peacebuilding and conflict resolution for Finnish peace organisations and the Finnish MFA, About FCA Somalia (SOCO) - promoting women, peace and security) Verkosto ja KUA tuki Somaliassa kansallisen sovintohankkeen (NRF2) puitteissa naisten osallistumista kansallisen sovintokehikon toimeenpanoon. Hankkeen puitteissa toteutettiin myös mm. naisrauhantekijöiden tarvekar-toitus sekä tehtiin naisrauhanrakentajista kertova tv-dokumentti. Keniassa KUA on tukenut naisten yhteisötason rauhanfoorumeiden (Women Talking Circles) perustamista ja toimintaa naisten aktiivisen ja merkityksellisen osallistumisen edistämiseksi. Nämä ovat varmistaneet naisten kollektiivisen äänen ja toiminnan. Luoneet turvallisia ja yhteisiä tiloja toimia ja vaih-
--	--	--	--

RAPORTOINTI VUODEN 2020 OSALTA

			taa näkemyksiä ja kehittää ryhmien kapasiteettia osallistua eri tason päätöksenteko- ja rauhanprosesseihin. Ne ovat myös suoraan toimineen yhteisöjen välisten ja sisäisten konfliktien rauhanvälittäjinä, estäen väkivaltaisuuksien eskaloitumisen ja toimien tärkeänä linkkinä viranomaisten suuntaan. Keskusteluryhmiin kuuluu yleensä noin 15–16 jäsentä. Tällä hetkellä aktiivisia ryhmiä on noin kymmenkunta. Lisäksi monet naisten foorumit ovat osallistuneet myös toimeentulohankkeisiin ja siten ryhmän tuki on ollut keskeistä myös uusien toimeentulohankkeiden ja tulonhankintakeinojen kehittämiseksi ja edistäneet siten naisten aktiivista osallistumista laajemmin. Naisten foorumit ovat myös omalta osaltaan osallistuneet ja tukenee paikallisten rauhansopimusten toteutumista. Naisten kollektiivinen toiminta ja keskustelupiirit ovat osaltaan laajentaneet yhteisön ymmärrystä vallitsevista sukupuolirooleista ja tasa-arvon edistämisen tavoitteista. Foorumit nähdään kasvavassa määrin ”rauhan lähettiläinä”, ja heidän roolinsa johtajina tunnustetaan ja hyväksytään yhä enemmän, kontekstissa jossa perinteisesti johtajuus on ollut miesten, erityisesti vanhempien miesten käsissä. Koronakriisin myötä naisten ryhmät ovat muokanneet toimintaansa vastaamaan yhteisöjen tarpeisiin. He ovat välittäneet tietoa koronalta suojautumisesta, ja tuoneet esille kriisin laajempia erityisesti sukupuolittuneita vaikutuksia mm sukupuolittuneen väkivallan kasvun myötä niin yhteisöjen kuin myös päättäjien suuntaan. Radio on ollut tässä keskeinen väline, naisten radio-ohjelmien lisäksi he ovat mobilisoineet pienempiä kuunteluryhmiä ”listening circles” jotka ovat mahdollistaneet laajemman osallistumisen radion välityksellä. Radio-ohjelmiin on myös kutsuttu yhteisöjen johtajia, mukaan lukien uskonnollisia johtajia, puhumaan naisiin ja tyttöihin kohdistuvaa väkivaltaa vastaan. Osana tätä työtä on myös kasvatettu päätöksentekijöiden ja viranomaisten kapasiteettia liittyen 1325 sitoumuksiin ja velvollisuuksiin, siten työ on myös edistänyt Kenian 1325 kansallisen toimenpideohjelman täytäntöönpanoa paikallishallinnon tasolla. (Liite: Northern Kenya Integrated Development Project – Supporting women’s leadership and participation at the community level) Etelä-Sudanissa KUA on tukenut yhteisötason naisten rauhankomiteoiden työtä jotka toimivat merkittävinä yhteisötason foorumeina konfliktien ennaltaehkäisemiseksi ja ratkaisemiseksi. Felm: Syyria: Syyria-hanke jatkoi YK:n Syyrian-eritysedustajan Women’s Advisory
--	--	--	--

RAPORTOINTI VUODEN 2020 OSALTA

			Boardin (WAB) tukemista sekä kapasitoimalla ryhmän jäseniä sekä fasilitoimalla sen toimintaa. WABin jäsenet ovat tukeneet mahdollisen tulevan poliittisen prosessin edellytyksiä paikallisesti johtamalla poliittisia dialogeja omien kannattajiensa ja verkostojensa parissa YK-johtoisen prosessin kautta saamiensa tietojen tuella. Syyria-hanke koulutti naisia fasilitoimaan vuoropuheluita suoraan, mistä joukosta valittiin neljä hankkeen hyödynsaajaa ja yksi hankkeen syyrialainen työntekijä fasilitoimaan EU-tasolla Brysselin 'Days of Dialogue' -konferenssia edeltäneitä ja seuranneita kansalaisyhteiskunnan vuoropuheluita. Hanke myös suunnitteli, koordinoi ja järjesti raportointikaudella alkaneen rauhanvälitys- ja fasilitointikoulutuksen naisille, mikä tukee heidän osallistumistaan prosesseihin myös niiden välittäjinä ja fasilitoijina. Myanmar: Hanke pyrki vahvistamaan naisten merkityksellistä osallistumista ja sukupuolinäkökulman valtavirtaistamista Myanmarin rauhanprosessin eri sidosryhmien kanssa tehtävässä työssä. Sidosryhmiin kuuluvat poliittiset puolueet, etniset aseelliset ryhmät ja kansalaisyhteiskunta. Hankkeen tukema Poliittisten puolueiden koordinaatiokomitea (Union Political Dialogue Joint Committee, Political Parties) järjesti työpajan, jossa 22:n eri poliittisen puolueen naisjohtajat arvioivat poliittisia, taloudellisia, sosiaalisia ja luonnonvara-alojen temaattisia esityksiä gender näkökulmasta. Elokuussa 2020 Myanmarissa järjestettiin kolmas Union Peace Conference. Aiempiin konferensseihin verrattuna poliittiset puolueet pyrkivät lisäämään naisten osallistumista konferenssin komiteoihin. Naiset myös osallistui- vat aiempiin kertoihin verrattuna enemmän konferenssia valmisteleviin neuvotteluihin. Hankkeen tukemat poliittiset liittoumat United Nationalities Alliance (UNA) ja Nationalities Brotherhood Federation (NBF) ovat rohkaisseet naisia liittymään jäsenpuolueidensa toimintaan. Puolueiden johtoryhmissä on kuitenkin edelleen vähän naisia. UNAn jäsenpuolueet kehittivät yhteisen gender ja nuorisoasioiden linjauksen, joka painottaa naisten 30% kiintiötä. Hanke tukee 10 etnisen aseellisen ryhmän 32 välitystoimistoa (liaison offices). Välitystoimistoja on rohkaistu rekrytoimaan naisia henkilöstöönsä. Ensimmäiset naiset rekrytoitiin vuonna 2013 ja tästä saakka naisten osuus on kasvanut pikku hiljaa. Vuonna 2020 naisia oli 28% henkilöstöstä ja heitä oli
--	--	--	---

RAPORTOINTI VUODEN 2020 OSALTA

			myös välitystoimistojen johtotehtävissä 25%. Välitystoimistojen henkilöstölle järjestettiin gender-koulutusta, joka käsitteli mm. tasa-arvoa, sukupuolittanutta väkivaltaa ja maskuliinisuuden malleja. Hanke on tukenut osavaltion dialogiprosessia. Shanin osavaltiossa si-dosryhmien välistä yhteistyötä koordinoiva Committee for Shan State Unity sopi peruskirjaansa linjauksen lisätä eri sukupuolten sekä ikä- ja etnis-ten ryhmien inklusiivisuutta päätöksenteossa. hankkeen koordinoiman federalismi koulutuksen opetussuunnitelmaan li-sättiin federalismia sukupuolinäkökulmasta käsittelevä osio. Koulutus koh-distui poliittisten puolueiden jäsenille, opettajille ja kansalaisaktivisteille. Vuotta 2020 väritti Myanmarissa vahvasti marraskuun vaaleihin valmistau-tuminen. Hankkeen tukemat kansalaisjärjestöt ja Common Space-ver-kosto järjestivät erityisesti naisille ja nuorille suunnattua vaalitiedo-tusta seitsemässä eri osavaltiossa. Neljä hankkeen tukemaa kansalaisjärjestöä toteutti koulutusohjelmia jotka pyrkivät lisäämään naisten ja nuorten poliittista osaamista ja johtajuustai-toja. Koulutuksiin osallistuneista osasta on tullut myös kouluttajia, osa on liit-tynyt puolueiden toimintaan ja jotkut naiset ovat asettuneet ehdolle paikal-lisvaaleissa. Hankeessa työskentelevä paikallinen gender-asiantuntija on vahvistanut myanmarilaisten rauhantyötä tekevien naisjärjestöjen- ja ver-kostojen teknistä kapasiteettia.
	1.2.3: Suomi edistää kokemusten jakamista korkealla tasolla, toi-meenpanoon liittyvien kokemus-ten keräämistä ja mentorointia	UM, KUA, FELM, CMI	CMI: - Globaaliallianssin vuosikokous: alueellisten naisrauhanvälittäjäverkos-tojen jäsenten tuominen yhteen ja suositusten tuottaminen naiset, rauha ja turvallisuus tematiikan ajankohtaisista aiheista työpajatyösken-telyn kautta. Työpajatyöskentelyyn osallistui noin 200 eri verkostojen jä-sentä. Suositusten esitleminen ja jakaminen laajemmin kansainväli-selle yhteisölle, mukaan lukien YK:lle, EU:lle, jäsenmaille sekä laajalle yleisölle. Suositusten aiheina olivat: 1) naistoimijoiden suojeleminen; 2) Covid-19 pandemian vaikutus paikallisten naisrauhanrakentajien työ-hön; 3) naisten rooli alkuperäisten välitystavoissa mm. Afrikassa; 4) hyb-ridirauhanvälityksen tavat sekä 5) naisten johtajuus naiset, rauha ja tur-vallisuus agendan implementoinnissa. Kokonaisuudessaan Globaalialli-anssin vuosikokoukseen oli rekisteröitynyt yli 800 osallistujaa yli 110 maasta

RAPORTOINTI VUODEN 2020 OSALTA

			<i>Rahoituksen määrä: raportoitu kohdassa 1.1.3</i> - Club De Madrid virtuaalikonferenssi: työpajojen järjestäminen naiset, rauha ja turvallisuus tematiikasta sekä työpajoissa tuotettujen suositusten jakaminen maailman johtajille virtuaalikonferenssissa <i>Rahoituksen määrä: raportoitu kohdassa 1.1.3</i> KUA: KUA osallistui yhdessä CMI:n ja FELM:n kanssa Eduskunnan Ulkoasianvaliokunnan kuulemiseen koskien Suomen 1325 toimintaohjelman toimeenpanoa ja toimitti suullisen lausunnon lisäksi kirjallisen yhteislausunnon (CMI, Suomen Lähetysseura ja KUA: Yhteislausunto ulkoasiainvaliokunnalle 20.10.2020). Lisäksi KUA oli kuultavana UAV:n kuulemisessa koskien kokonaisvaltaista kriisinhallintaa helmikuussa 2020 aiheesta. KUA:n näkökulma korosti suomalaisten järjestöjen roolia kokonaisvaltaisen kriisinhallinnan edistämisessä ja yhteistyön vahvistamisessa eri toimijoiden välillä. Lisäksi lausunto painotti kehitysyhteistyön merkitystä konfliktien ennaltaehkäisyssä, ja Suomen roolia inkluusiivisen rauhan edelläkävijänä globaalisti, erityisesti ottaen huomioon 1325. Verkosto: Kaakkois- ja Etelä-Aasiassa (ALLY, SEA-AIR ja AHA! ohjelmat) verkosto on luonut mentorointi- ja vertaisoppimisen rakenteita tukemaan paikallisia uskopohjaisia rauhantoimijoita. Alueelliseen uskontojen väliseen mentorointiohjelmaan on osallistunut sekä nais- että miesosallistujia, ja verkosto on myös suoraan tukenut naisorganisaatioita <i>small grants</i> ohjelman myötä. Kaakkois- ja Etelä-Aasian ohjelmissa keskitytään mm. sukupuolinäkökulman valtavirtaistamiseen osana uskontojen sisäistä ja välistä dialogityötä sekä osana väkivaltaisen ekstremismin ennaltaehkäisyä. Tämän lisäksi verkoston ohjelmat ovat tukeneet vihanpuheen vastaista toimintaa ja sukupuoleen perustuvan väkivallan ehkäisemistä (GBV).
	1.2.4: Suomi järjestää koulutusta viranomaisille ja muille toimijoille sukupuolinäkökulmien sisällyttämisestä rauhanprosessien eri vaiheisiin	UM	UM/Palestiina: PYM-hanke: Taawon for Conflict Resolution: järjestön koulutuksissa ja awareness building –toiminnoissa mukana relevantteja viranomaistahoja.

	1.2.5: Naiset ovat entistä näkyvämmiin esillä niissä sopimusten täytäntöönpano- ja seurantavaiheissa, joihin Suomi osallistuu	UM, KUA, FELM, CMI	CMI: - Koulutus Myanmarin tulitaukomonitorointikomitealle sukupuolisensitiivisistä tulitaukoseurannasta: koulutus sukupuolisensitiivisyyden merkityksestä tulitaukoseurannassa tulitaukoseurantakomitean sihteeristön kansallisen-, unioni- sekä paikallistason työntekijöille. Sukupuolisensitiivisen tulitaukoseurannan teeman sisällyttäminen myös muihin CMI:n sihteeristölle järjestämiin koulutuksiin. <i>Rahoituksen määrä: raportoitu kohdassa 1.2.2</i> - Rauhanvälitystoimijoille suunnatun ohjeistuksen tuottaminen yhdessä YK:n poliittisten ja rauhanrakennusasioiden osasto sekä PRIO:n kanssa: ohjeistuksen kehittäminen sukupuolisensitiivisistä konfliktianalyysistä, inklusiivisesta rauhanvälityksestä sekä inklusiivisesta rauhansopimusten toteuttamisesta. <i>Rahoituksen määrä: raportoitu kohdassa 1.2.2</i> KUA: KUA:n työ Somaliassa on pyrkinyt varmistamaan, että sovittu kiintiö 30% naisten osallistumiselle toteutuu kaikessa poliittisessa päätöksenteossa. Tähän kuuluu mm. naiskandidaattien tukeminen ja naisten äänestysaktiivisuuden kasvattaminen. Tämän lisäksi KUA tukee Somalian kehitys-, nais- ja ihmisoikeusministeriötä (Ministry of women, human rights and development) kehittämään vaikuttamisstrategian, jotta saavutetaan 30% kiintiö aluehallinnossa ja -vaaleissa. KUA tuki South West State: tasa-arvopolitiikka-linjauksen luomista. / SWS Gender Policy. Keniassa KUA on tukenut 1325 kansallisen toimenpidesuunnitelman implementointia paikallishallinnon tasolla NOTKID hankealueella (ks. liite) tiiviissä yhteistyössä paikallishallinnon viranomaisten ja naisten yhteistyöfoorumien kesken.
--	--	---------------------------	--

TAVOITE 2: KONFLIKTINESTO JA RAUHANRAKENNUS

Naisten merkityksellinen osallistuminen konfliktien ehkäisemiseen ja rauhanrakentamiseen on vahvistunut

RAPORTOINTI VUODEN 2020 OSALTA

Tulokset	Tuotokset	Vastuutahot	Tehdyt toimet
----------	-----------	-------------	---------------

TULOS 2.1: Naisten taloudellinen ja poliittinen voimaantuminen on vahvistunut	2.1.1: Suomi edistää naisten roolia paikallistason/ kansallisessa poliittisessa päätöksenteossa ja heidän merkityksellistä osallistumistaan siihen	UM	UM/Afrikan Unioni: Suomen rahoittamasta AU:n rauhanvälityksen tuen kapasiteetin kehittämishankkeesta on tuettu Afrikan naisrauhavälittäjien FemWise-Africa verkoston toiminnallistamista. Tukea jatketaan CMI:n toteuttaman AU-hankkeen kautta. Yhtenä tavoitteena on verkoston toiminta maa- ja paikallistasolla. UM/Kenia: Suomen UN Women tuen (2019-2023 yht. 4,87 MEUR) yksi prioriteeteista on naisten poliittisen osallistumisen edistäminen. Vuoden aikana edistettiin lakiuudistuksia, jotka tukevat naisten poliittista edustautumista ja osallistumista. Yhteistyössä Kenian tasa-arvoministeriön ja hallintokoulun School of Government) kehitettiin koulutusmateriaaleja- ja työkaluja naisehdokkaille vuoden 2022 vaaleihin valmistauduttaessa. UM/Washington: Edustusto järjesti keskustelutilaisuuden Washingtonin naisdiplomaateille sukupuolen merkityksestä diplomatiassa sekä mahdollisuuksista ja rajoitteista siihen liittyen. Keskustelua alusti teemasta kirjoittanut Susan Sloan. Tilaisuus järjestettiin laajalle eri maantieteellisiltä alueilta tuleville diplomaateille. Moni osallistujista työskentelee miesvaltaisessa toimintaympäristössä, joissa naisten ääni ei hyvin aina kuulu. UM/Afrikan Unioni: Rauhan ja turvallisuuden komissaari Chergui tapasi Suomen-vierailunsa yhteydessä naisten rauhanvälitysverkoston jäseniä. UM/Etiopia: Puolueiden kansainvälinen demokratiayhteistyö – Demo Finland tukee Ethiopian demokratiakehitystä ja monipuolueyhteistyötä erityisesti naisten oikeuksien puolueiden parissa tehtävän tasa-arvotyön kautta. UM/Afganistan: Suomen Afganistanin kehitysyhteistyöstä lähes puolet (10 MEUR vuosittain) kanavoidaan Maailmanpankin hallinnoiman Afghanistan Reconstruction Trust Fundin (ARTF) kautta. Neljäsosa Suomen ARTF-rahoituksesta on korvamerkitty Citizens’ Charter-ohjelmaan. Sen tavoitteena on peruspalvelujen tuottaminen kaikille vuoteen 2026 mennessä (puhdasta vettä, laadukasta opetusta ja perusterveydenhoito). Tuen kanavoinnista yhteisölle päättävät demokraattisesti valitut kyläneuvostot, joiden jäsenistä 49% on naisia. Tämä on ollut merkittävä tapa tukea naisten osallistumista paikallistason hallinnossa. Lisäksi UN Womenin maaohjelmassa, jota Suomi tukee, naisten johtajuus ja osallistuminen päätöksentekoon on yksi viidestä pääpilarista. Tuki UN Womenille on 2MEUR/vuosi. UM/Somalia: Suomi tekee osana kansainvälistä yhteisöä aktiivista vaikuttamistyötä Somalian ja Somalimaan vaalien naiskiintiöiden toteutumisen edistämiseksi.
---	---	-----------	---

			UM/Nepal: Suomi tukee naisten taloudellista ja poliittista voimaantumista Nepalissa UN Womenin maaohjelman kautta. Työ jatkui vuoden 2020 aikana, mutta hieman yli puolet Suomen vuosibudjetista (1Meur/vuosi) uudelleenallokoitiin Covid-kriisiin, vastaamaan naisten ja syrjäytyvässä asemassa olevien tarpeisiin kriisin aikana (ruoka- ja -tarvikeapu, kotiväkivallan ehkäiseminen). UN Womenin analyysin mukaan monen naisen elinkeino kärsi pitkien sulkujen aikana. Tästä syystä koronavasteessa keskityttiin myös säällisten työolojen ja kestävien elinkeinojen varmistamiseen. Demo Finland: Puolueiden kansainvälinen demokratiayhteistyö Demo Finland tuki vuonna 2020 naisten osallistumista paikallis- ja kansallisen tason päätöksentekoon ja monipuoluedialogiin Etiopiassa, Mosambikissa, Myanmarissa, Sambiassa, Sri Lankassa ja Tunisiassa. Myanmarissa vuoden 2020 lopulla järjestetyissä vaaleissa naisten osuus parlamentissa kuitenkin kasvoi edellisten vaalien 13 prosentista 20 prosenttiin. Lisäksi parlamenttiin valitut naiset olivat aiempaa nuorempia ja korkeammin koulutettuja. Vastaavasti osavaltiotason parlamenteissa naisten osuus kasvoi 6 prosentista 18 prosenttiin. Demo Finlandin tukeman politiikkakoulun kautta vahvistetaan puolueiden osaamista muun muassa naisten poliittisen osallistumisen varmistamiseksi. Vuonna 2020 kerättiin tietoa 34 politiikkakouluun osallistuva puolueesta ja sen perusteella 71 % näistä puolueista on edistänyt naisten ja nuorten osallistumista. Esimerkiksi 50 % näistä puolueista on otettu käyttöön kiintiöt naisten osallistumisen varmistamiseksi. Lisäksi Shanin osavaltiossa perustettiin naispolitiikkojen verkosto, jolle annettiin muun muassa koulutusta dialogiin ja välitykseen liittyen. Verkostoon osallistui vuoden 2020 aikana poliitikkoja 26 puolueesta. Sri Lankassa Demo Finland käynnisti paikallisen kumppaninsa kanssa hankkeen naisvaltuutettujen tukemiseksi. Vuonna 2020 pilottihankkeessa perustettiin naiskunnallisvaltuutettujen verkosto, johon osallistui poliitikkoja 34 valtuustosta ja 11 puolueesta. Verkoston jäsenille tarjottiin koulutusta muun muassa naiset, rauha ja turvallisuus -tematiikkaan sekä tuettiin näiden taitoja perinteiseen ja sosiaaliseen mediaan liittyen. Sambiassa Demo Finlandin tukemat naispolitiikkojen dialogiverkostot jatkoivat toimintaansa kansallisella ja paikallistasolla maan kärjistyneestä po-
--	--	--	---

RAPORTOINTI VUODEN 2020 OSALTA

		liittisestä tilanteesta huolimatta, ja 97 naispolitiikkaa sai henkilökohtaisesta koulutusta. Puolueiden tasa-arvotyön tukemista jatkettiin ja puolueiden naisjärjestöjä koulutettiin vaikuttamistyöstä niin paikallisella kuin valtakunnallisella tasolla. Demo Finlandin tukemassa hankkeessa tehtiin lisäksi etelä-etelä-yhteistyötä, kun hankkeen perustama valtakunnallinen puolueiden välinen naisverkosto vieraili Ruandassa, sekä vertaisoppimista suomalaisten naispolitiikkojen kanssa NYTKIS ry:n kautta. Etiopiassa vaalien lykkääntyminen vuodelta 2020 vuodelle 2021 ja koronarajoitukset hidastivat jossain määrin Demo Finlandin hankkeen toimeenpanoa, mutta puolueille suunnattujen koulutusten sijaan tuotettiin koulutusmateriaalia sekä radio-ohjelma naisten poliittisen osallistumisen tukemiseksi. Demo Finlandin Sambian ja Etiopian hankkeissa vahvistettiin intersektionaalista lähestymistapaa tukemalla erityisesti vammaisten naispolitiikkojen osallistumismahdollisuuksia. Vuosien 2019 ja 2020 aikana Demo Finland tuki Etyjin Demokraattisten instituutioiden ja ihmisoikeuksien toimistoa (ODIHR) tasa-arvoauditointien tekemisessä Suomen eduskuntapuolueille. Auditointien tiedot kerättiin puolueiden naisjärjestöiltä, ja ODIHR laati raportin suosituksineen kullekin puolueelle näiden tasa-arvotilanteesta. Auditointien tuloksia käsittelevässä keskustelutilaisuudessa puolueiden naisjärjestöt arvioivat prosessin erittäin hyödylliseksi ja tarpeelliseksi puolueiden sisäisten käytäntöjen kehittämiseksi. UM/EU: Suomi on tuonut asiaa esille esimerkiksi Sahelia ja Afrikan sarvea koskeissa keskusteluissa, koskien myös muuta Saharan eteläpuolista Afrikkaa. Tuotu esiin COPS- ja COAFR –puheenvuoroissa ja pyritty saamaan mukaan myös vuonna 2020 laadittuihin neuvoston päätelmiin. UM/Tunisia: Suomi tukee Tunisiassa Demo Finlandin ja CEMI-instituution vetämää politiikkakoulua, jonka tunisialaispolitiikkoja kouluttavissa ohjelmissa korostetaan sukupuolinäkökulman valtavirtaistamista sekä tasapuolisia mahdollisuuksia poliittisessa päätöksenteossa. UM/KEO-90: YKn tasa-arvojärjestö UN Women toimii sukupuolten välisen tasa-arvon edistämiseksi ja naisten ja tyttöjen oikeuksien ja aseman parantamiseksi sekä normatiivisella että operatiivisella tasolla
--	--	---

		ja on lisäksi vastuussa YK-järjestelmänlaajuisen tasa-arvotyön koordinoinnista. Naisten taloudellinen ja poliittinen voimaantuminen, naisten johtajuus ja osallistuminen rauhaa ja turvallisuutta sekä humanitaarista toimintaa koskevissa asioissa sekä naisiin kohdistuvan väkivallan lopettaminen ovat sen strategisen suunnitelman painopisteitä. Suomi oli vuonna 2020 UN Womenin suurin yleistukija 19 MEUR rahoitusosuudella. Suomi antaa UN Womenille myös korvamerkittyä tukea, vuonna 2020 9 MEUR kehitysyhteistyövaroista. Suomi osallistuu UN Womenin toiminnan ohjaamiseen monella tasolla, tärkeimpiä näistä ovat johtokuntatyöskentely ja vuosikeskustelut järjestön ylimmän johdon kanssa. UN Womenin kanssa järjestettiin kuudennet vuosikeskustelut lokakuussa 2020. Vuosikeskusteluja johti UN Womenin pääjohtaja Phumzile Mlambo-Ngcuka, Suomen puolelta alivaltiosiheeri Kalkku. Vuosikeskusteluissa käytiin laajasti läpi Suomen ja UN Womenin yhteistyötä. UM/POL-40: 409 998 euron määrärahat vuonna 2020 kansainvälisen kansalaisjärjestön World Young Women's Christian Association (World YWCA) hankkeelle, minkä tarkoitus on edistää naisten omaa poliittista toimijuutta naisille tärkeissä asioissa, kuten SRHR-oikeuksien toteutumisessa, että naisten kohtaaman väkivallan vähentämisessä. Hanke antaa nuorille naisille ihmisoikeus - ja vaikuttamiskoulutusta YWCA:n paikallistasoilla, tutustuttaen heidät eri metodologioihin, joiden avulla he voivat pyrkiä muuttamaan mm. lisääntymisoikeuksia ympäröivää narratiivia, sekä vaikuttamaan poliittiseen päätöksentekoon ja uutisointiin kansallisella, alueellisella ja kansainvälisellä tasolla. UM/Libanon: Suomen rahoittama PYM-projekti Libanonissa. Paikallisen kansalaisjärjestön LADE:n (Lebanese Association for Democratic Elections) hankkeessa pyritään muuttamaan nuorten ja heitä ympäröivän yhteisön asenteita naisten poliittista osallistumista kohtaan. Hanke toimii libanonilaisissa kouluissa ympäri Libanonia. Vuoden mittaisen hankkeen budjetti on 46 400 €. UM/Mosambik: Osana Mosambikin maaohjelmaa Demo Finland, Instituto para Democracia Multipartidaria (IMD) ja Netherlands Institute for Multi-party Democracy (NIMD) toteuttavat hanketta, joka tähtää Mosambikin
--	--	---

RAPORTOINTI VUODEN 2020 OSALTA

		kansallisen ja provinssitason parlamenttien vahvistamiseen, niin että nämä hoitavat aktiivisesti ja kansalaisia osallistaen valvontarooliaan kaivannaissektorilla. Hanke pyrkii parantamaan sukupuolten välistä tasa-arvoa niin Mosambikin poliittisissa instituutioissa kuin kaivannaissektorilla, lisäksi naiskansanedustajille kohdistetaan erityisiä koulutuksia heidän roolistaan päätöksentekijöinä. Sukupuolten välinen tasa-arvo on yksi Demo Finlandin globaalin ohjelman painopistealueista ja järjestöllä on hankkeelle hyödyllistä kokemusta Suomesta ja muista maista. Tulostieto eritellään sukupuolen mukaan aina kun mahdollista. Hanke on onnistunut lisäämään kansanedustajien tietämystä kaivannaissektorin kehityskysymyksistä ja luonut keskustelufoorumin kansallisen ja provinssiparlamenttien välille. Suomi on tukenut yhteistyössä Kanadan, Norjan ja UK:n kanssa UNDP:n hanketta, jonka tavoitteena on vahvistaa naisten osallistumista vaaleihin ja siten poliittiseen päätöksentekoon. Vuoden 2019 yleisvaaleissa äänioikeutta käyttäneiden naisten määrä kasvoi ja naisten osuus maan parlamentissa nousi. Vuoden 2020 aikana ohjelma on jatkanut vaaleihin liittyvien instituutioiden vahvistamista mm. vaalitarkkailumissioiden tekemien suositusten pohjalta KIOS: -Nepal: People Forum –hankkeessa annettiin oikeudellista neuvontaa muista maista saapuville työntekijöille. 25 entistä siirtotyöläistaustaista naista koulutettiin antamaan oikeudellista neuvontaa ja he ovat työskennelleet viidellä eri alueella. (Rahoituksen määrä 74 235 €) Women For Human Rights (WHR) koulutti noin 210 naista naisten oikeuksista. Myös 37 naista, pääasiassa paikallisia Madhesi-naisia, koulutettiin erilaisiin hallinnollisiin rakenteisiin liittyen. Naiset oppivat, miten päätöksentekoon osallistutaan ja miten eri tasoilla naisten oikeudet otetaan huomioon. WHR koulutti 7 paikallista valtion virkahenkilöä sukupuolten välisestä tasa-arvosta. 30 juristia, median edustajia ja muita paikallisia tahoja koulutettiin naisten oikeuksista. WHR asensi 13 infotaulua valtiollisiin rakennuksiin, joissa kerrottiin ihmisoikeuksista ja naisten oikeuksista. (Rahoituksen määrä 55 806 €) -Sri Lanka: IMADR fasilitoi neljää kansalaisjärjestöä, tarkoituksenaan kehittää kampanjaa perustuslaillista reformia varten. Kampanja edisti demokratiaa ja
--	--	---

			gender-oikeuksia. (Rahoituksen määrä 43 000 €) Suomen Pakolaisapu: Pakolaisavun tuella on koulutettu naisia järjestöjen johtotehtävissä konfliktin jälkeisellä alueella Kayah ja Kachin -maakunnissa Myanmarissa seuraavasti: - 12 naista karenni naisjärjestön (KNWO) johtotehtävistä koulutettiin hanke- ja taloushallinnossa Myanmarin konfliktialueella. Näiden taitojen avulla he voivat toimia ammattimaisemmin edustamiensa jäsenten ja heidän oikeuksien edistämiseksi. Koulutusta annettiin myös siitä, kuinka tarjota psykososiaalista tukea. Tämä tuki on tärkeä osa järjestön ylläpitämien naisten turvatalon toimintaa. Naisjärjestössä on noin 280 toimihenkilöä, ja koulutusten tuloksena mm. hankkeiden suunnittelu, budjetointi, raportointi ja tulosten seuranta ovat parantuneet. Naisjärjestö on maakunnassa huomattavassa roolissa mm seksuaalisen väkivallan ehkäisyssä mm. ylläpitämällä turvataloa ja neuvontapuhelinta, sekä vahvistaa naisten toimeentuloa. Järjestö on tunnustettu kansainvälisesti ja toimii vahvana edustajana ja neuvottelijana sekä maakunta että kansallisella tasolla vaikuttamistyössä alueensa naisten oikeuksien, suojelun ja rauhan puolesta. Järjestö rohkaisee nuoria naisia ottamaan johtotehtäviä sekä järjestössä että sen ulkopuolella. - Pakolaisapu tukemana naisjärjestö KNWO sai rahoitusta naisten asemaa vahvistavaan toimintaansa. Tämän seurauksena: seksuaalisen väkivallan ehkäisemishanke Kayah ja Kachin maakunnissa sai rahoitusta Britannian lähetystön hallinnoimalta FCOlta (Foreign and Commonwealth Office) (näistä tulokset raportoitu kohdassa 2.2.1.) Naisten osuutta järjestöjen ja toimintaryhmien päätöksenteossa on vahvistettu pakolais- ja konfliktialueilla. Tuloksena naisten osuudet seuraavasti: - 285 pakolaisnaista koulutettu laina ja säästöryhmien johtotehtäviin Ugandassa. Koulutuksiin kuuluvat mm. ryhmäjohtajuus, ristiriitojen sovittelu- ja neuvottelutaidot. Näistä saatu koulutus ja kokemus kannustaa usein osallistumaan muuhunkin päätöksentekoon mm yhteisötasolla. - Turkissa syyrialaisien pakolaisten tukikeskuksessa toimi naisten keskuudesta valittu naiskomitea. Se suunnitteli ja toteutti koulutuksia ja
--	--	--	---

RAPORTOINTI VUODEN 2020 OSALTA

			tapahtumia parantamaan naisten asemaa ja ehkäisemään naisiin kohdistuvaa väkivaltaa. - Yhteensä 297 naista
	2.1.2: Suomi parantaa naisten taloudellisia mahdollisuuksia hauraissa olosuhteissa	UM	UM/Etiopia: Kaudelle 2019-2020 edustusto on antanut PYM-tukea etiopialaisille kansalaisjärjestöille, jotka edistävät naisten taloudellisia mahdollisuuksia sekä vaaliosallistumista. UM/Etiopia: Agrobiz II hanke myöntää osuuskuntien kautta lainarahoitusta naisille ja nuorille. Lainoja on myönnetty erityisesti kotieläinten ja vihannesten tuotantoa sekä vähittäiskauppaa kehittäville ja laajentaville pienyrittäjille. UM/Egypti: Suurlähetystö solmi alkuvuodesta 2020 viiden kumppanijärjestön kanssa sopimukset paikallisen yhteistyön määrärahalla (PYM) rahoitettavista hankkeista Egyptissä, joiden painopisteenä on naisten taloudellinen voimaannuttaminen ja parempi pääsy työmarkkinoille. Egyptin lainsäädäntö edellyttää hankkeille haettavaa toimeenpanolupaa sosiaaliministeriöltä. Viimein marras-joulukuussa 2020 kolme hankkeista, joiden toteuttajina ovat Nahdet El Mahrousa, Gozour Foundation ja CEOSS järjestöt, sai luvan. Kaksi muuta hanketta (Etisal Assiut ja EFE Egypt) odottavat edelleen lupaa viranomaisilta. Kolmesta luvan saaneesta hankkeesta ainoastaan Nahdet El Mahrousalle ehdittiin panemaan ensimmäisen maksatus toimeen vuoden 2020 puolella. UM/Afganistan: Suomen Afganistanin kehitysyhteistyöstä puolet (10 MEUR vuosittain) kanavoidaan Maailmanpankin hallinnoiman Afghanistan Reconstruction Trust Fundin (ARTF) kautta. ARTF:n kautta rahoitetaan naisten taloudellisia mahdollisuuksia tukeva ohjelmaa Women's Economic Empowerment Rural Development Project (yhteensä 100 miljoonaa USD vuosille 2018-2023, Suomen osuutta ei tiedetä, mutta luultavasti osa korva-merkitsettömästä tuesta tukee tätä toimintaa.). Lisäksi ARTF on antanut tukea uuden Afganistanin Womens' Economic Empowerment National Priority Program-hankkeen suunnitteluun. Myös UN Womenille naisten taloudellinen voimaannuttaminen on yksi viidestä maaohjelman pilarista. Tuki UN Womenille on 2MEUR/vuosi.

			UM/Tunisia: SL Tunisin PYM-hankkeista toinen (EUR 40 000 arvoinen) tukee naisten työllistymismahdollisuuksia tukien naispienyrittäjien liiketoiminnan aloitusta ja jatkumista. PYM-hankkeen koulutus mahdollistaa naisille esim. liiketoimintasuunnitelman sekä neuvottelutaitojen vahvistamista. UM/KEO-30: Suomen tuella Siemenpuusäätiö tukee erityisesti hauraissa olosuhteissa asuvien naispienviljelijöiden omia järjestöjä ja niitä tukevia toimijoita etenkin eteläisessä ja Länsi-Afrikassa, huomioiden naisten tärkeän roolin maaseutuyhteisöissä ja pienviljelijäperheissä. Vuoden 2020 loppulla oli meneillään neljä hanketta: kaksi Liberian ja kaksi Mosambikissa. ”Naiset ja ruokasuvereniteetti” -hankekokonaisuuden rahoitus vuodelle 2020 oli 108 000 €. UM/ALI-10 ja ALI-40: Suomi tukee Kansainvälisen työjärjestö ILO:n hanketta Egyptissä ja Tunisiassa (ensimmäinen vaihe 3,1 miljoonaa euroa 2012-2017, toinen vaihe n. 2,2 miljoonaa euroa 2018-2021.) Hankkeen tavoitteena on vahvistaa tunisialaisten ja egyptiläisten naisten mahdollisuuksia osallistua työmarkkinoille kokonaisvaltaisen lähestymistavan kautta, joka samaan aikaan puuttuu työhön pääsyyn, yrittäjyyteen, työolosuhteisiin ja yhteiskunnalliseen keskusteluun. Suomen Pakolaisapu: tuki nuorten naisten ammatillista koulutusta Myanmarissa konfliktin jälkeisellä alueella (Kayah ja Kachin-maakunnat) COVID lopetti tai rajoitti nämä koulutukset, toteutus alla olevin tulokset: - Suurin osa osallistujista (40) oli kylistä (myös aseellisten ryhmien hallinnoimilla alueilla), joissa on hyvin vähän toimeentulo- ja koulutusmahdollisuuksia naisille. Osallistumisen mahdollistamiseksi osallistujille annettiin ruoka, majoitus, lastenhoitotuki ja toiminnan aloituspaketti. Haavoittuvassa asemassa olevia oli 85% osallistujista mm. syrjäseudulta maansisäisiä pakolaisia ja seksuaalisen väkivallan uhreja. Koulutuksen tuloksena jälkiseurannan mukaan 46 %lla valmistuneista tulotaso oli noussut 2-3 kertaisesti. - Koulutuksessa oli mukana myös pienyrittäjyystaitoja, elämäntaitoja ja mm ihmiskaupan ja GBV-aiheet. - koulutus valtion ammatillisessa oppilaitoksessa oli sulussa - 68 nuorta naista osallistui yrittäjyyden lyhytkurssille Kayahssa - 17 nuorta naista valmistui ammattioppilaitoksesta Kachinissa ja 21 nuorta naista osallistui elämäntaitokurssille sisältäen mm ihmiskaupan ja GBV-aiheet.
--	--	--	--

RAPORTOINTI VUODEN 2020 OSALTA

			- Yhteensä 146 naista
	2.1.3: Suomi selvittää ilmastomuutokseen sekä maan ja muiden luonnonvarojen saatavuuteen, käyttöön ja hallintaan liittyviä naisten erityishaasteita ja/tai mahdollisuuksia	UM	UM/Etiopia: maanhallintahankkeessa (REILA II) tuetaan erityisesti naisten maa-alueita. UM/KEO-90: Suomi painottaa erityisesti naisten roolia aktiivisina toimijoina, ei ainoastaan uhreina ilmasto- ja luonnonvarakysymyksissä. Suomi on tukenut esimerkiksi UNEP:n, UNDP:n, UN Womenin sekä PBSO:n hanketta ”Naiset, rauha ja luonnonvarat” (vv. 2016-2018, 1 MEUR). Hankkeen puitteissa on alun perin ollut tarkoitus toteuttaa vähintään kolme pilottia. Pilottimaat ovat Sudan ja Kolumbia. Kolmas pilottihanke ei kuitenkaan ole vielä, osittain rahoituksen puuttuessa ja osittain johtuen Sudanin epävakasta tilanteesta, toteutunut. Pilottien ja kerätyn tiedon pohjalta tarkoituksena on tuottaa YK-maatiimien, kansainvälisten järjestöjen sekä kansallisten toimijoiden käyttöön työkaluja huomioimaan sukupuolen, luonnonvarojen ja rauhanrakennuksen välisiä kytköksiä sekä vakiinnuttamaan niihin liittyviä käytäntöjä. Tasa-arvoisen luonnonvarahallinnon avulla pyritään tukemaan rauhanrakennusta. Pilottien sekä muun kerätyn tiedon pohjalta luodaan työkalupaketti, jota on tarkoitus hyödyntää laajasti. Se sisältää menetelmiä siihen, miten tasa-arvoisen luonnonvarahallinnon avulla tuetaan rauhanrakennusta ja kestävä rauhaa. Hanke on päättynyt elokuussa 2020.
TULOS 2.2: Naisten oikeussuojan toteutuminen on parantunut	2.2.1: Suomen tuella tarjottavat oikeudelliset ja oikeusapuapalvelut ovat naisten ja tyttöjen, ml. moniperusteista syrjintää kokevien saatavilla yhdenvertaisuusperiaatteen mukaisesti	UM	UM/Afganistan: Suomi tukee Afganistanin ihmisoikeuskomission työtä (Afghan Independent Human Rights Commission, AIHRC) 500 000 EUR vuosittain. AIHRC on etabloitunut ja lain määrittämä ihmisoikeustoimija maassa ja naisten ja lasten oikeuksien edistäminen on yksi sen työn keskeisistä elementeistä. AIHRC on raportoinut, että sen avun kautta 27 naiseen kohdistuvan väkivallan tapausta saatettiin oikeusjärjestelmän käsiteltäväksi vuonna 2020. UM/Myanmar: Myanmarissa parantaakseen naisten oikeussuojaa Suomi on tukenut UNFPA:n Women and Girls -hanketta vuosina 2016-2020 5,65 miljoonalla eurolla. Hanke toimii maan konfliktialueilla tarjoten sekä seksuaali- ja lisääntymisterveyspalveluita että tukipalveluita sukupuolittuneen väkivallan uhreille. Hankkeen päähyödynsaajia ovat pakolaisleireillä asuvat maan sisäiset pakolaiset mutta palvelut ovat avoimena myös paikalliselle yhteisölle. Lisäksi hanke edistää naisten oikeuksien toteutumista tietoisuuden lisäämiseen pyrkivien toimintojen kautta, joita kohdistetaan erikseen

			naisille ja miehille. Hallinnon kanssa työ keskittyy toimintatapojen kehittämiseen. Hankkeessa on tehty sukupuolinormien muuttamiseen tähtäävää työtä kahvi- ja teehetkiksi kutsutuissa tilaisuuksissa Shanissa ja Rakhinessa. Hanke on saanut Suomelta kehitysyhteistyörahaa, mutta saa myös humanitaarista rahaa muilta lahjoittajilta. Hankkeessa on koulutettu oikeustoi- mea sukupuolittuneen väkivallan parempaa käsittelyä varten ja tuettu oi- keusapua tarjoavia järjestöjä. Oikeusturvaa parantaa myös tietoisuuden li- sääminen siitä, mitä naisten ihmisoikeudet ja sukupuolittunut väkivalta ovat. UM/Jordania: JONAP-ohjelma (osa UN Womenin alueellista 1325-han- ketta) on vahvistanut ja luonut yhteistyötä Sosiaalisen kehityksen ministe- riön, Korkeimman oikeuden tuomariosaston sekä Sharia-oikeuslaitoksen kanssa naisten oikeuksien turvaamiseksi ja vahvistanut erityisesti haavoit- tuvassa asemassa olevien naisten pääsyä oikeuden piiriin. Toimenpiteet ovat olleet tiedotusta, koulutusta ja gender- läpileikkaavuuden vahvista- mista. UM/Lebanon: NAP-hanke (osa UN Womenin alueellista 1325-hanketta) tuki kotiväkivaltalain täydentämistä sekä työpaikoilla ja julkisilla paikoilla tapahtuvan seksuaalisen häirinnän kriminalisoivan lain valmistelua. Parla- mentti hyväksyi lakiehdotukset 12/2020. UM/ITÄ-20: UNDP toteuttaa kahta Suomen rahoittamaa oikeusvaltiohan- ketta: toista toteutetaan Kirgisiassa ja toista Tadžikistanissa. Hankkeet ovat "Widening access to justice for legal empowerment in the Kyrgyz Re- public" ja "Strengthening rule of law and human rights to empower people in Tajikistan". Molempia hankkeita rahoitetaan 1,7 milj. eurolla vuosina 2018-2021. Hankkeiden erityiskohderyhmä ovat naiset ja tavoitteena naisten osallistu- misen edistäminen. Niiden avulla luodaan oikeusministeriön alaisuuteen valtakunnallista ilmaisten oikeusaputoimistojen järjestelmää. Lisäksi edis- tetään keskeisten ihmisoikeussopimusten ratifiointia. Tavoitteissa on edis- tytty hyvin, kummassakin maassa oikeusapuneuvontaa on saanut tähän mennessä yli 40 000 henkeä. Kirgisiassa on hyväksytty laki ilmaisesta oi- keusavusta, Tadžikistanissa laki ollut valmisteilla.
--	--	--	--

			Suomen pakolaisapu: Pakolaisavun tuella tehtiin naisiin kohdistuvan väkivallan vastaista työtä eri kohdemaissa. Myanmarissa kumppanijärjestöt toteuttivat SGBV-hankkeita FCO:n ja UNFPAn rahoituksella, konfliktin jälkeisellä alueella Kayah-maakunnassa (ks. saadut rahoitukset KNWOLle 2.1.1.) ja Katchinin maakunnassa konfliktialueilla. Hankkeet kohdistuivat sekä viranomaisiin ja terveydenhuollon ammattilaisiin, että opiskelijoihin ja kyläläisiin. Kachinissa olivat keskiössä maan sisäiset pakolaiset ja vastaanottajayhteisöt. Hanke toimi sekä hallituksen että etnisten armeijoiden hallinnoimalla alueella. Kaikkia suunniteltuja tapahtumia ei voitu toteuttaa alkaneiden COVID liikkumisrajoitusten vuoksi. Lisäksi UNFPA ja Pakolaisapu rahoittivat kahta naisten turvataloa. Koulutuksiin ja tapahtumiin osallistui yhteensä 1911 Tulokset: - Yhteensä 683 osallistujaa yhteisö- ja maakuntatason "16-päivää aktivismia"- GBV tiedotustapahtumaan Kayahssa ja Kachinissa. Lisäksi kampanja järjestettiin liikkumisrajoitusten vuoksi verkossa Facebookin välityksellä. Kampanja kohdistui erityisesti nuoriin ja koostui erilaisista taitokilpailuista (laulu, taide, valokuvaus aiheen ympäriltä) ja julkaisu taidekilpailun. Online kampanjassa oli 1.1k tykkäystä ja 784 sivujen jakoa. Lisäksi FRC jako eri sidosryhmäedustajien viestejä ja tarinoita GBV teemasta - 548 (F370) osallistui 20 kylässä vaikutusvaltaisten yhteisön johtajien koulutuksiin naisten oikeuksista mm SRHR, 1325 - 32 (23 F) yliopisto ja lukio-opiskelijoita osallistui GBV koulutukseen ja 41 F osallistui GBV verkkokoulutukseen Kachinissa - GBV koordinaatiokokoukset, joissa vahvistettiin eri toimijoiden yhteistyötä GBV-tapausten käsittelyssä. osallistujaa mm viranomaisia (aluehallinnosta- ja aseellisista järjestöistä), poliiseja, terveysviranomaisia. 417 (301F) - 28 (4 M 24 F) osallistui perustason psykososiaalinen tuki ja GBV-koulutukseen - 115 ohjaaja (30 M 85 F) osallistui pakkoavioliiton vastaiseen koulutukseen - 12 korkeantason perinteisen kulttuurin jatkumisesta vastuussa olevaa johtajaa osallistui GBV -aiheiseen vaikuttamistapahtumaan - 35 vapaaehtoista työskenteli GBV- uhrien tukena Turvatalo, tukipuhelin ja oikeusapupalvelu: UNFA rahoitus
--	--	--	--

RAPORTOINTI VUODEN 2020 OSALTA

			- Tuettu ja annettu lakiapua 63 (63F) GBV-tapaukselle - 78 puhelua vastaanotettu 24/7 GBV-tukipuhelimeen - 135 naista ja tyttöä sai paikan ja neuvontaa turvatalossa Turkissa tuetettiin syyrialaisien pakolaisten toimintakeskusta, joka oli suurimmalle osalle siellä käyviä naisia ainoa kodin ulkopuolinen paikka, johon he saivat miehiltään luvan mennä. Aihepiiriin liittyvä toiminnot: - Naiskomitea (12 F) jatkoi GBV-aiheesta tiedottamista sekä COVID-sulun aikana tuotti pakolaisnaisten hyvinvointiin liittyviä tuokioita verkossa - Tiedotettiin ja ohjattiin naisia käytettävissä oleviin GBV-palveluihin (turvakodit, terveydenhuoltopalvelut, poliisi- ja oikeuspalvelut) muiden koulutuksien yhteydessä Uganda: Naisiin kohdistuva väkivalta on erityisesti osa Etelä-Sudanin ja DR Kongon konflikteja. Pakolaisapu tuki ”16-päivää aktivismia” tapahtumia Ugandaan paenneiden pakolaisten keskuudessa eri asutusalueilla. Lisäksi opetusryhmien ohjaajat pitivät esillä teemaa erityisesti ko. aikana. Yhteensä 2 199, joista 1923 osallistui koulutuksiin ja tapahtumiin, ja 276 sai suojelua ja turvaa. KIOS: Nepal: WHR antoi maksutonta oikeusapua 196 naiselle. (Rahoituksen määrä 55 806 €)
TULOS 2.3: Asevalvontaan, aseistariisuntaan ja aseiden leviämisen estämiseen on sisällytetty sukupuolinäkökulma kansallisella ja kansainvälisellä tasolla	2.3.1: Suomi tukee asekauppasopimuksen sukupuolittuneen väkivallan ehkäisemistä koskevan 7 artiklan 4 kohdan täytäntöönpanoa kaikissa sopimusvaltioissa	UM	UM/POL-20: Suomi tukee asekauppasopimuksen sukupuolittuneen väkivallan ehkäisemistä koskevan 7 artiklan 4 kohdan täytäntöönpanoa kaikissa sopimusvaltioissa, ml. hanketoiminnalla. Suomen vuotuinen rahoitus asekauppasopimuksen vapaaehtoisrahaan on 300 000 euroa.

RAPORTOINTI VUODEN 2020 OSALTA

	2.3.2: Suomi sisällyttää asevalvontaan, aseistariisuntaan ja aseiden leviämisen estämiseen sukupuolinäkökulman kansallisella ja kansainvälisellä tasolla	UM	UM/POL-20: Suomi on sisällyttänyt sukupuolinäkökulman ja sen edistämisen puheenvuoroihin ja julkilausumiinsa kansainvälisillä asevalvontaan, aseistariisuntaan ja aseiden leviämisen estämiseen liittyvillä foorumeilla sekä painottanut tematiikan tärkeyttä EU:n ja Pohjoismaiden yhteisissä puheenvuoroissa. Suomi painottaa sukupuolinäkökulmaa ja sen valtavirtaistamista sekä omassa hankerahoituksessaan että kansainvälisten rahastojen hankevalinnoissa. Vuonna 2020 Suomi tuki Kemiallisen aseiden kieltosopimuksen instituutin (VERIFIN) kehitysmaakemistien koulutushanketta 450 000 eurolla. Etusija annetaan valintakriteerit täyttävillä naispuolisille hakijoille ja vuosina 2018–2020 koulutetuista 152 kemististä 58 (38 prosenttia) oli naisia. Lisäksi Suomi tuki IAEA:n naisten ydinalan opintoja ja tutkimusta edistävää Marie Skłodowska-Curie Fellowship –stipendirahastoa 150 000 euron vapaaehtoisrahoituksella. YK:n pienasetoiminnan vapaaehtoisrahaston (UNSCAR) valintalautakunnan jäsenenä Suomi on painottanut tuen osoittamista naisten asemaa parantaville pienasehankkeille (Suomen rahoitus 250 000e/vuosi). Humanitaarisessa miinatoiminnassa (Suomen rahoitus 3 MEUR/vuosi) painotetaan naisten osallistumismahdollisuuksien vahvistamista mm. rekrytoimalla naisia miinanraivaus- ja muihin humanitaarisen miinatyön tehtäviin.
--	--	----	---

RAPORTOINTI VUODEN 2020 OSALTA

	2.3.3: Suomi edistää ja tukee naisten ja naisten oikeuksia edistävien järjestöjen merkityksellistä osallistumista asevalvontaa, aseistariisuntaa ja asesulkua koskeviin poliittisiin keskusteluihin ja neuvotteluihin	UM	UM/POL-20: Suomi korostaa naisten täysiä ja tasapuolisia osallistumismahdollisuuksia asevalvontaa, aseistariisuntaa ja asesulkua koskevissa dokumenteissa sekä näihin liittyvillä foorumeilla. Yhä voimallisemmat ponnistelut samanmielisten maiden kesken ovat tarpeen, jotta sukupuolinäkökulma pystytään säilyttämään keskeisenä tavoitteena myös asevalvonnan, aseistariisunnan ja asesulun agendalla ja tähän mennessä saavutettu edistys turvaamaan.
TULOS 2.4: Väkivaltaisen ekstremismin ennaltaehkäisy- ja torjuntatyöhön on sisällytetty sukupuolinäkökulma	2.4.1: Suomen kansallinen väkivaltaisen radikalisoitumisen ja ekstremismin ennaltaehkäisyn toimenpideohjelma sisältää sukupuolinäkökulman	SM	Poliisihallitus: nuorten naisten osallistamista väkivaltaisen radikalisoitumisen ennalta ehkäisevien toimien suunnitteluun ja toteuttamiseen on kehitetty: - Nuorten naisten osallistumista ennalta ehkäisevien toimien suunnitteluun ja toteutumiseen on vahvistettu ja tuettu eri keinoin, esimerkkinä mm. pyöreän pöydän tilaisuus 11.12.2020 Naisviha ja INCEL ovat tulleet voimakkaasti esille keskusteluissa nuorten naisten kanssa ja nämä otetaan jatkossa huomioon väkivaltaisen radikalisoitumisen ja ekstremismin ennalta ehkäisevässä työssä.
	2.4.2: Suomi helpottaa tiedonvaihtoa väkivaltaisen ekstremismin ennaltaehkäisyn sisällyttämisestä kansallisiin toimintaohjelmiin, jotka sisältävät aiheeseen liittyviä sukupuolisensitiivisiä kokonaisuuksia ja/tai toimia	UM, SM	Poliisihallitus: Poliisihallituksen tulossopimuksessa on mittarina poliisin paljastamat viharikokset. Sen tarkoituksena on lisätä poliisin aktiivisia ja oma-aloitteisia toimia paljastaa viharikoksia ja rangaistavaa vihapuhetta. Poliisihallitus tukee oikeusministeriössä valmisteltavaa lainsäädäntöesitystä sukupuolen lisäämiseksi vihamotiiviksi. Tällä pyritään puuttumaan erityisesti naisiin kohdistuviin viharikoksiin.
	2.4.3: Suomi tukee väkivaltaisen ekstremismin ennaltaehkäisyyn ja tutkimukseen liittyviä sukupuolisensitiivisiä aloitteita	UM, SM	UM/Jordania: JONAP-ohjelma (osa UN Womenin alueellista 1325-hanketta) edisti edelleen naisten osallistumista sukupuoleen reagoivaan soviteluun ja väkivaltaisten ääriliikkeiden ehkäisyyn kehittämällä valmiuksia ja tarjoamalla digitaalista koulutusta erityisesti naisille kansalaisjärjestöissä ja yhteisöissä. Poliisihallitus on vuonna 2021 toteuttamassa tutkimuksen tytöistä ja naisista väkivaltaisissa ääriliikkeissä Suomessa.

TAVOITE 3: TURVALLISUUSSEKTORI JA KRIISINHALLINTA

Turvallisuussektorilla ja kriisinhallinnassa on tehostettu sukupuolinäkökulman valtavirtaistamista

Tulokset	Tuotokset	Vastuutahot	Tehdyt toimet

RAPORTOINTI VUODEN 2020 OSALTA

TULOS 3.1: Turvallisuussektorin ja kriisinhallinnan sukupuolijakauma on tasapainottunut	3.1.1: Suomi lisää turvallisuussektorilla toimivien naisten määrää ja varmistaa yhdenvertaisen uralla etenemisen kaikille	SM, PLM, PV	UM/Afganistan: UN Women on tiivistänyt vuonna 2020 yhteistyötään sisäministeriön kanssa lisätäkseen naispoliisien määrää ja parantaakseen heidän työoloja. Lisäksi on laadittu tiekartta, johon sisältyy myös naisjohtajien määrän lisääminen sisäministeriön johdossa. Suomi tukee UN Womenia 2MEUR/vuosi. Myös Suomen 1,5 MEUR vuosittainen tuki Naton Afganistanin armeijan tukirahastolle (Afghan National Army Trust Fund) on korvamerkitty tasa-arvon edistämiseen ja rahaston kautta Suomi on rahoittanut mm. naissotilaiden kouluttamista, työ- ja majoitustiloja, sekä armeijan terveyspalveluita. UM/Jordania/Libanon: Libanonissa on Suomen suurin kriisinhallintaoperaatio UNIFIL, missä naisten lukumäärä on pysynyt alhaisena. Myös UNTSO toimii Libanonissa ja Jordaniassa. Operaatioissa palvelevien naisten kokemukset ovat arvokkaita, kun pyritään nostamaan naisten määrää. UM/POL-50: Hallitusohjelman kirjauksen mukaisesti edistetään suomalaisten asiantuntijoiden rekrytoitumista kansainvälisiin järjestöihin. Painopisteenä on erityisesti naishakijoiden identifiointi ja tukeminen hakuprosesseissa. Suomi painottaa sukupuolinäkökulman sisällyttämistä kaikkiin rekrytointeihin YK:n sukupuolten tasa-arvotavoitteen mukaisesti osana säännöllistä dialogiaan YK:n ja muiden kansainvälisten järjestöjen kanssa kaikilla tasoilla. Tiivis yhteistyö YK:n Sihteeristön rauhanturva-osaston poliisi- ja siviilikriisinhallinnan tehtävistä vastaavan henkilöstöjohdon kanssa naishakijoiden määrän lisäämiseksi on tuottanut tulosta. Vuoden 2021 alkupuolella Kyp- roksen UNFICYP-rauhanturvaoperaatioon valittiin suomalainen Satu Koivu johtamaan operaation poliisikomponenttia. Kyseessä on ensimmäinen YK:n siviilikriisinhallinnan johtotehtävään valittu suomalainen nainen. Toimenpiteitä naishakijoiden osuuden edelleen kasvattamiseksi ja hakuvalmennuksen kehittämiseksi toimeenpannaan yhteistyössä sisäministeriön, CMC:n ja Poliisihallituksen kanssa. Poliisihallitus: Poliisihallinnon naisten ja miesten lukumäärää seurataan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyössä. Naisten määrä on kasvanut tasaisesti lukumääräisesti ja prosentuaalisesti poliisiviroissa (19,74%) sekä lukumääräisesti "muut"-ryhmässä ylittäen koko henkilöstön osalta 30 %.
---	--	--------------------	--

		Poliisin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman yhtenä tavoitteena on tasavertainen mahdollisuus urakehitykseen ja sen toimenpiteenä naisten uralla etenemisen edistäminen. Tavoite- ja kehityskeskusteluissa otetaan huomioon pitkäjänteisten urasuunnitelmien avulla naisten uralla etenemiseen kannustaminen. Poliisissa toimii valtakunnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöryhmä, jonka tehtävänä on käsitellä, seurata ja kehittää valtakunnallisesti poliisin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasioita. Työryhmän tulee esittää tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuteen liittyviä kehittämistoimia sekä raportoida näiden edistymistä Poliisihallitukselle vuosittain. Tulevien vuosien poliisin valtakunnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma vahvistetaan keväällä 2021. Rajavartiolaitos: Rajavartiolaitoksessa laaditaan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa vuosille 2021-2022, jossa huomioidaan tasa-arvoinen ja yhdenvertainen kohtelu. Lisäksi Raja- ja merivartiokoululla on laadittu koulutuksen järjestäjänä tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma (2018-2019), jossa on huomioitu naisten määrän lisääminen sekä tasa-arvoinen kohtelu. - Rajavartijan peruskurssin suorittaneiden naisten lukumäärää on tietoisesti pyritty lisäämään erilaisin toimenpitein. Viimeisimmistä valmistuneista rajavartijan peruskursseista naisten osuus on ollut seuraava (henkilöä / prosenttia kurssin vahvuudesta): - o 2017: RvjaPK24 10/20 %, 2018: RvjaPK25 22/22 %, 2019: RvjaPK26 ja RvjaPK27 32/14 %, 2020: RvjaPK28 12/22 %. Rajavartijan peruskursseja järjestettiin vuonna 2020 yksi (PK28), kun 2019 kurseja järjestettiin kaksi, joka selittää pienempää osuutta valmistuneista näiltä kursseilta. - Koulutuksessa vuonna 2021 olevalla kurssilla (RvjaPK29) naisten osuus kurssin vahvuudesta on 10/18 %. - Vuonna 2020 Rajavartiolaitokseen valmistui yksi nainen sotatieteiden kandidaatiksi. - Raja- ja merivartiokoulu käyttää (edelleen) positiivista erityiskohtelua naisten osalta rajavartijan peruskurssien valinnoissa: lisäpiste naisten vapaaehtoisen asepalveluksen suorittamisesta, miehiä matalammat vaatimusrajat 12 minuutin juoksutestissä ja mahdollisuus hakeutua kurssille ennen vapaaehtoisen asepalveluksen suorittamista. PV: Asepalvelukseen hakeutuvien vapaaehtoisten naisten sekä vakinaiseen
--	--	--

		palvelukseen hakeutuvien naisten määrää on viimeksi kuluneiden vuosien aikana pyritty lisäämään erilaisin rekrytointikampanjoin, joissa naiset ovat hyvin näkyvillä. Vuonna 2020 kampanjointi kohdistettiin kuitenkin tasapuolisesti sekä naisille että miehille, mitään erityistä naiskohdistusta ei ollut. Naisten ja miesten yhdenvertaisen uralla etenemisen edistämistä on jatkettu Puolustusvoimissa tasa-arvosuunnittelun avulla. Tasa-arvosuunnittelua ohjaavat puolustusministeriön asettamat tulostavoitteet ja Pääesikunnassa vuonna 2018 laadittu tasa-arvosuunnittelun ohje. Kaikissa hallintoyksiköissä päivitetään tasa-arvosuunnitelmat vuosittain, ja Pääesikunnan ohjeessa korostetaan, että suunnitelmissa tulee kiinnittää erityistä huomiota yhdenvertaisen uralla etenemisen varmistamiseen. Tasa-arvotilannetta edistetään laajemminkin tasa-arvosuunnittelun avulla. Vuonna 2020 käynnistettiin Puolustusvoimien tutkimuslaitoksella naisten sotilasuralle hakeutumisen ja kriisinhallintatehtäviin hakeutumisen esteitä käsittelevä metatutkimus. Tutkimus valmistuu alkuvuodesta 2022, ja siinä laaditaan yhteenveto viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana valmistuneiden opinnäytetöiden (gradujen, diplomitöiden, väitöskirjojen) ja muiden mahdollisten tutkimusten johtopäätöksistä. Tuloksia käytetään puolustusvoimien henkilöstöpolitiikan ja toiminnan kehittämiseen naisten rekrytoimiseksi asepalvelukseen, sotilasuralle ja kriisinhallintatehtäviin. Tuloksia käytetään myös rekrytointikampanjoiden sisältöjen kehittämiseen. Naisten osuus palkatusta sotilashenkilöstöstä on ollut nousussa: Vuoden 2017 lopussa palkatusta sotilashenkilöstöstä oli naisia 3,2 prosenttia (252 naista ja 7632 miestä) ja palkatusta siviilihenkilöstöstä 47 prosenttia (1874 naista ja 2154 miestä). Vuoden 2018 lopussa sotilashenkilöstöstä oli naisia 3,4 prosenttia (271 naista ja 7716 miestä) ja siviilihenkilöstöstä 46 prosenttia (1861 naista ja 2181 miestä). Vuoden 2019 lopussa sotilashenkilöstöstä oli naisia 4,4 prosenttia (349 naista ja 7664 miestä) ja siviilihenkilöstöstä 46 prosenttia (1885 naista ja 2217 miestä). Vuoden 2020 lopussa sotilashenkilöstöstä oli naisia 4,5 prosenttia (370 naista ja 7764 miestä) ja siviilihenkilöstöstä 45 prosenttia (1922 naista ja
--	--	--

RAPORTOINTI VUODEN 2020 OSALTA

			2309 miestä). Myös asepalveluksen loppuun saakka suorittaneiden ja reserviin siirtyneiden naisten lukumäärä on noussut. Vuonna 2017 reserviin siirtyi 546 naista, vuonna 2018 636 naista, vuonna 2019 840 naista ja vuonna 2020 844 naista. KIOS: Pakistan: DCHD koulutti 22:ta ihmisoikeuspuolustajaa turvallisuus-alalla. Nämä koulutetut henkilöt jatkokouluttivat yhteensä 141 muuta ihmisoikeuspuolustajaa. Koulutetut henkilöt ovat parantaneet taitojaan fyysisen ja digitaalisen turvallisuuden aloilla. Koulutus on antanut itseluottamusta ja voimia jatkaa työtä ihmisoikeuksien puolesta. Itsepuolustustaidot ovat parantuneet. Yli puolet koulutetuista olivat naisia. (Rahoituksen määrä 32 130 €)
	3.1.2: Suomi lisää siviilikriisinhallinnassa ja sotilaallisessa kriisinhallinnassa toimivien naisten määrää ja varmistaa yhdenvertaisen uralla etenemisen kaikille	SM, CMC, PLM, PV, UM	UM/Nato: Suomi esitteli Naton sex-disaggregated data -työpajassa marraskuussa 2020 CMC:n Road to 40 % -raporttia ja data-analyysiä naisista siviilikriisinhallinnassa. Sihteeristö ja liittolaiset noteerasivat esityksen myönteisesti. UM/POL-10: Suomi on pitkään työskennellyt naisten osuuden kasvattamiseksi siviilikriisinhallinnassa. Vuonna 2020 yli 40 prosenttia suomalaisista siviilikriisinhallinta-asiantuntijoista oli naisia. Lisäksi Suomi yhdessä Espanjan kanssa käynnisti siviilikriisinhallinnan kompaktitavoitteisiin liittyen oman klusterin pohtimaan naisten osallistumisen kasvattamista EU-ope-raatioissa. UM/EU: EU:n siviilikriisinhallinnan kompaktin toimeenpanon edistämiseksi on käynnistetty jäsenvaltioiden epävirallinen ja vapaaehtoinen klusteriprosessi, jossa opitaan parhaita käytänteitä muilta ja voidaan keskustella haasteista. Suomi ja Espanja ilmoittivat marraskuussa 2020 pidetyn kompaktin tarkastelukonferenssin yhteydessä perustavansa klusterin käsittelemään naisten osallistumisen kasvattamista kriisinhallinnassa. UM/Etyj: Suomen johdonmukaisesti noudattama linja sekondeerausten osalta, lisätä naiskandidaattien ja sekondeerattujen määrää myös kenttä-

		missioissa, on tuottanut tuloksia. Suomi sekondeeraa Etyjiin kokonaisuutena yhteensä 31 henkilöä, joista 23 miehiä ja 8 naisia. Ukrainan monitorintimission (SMM) osuus on 26 henkilöä, joista 6 on naisia. Sihteeristöissä ja ODIHR:ssa: 2 naista ja 1 mies (EU sekondeeraus toimipaikkana Etyj) sekondeerattuina. Näistä henkilöstä, yksi on Suomen Etyjin sihteeristön gender-yksikköön sekondeeraama tasa-arvo -neuvonantaja ja toinen ODIHRiin sekondeerattu tasa-arvo ja -turvallisuusasiantuntija, jonka toimenkuvaan kuuluu myös 1325 -asiat. Lisäksi Suomi on parhaillaan rekrytoimassa Etyjin sihteeristön rauhanvälitystiimiin suomalaista sekondeerattua. UM/Namibia: Namibia järjesti lokakuussa 2020 perustamansa naisten rauhanturva koulutuskeskuksen avajaiset. Keskus perustettiin naiset, rauha ja turvallisuus YK:n päätöslauselman juhlavuoden kunniaksi. Suomen suurlähettiläs Windhoekissa osallistui keskuksen avajaisiin. Keskuksen henkilöstöä ollaan parhaillaan rekrytoimassa ja toiminta tullaan käynnistämään lähiaikoina. Namibia on pyytänyt Suomelta tukea keskukselle. Tuki pyyntöön ei ole toistaiseksi otettu kantaa, koska keskus ei ole vielä aloittanut toimintaansa. CMC: Naisten osuus kaikista vuoden 2020 aikana palvelussuhteessa olleista siviilikriisinhallinnan asiantuntijoista oli 39,9%. Korkeimmillaan naisten osuus oli 44% vuoden loppupuoliskolla. Tarkempaa kuukausikohtaista erittelyä ei tällä hetkellä ole saatavissa, johtuen Kriisinhallintakeskuksen henkilötietojärjestelmän vaihdosta. Vuonna 2020 naisten osuuden kasvua siviilikriisinhallintatehtäviin lähetetyistä asiantuntijoista tuki turvallisuussektoritaustaisten asiantuntijoiden osuuden lasku siviilikriisinhallintatehtävissä, naisten osuuden näistä asiantuntijoista ollessa yleensä matala. Lisäksi naisten osuus poliisitehtävissä on pysytellyt aikaisempien vuosien keskiarvoa korkeammalla. Kriisinhallintakeskus julkaisi syksyllä 2020 naisten working papers-sarjassaan naisten rekrytoimiseen keskittyvää tutkimustaan avaavan julkaisun ”The road to 40%: Recruiting Women in Finnish Civilian Crisis Management.” Tutkimuksessa havaittiin naisten määrän siviilikriisinhallintatehtävissä vuosina 2008-2019 pysytelleen vakaampana verrattuna miehiin. Naisten suhteellisen osuuden muutos onkin selittynyt pääosin siviilikriisinhallintatehtäviin lähetettyjen miesten määrän suuremmalla vaihtelulla. Lisäksi julkaisussa havainnoitiin siviilikriisinhallintatehtävien sukupuolettuneisuus,
--	--	---

		esimerkiksi turvallisuussektorin tehtävien ollessa hyvin miesvaltaisia. Jotkin tehtäväalat, kuten ihmisoikeus- ja sukupuoliteemoja käsittelevät, olivat puolestaan naisvaltaisia. Naisten osuuden kasvu poliisiviroissa ja muualla turvallisuussektorilla tasaa tätä epätasapainoa, tosin hitaasti. Poliisihallitus: Poliisin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman yhtenä tavoitteena on tasavertainen mahdollisuus urakehitykseen ja sen toimenpiteenä naisten uralla etenemisen edistäminen. Tavoite- ja kehityskeskusteluissa otetaan huomioon pitkäjänteisten urasuunnitelmien avulla sekä miesten että naisten uralla etenemiseen kannustaminen ml. kansainvälisiin ja kriisinhallintaan liittyviin tehtäviin kannustaminen. Poliisin kansainvälisen urapolun kuvaaminen on aloitettu, mutta sitä ei ole edistetty suunnitellussa aikataulussa, koska jäätin odottamaan sisäministeriön vastaavan asiakirjan valmistumista. Asiakirjan tavoitteena on luoda ohjausasiakirja ja pelisäännöt sekä selkiyttää sen avulla kv-tehtävien vaikutusta urakehitykseen poliisissa. Poliisissa on toiminut 2019-2020 Johtamispotentiaalityöryhmä, jonka yhtenä tavoitteena oli laatia esitys johdon urapolkumallista. Ko. raportti on valmistunut 2020 ja parhaillaan pohditaan jatkotoimia asiaan. Urapolkumalliin on kuvattu johtamispotentiaalin arvioinnin menettelyt, johtamisaosaamisen osa-alueet ja osaamisen kehittämisen keinot huomioiden myös kv-tehtävät. Vuonna 2019 havaittiin rakenteellisia esteitä siviilivirassa toimivien poliisikoulutettujen henkilöiden (ml. naisten) hakeutumisessa KV-kriisinhallinnan tehtäviin. Näiden esteiden selvitystyötä on edistetty, mutta ratkaisua ei olla asiassa löydetty toistaiseksi. Poikkeuksena asiassa on yhden YK:n johtotehtävien rosteriin valitun naisen osalta tehty erillinen päätös poliisivirkaan nimityksestä mahdollisen kv-tehtävän ajaksi. PLM/PV: Naisten hakeutumista kriisinhallintatehtäviin on edistetty vuodesta 2010 lähtien lisäämällä naisten näkyvyyttä erilaisissa kriisinhallintahenkilöstön rekrytointikampanjoissa, joissa naiset ovat olleet näkyvästi esillä. Vuonna 2020 ei kuitenkaan järjestetty erikseen naisille suunnattua kampanjaa.
--	--	---

RAPORTOINTI VUODEN 2020 OSALTA

			Vuosina 2013 ja 2019 lähetettiin kaikille edeltävien vuosien aikana vapaaehtoisen asepalveluksen suorittaneille naisille henkilökohtainen, puolustusvoimien henkilöstöpäällikön allekirjoittama kirje, jossa kerrottiin mahdollisuuksista hakeutua kriisinhallintatehtäviin. Kirjeiden lähettämisen jälkeen kriisinhallintapalvelukseen hakeneiden naisten lukumäärä kasvoi selvästi. Vuonna 2020 Utin Jääkärirykmentti järjesti naisille erillisen haun erikoisjoukkoreserviin. Vuosina 2018 ja 2020 järjestettiin yhteistyössä Puolustusvoimien, Suomen Rauhaturvaaajaliiton ja MPK:n kanssa erityisesti naisille suunnattuja rekrytointiseminaareja kriisinhallintatehtäviin. Seminaareissa on kerrottu sotilaallisen kriisinhallinnan järjestelyistä, hakeutumisesta sekä palvelussuhteen ehdoista. Seminaarien päätteeksi osallistujilla on ollut mahdollisuus keskustella seminaarin alustajien kanssa. Maavoimien joukko-osastojen toimintaa kriisinhallintaoperaatioiden henkilöstön toimintavalmiuteen rekrytoimiseksi on tehostettu. Maavoimien joukko-osastot järjestävät varusmiespalvelusta suorittaville (ml. naisten vapaaehtoinen asepalvelus) kriisinhallinnan rekrytointitilaisuuksia kolme kertaa palvelusaikana. Poikkileikkausajankohtina tarkasteltuna kriisinhallintapalveluksessa oli pitkään noin 20 - 25 naista. Lukumäärä on vuodesta 2018 ollut useimpina ajankohtina noin 30-40 naista, ja naisten osuus on viimeisen kolmen vuoden aikana ollut lähellä kansallisessa 1325 toimintaohjelmassa tavoitteeksi asetettua 7 prosenttia. Naisten osuudessa on kuitenkin ollut vaihtelua vuosittain. Esimerkiksi vuoden 2019 lopussa kriisinhallintaoperaatioissa palveli 31 naista ja 367 miestä, eli naisten osuus oli 7,8 prosenttia. Vuoden 2020 lopussa kriisinhallintaoperaatioissa palveli 17 naista ja 346 miestä, eli naisten osuus oli tuolloin vain 4,7, prosenttia Suomi on myös saavuttanut YK:n asettaman tavoitteen, jonka mukaan esi-kunta- ja sotilastarkkailijatehtävissä toimivista henkilöistä 15 prosentin tulee olla naisia.
--	--	--	---

RAPORTOINTI VUODEN 2020 OSALTA

	3.1.3: Suomi lisää tasa- arvoneuvonantajina ja tasa- arvoasioiden yhteyshenkilöinä toimivien asiantuntijoiden määrää yleisesti ja erityisesti näissä tehtävissä toimivien miesten määrää	SM, CMC, PLM, PV, UM	UM/POL-10: Suomi rahoitti EU:lle, YK:lle ja Etyjille useita asiantuntijoita, joiden tehtävänkuva painottui vahvasti 1325 –tehtäviin. Suomi on asettanut ehdolle ja sekondeerannut useaan tehtävään io- ja genderneuvonantajia. Suomi on korostanut tasa-arvokysymysten huomioimista siviilikriisinhallintaoperaatioiden mandaateissa ja tukenut riittäviä asiantuntijaresurssien varmistamista tasa-arvoasioissa EU-operaatioissa. UM/EU: Suomi onnistui vaikuttamistyöllään säilyttämään EUCAP Sahel Mali – operaation gender adviser –tehtävän, jota suunniteltiin poistettavaksi. UM/Jordania/Libanon: Suomi on sekondeerannut Libanonin UNWomenin toimistoon suomalaisen tukemaan Syyrian naisten neuvoa-antavan komitean (WAB)työtä. Jordanian UNWomenissa on yksi suomalainen nuori UNV. CMC: Vuonna 2020 Kriisinhallintakeskus lähetti asiantuntijan kahteen gender/1325-aiheiseen tehtävään: Seconded National Expert, European Center of Excellence for Civilian Crisis Management & Gender Mainstreaming Officer, Council of Europe Office in Kyiv. Molemmat lähetetyt asiantuntijat ovat naisia. Lisäksi YK:n Etelä-Sudanin UNMISS-operaatiossa toimivassa seksuaalisen väkivallan ehkäisyyn ja tutkintaan keskittyvässä erityispoliisiryhmässä työskenteli kolme suomalaista; kaksi naista ja yksi mies. Vuoden lopussa yhteensä kahdeksan suomalaisen siviilikriisinhallinnan asiantuntijan tehtävä keskittyi erityisesti gender/1325-teemoihin. PLM/PV: Gender-yhdyshenkilöiden määrä on pysynyt vakaana. Kaikissa henkilöstömäärältään yli 15 henkilön kriisinhallintajoukoissa palvelee gender-yhdyshenkilö. Lähes kaikki palveluksessa olleet gender yhdyshenkilöt ovat olleet miehiä. Vuonna 2020 gender yhdyshenkilö palveli YK:n UNIFIL ja UNTSO -operaatioissa (Libanon), Naton KFOR (Kosovo) ja RSM (Afganistan) operaatioissa sekä eri maiden koalition NMI (Irak)operaatiossa. Suomalaisia henkilöitä palveli pitkään gender-neuvonantajina Afganistanin Resolute Support operaatiossa Kabulissa, mutta tästä tehtävästä luovuttiin
--	---	-----------------------------	---

RAPORTOINTI VUODEN 2020 OSALTA

			vuonna 2018, koska sopivia koulutettuja henkilöitä, jotka olisivat olleet irrotettavassa tehtävään ei löytynyt.
	3.1.4: Suomi selvittää kriisinhallinta-henkilöstön läheisille suunnatuissa tukitoimissa mahdollisesti esiintyvät puutteet ja laaditaan suositukset tukitoimien kehittämiseksi	SM, CMC, PLM, PV	CMC: Selvitys on toteutettu 2018. PLM/PV; Läheisille suunnattua tukea antavat Porin prikaati ja Suomen rauhanturvaajaliitto. Tuen sisältö on samankaltaista kuin aiempinakin vuosina. Covid19 -pandemian vuoksi pääosa tukitilaisuuksista jouduttiin peruuttamaan vuonna 2020. Alla kuvaus läheisille annettavan tuen sisällöstä: Puolustusvoimien antama tuki perustuu rotaatiokoulutuksen aikana Porin prikaatissa järjestettävään läheisten päivään, Porin prikaatin operaation aikana Tampereella järjestettävään läheisten päivään sekä Porin prikaatin kansainvälisten asioiden sosiaalikirjasto- ja tukipalveluun. Läheisten päivillä annetaan tietoa operaatioalueen tilanteesta ja palvelusolosuhteista sekä tarjotaan läheisille mahdollisuus muodostaa vertaistukiryhmiä. Suomen Rauhanturvaajaliitto tarjoaa tukipuhelinpalveluja läheisille, ja liittolla on valmius järjestää alueellisia läheisten päiviä, joiden sisältö on pääosin samanlainen kuin Porin prikaatin läheistenpäivillä. Vuonna 2020 ryhdyttiin selvittämään myös mahdollisuuksia tarjota lastenhoitopalveluja ja muita perhepalveluja läheisille sekä mahdollisuuksia kehittää läheisten ja kriisinhallintapalveluksessa olevien yhteydenpitoa ja läheisille suunnattua tiedotusta.
TULOS 3.2: Turvallisuussektorin ja kriisinhallinnan suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin on sisällytetty sukupuolinäkökulma	3.2.1: Suomi edistää kansainvälisillä foorumeilla sukupuoliantalyysin sisällyttämistä kriisinhallintaoperaatioiden ja missioiden mandaattien suunnitteluun	UM	UM/Nato: Suomi osallistui Naton WPS-toimiston liittolaisille ja valikoiduille kumppaneille järjestettyyn sukupuolittain eriteltyä dataa koskeneeseen työpajaan marraskuussa 2021, asiaa sivuttiin keskustelussa. UM/POL-10: Suomi tukee ja toimeenpanee päätöslauselma 1325 toimeenpanoa vahvasti kriisinhallinnassa, ml. YK:n pääsihteerin Action for Pea-

RAPORTOINTI VUODEN 2020 OSALTA

			cekeeping (A4P) aloitteen puitteissa. Suomi on osallistunut YK:n rauhanturvan erityiskomiteassa EU:n naiset, rauha ja turvallisuus -neuvottelutiimiin. Suomi on nostanut 1325-agendan edistämisen säännöllisesti EU- ja Etyj-operaatioiden mandaateista neuvoteltaessa ja operaatioiden strategisten katsausten yhteydessä. Suomi on myös pitänyt kautta linjan esillä YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1325 toimeenpanoon liittyviä kysymyksiä ja edistänyt niiden integroimista osaksi Naton operaatiosuunnittelua. Suomi on nostanut 1325-agendan edistämisen säännöllisesti esiin EU- ja Etyj-operaatioiden mandaateista neuvoteltaessa ja operaatioiden strategisten katsausten yhteydessä. UM/EU: Suomi on ollut aktiivinen 1325-agendan edistämisessä EU:n yhteisessä turvallisuus- ja puolustusyhteistyössä. Suomi on pitänyt asiaa esillä mm. operaatioiden strategisten katsausten ja puolivuotisraporttien yhteydessä. UM/Libanon: Suurlähetystö ja suurlähettiläs on pitänyt 1325 ja naisten osallistumista esillä keskusteluissa YK:n eri operaatioiden johdon kanssa Libanonissa (UNIFIL, UNTSO). Teemaa on pidetty esillä myös tiedotuksessa.
	3.2.2: Suomi sisällyttää operaatioiden mandaattien toteutuksessa sukupuolinäkökulman kaikilla tasoilla (strateginen, operatiivinen ja taktinen), ottaen huomioon seksuaalisen ja sukupuolittuneen väkivallan ehkäisyn	PLM, PV, SM, UM	UM/Nato: Suomi osallistui lokakuussa 2020 Naton kumppanuus- ja yhteistyövaraisen turvallisuuden komitean WPS-aiheiseen istuntoon, jossa keskusteltiin myös tästä aiheesta. UM/Etyj: Suomi ottaa säännönmukaisesti sukupuolinäkökulman valtavirtaistamisen esille kaikissa keskusteluissaan kenttämissioiden päälliköiden ja muiden edustajien sekä kenttämissioiden toimintaa ohjaavan konfliktinestokeskuksen edustajien kanssa. Asia otetaan esille mm. kenttämissioiden mandaattien jatkamisen yhteydessä käytävässä budjettikomitean keskustelussa. Asia huomioidaan kiitettävästi osassa Etyjin kenttämissioiden raportteja, osassa on vielä parantamisen varaa. Suomi osana EU:ta varmistaa, että ensisijainen huomio kiinnitetään käytännön täytäntöönpanoon ja tuloksiin. PLM/PV: Gender-näkökulma otetaan huomioon operaatioiden suunnittelussa ja toimeenpanossa, mutta operaatioiden välillä on eroja. Joissakin operaatioissa nämä on integroitu paremmin operatiiviseen suunnitteluun ja operaatioiden toimeenpanoon, joissakin operaatioissa näissä asioissa on vielä kehitettävää.

RAPORTOINTI VUODEN 2020 OSALTA

			Puolustusvoimissa on meneillään operatiivista suunnittelua koskevan ohjeistuksen kehittäminen. Vuosittain Maavoimien esikunnassa laadittavaan kriisinhallinnan operatiiviseen suunnitelmaan kehitetään erillinen liite, jossa ohjeistetaan gender näkökulman huomioon ottaminen operaatokohteisessa suunnittelussa ja toiminnassa. Libanonin Unifil operaatiossa on saavutettu selkeää edistystä gender-näkökulman huomioon ottamisessa. Suomalaisen joukon gender yhdyshenkilö on yhdessä johdon ja suunnitteluhenkilöstön kanssa ohjannut kiertävien partioiden toimintaa ja tiedonkeruuta siten, että huomiota kiinnitetään aikaisempaa systemaattisemmin naisten ja lasten asemaan ja tilanteeseen sekä viitteisiin mahdollisesta ihmiskaupasta ja muusta rikollisuudesta. Tietoa kerätään esimerkiksi Libanonin talouskriisin vaikutuksista naisten ja lasten työssäkäynnin yleisyyteen ja lasten koulunkäyntiin. Näin pystytään suuntaamaan operaation Cimic -toimintaa paremmin naisten ja lasten tilannetta tulevaksi sekä kehittämään yhteydenpitoa paikallisiin naisten kansalaisjärjestöihin. Yhteydenpidon avulla kerätään naisia koskevaa tietoa ja suunnataan omaa toimintaa järjestöjen työtä tukevaksi. Mahdollisesta ihmiskaupasta raportoidaan koko operaation esikuntaan, joka suunnittelee mahdolliset jatkotoimet. Gender toimintaa liittyvät havainnot ja toiminnan sisältö raportoidaan Suomeen toimitettavissa kuukausi- ja puolivuotisraporteissa. Tällä hetkellä käytössä olevia menettelyjä, joilla edistetään naisten ja muiden haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien turvallisuutta ja tilannetta operaatioissa, joihin Suomi osallistuu, ovat mm: - Tiedustelutietojen kerääminen eri yhteiskunnan eri ryhmien (sukupuoli, sosioekonominen asema, koulutustaso, etninen ryhmä, uskonto) asemasta ja turvallisuustilanteesta operatiivisen toiminnan suunnittelemiseksi. - Naissotilaiden sijoittaminen kiertäviin partioihin, jolloin he voivat toimia paikallisväestölle esimerkkinä siitä, että naiset voivat toimia perinteisissä miesten tehtävissä. - Ihmisoikeus- ja tasa-arvoasioiden kouluttaminen paikallisille joukoille koulutusoperaatioissa. - Paikallisten joukkojen naissotilaiden kouluttaminen.
--	--	--	---

RAPORTOINTI VUODEN 2020 OSALTA

			- Yhteydenpito paikalliseen siviiliyhteiskuntaan ja naisjärjestöihin, ja näin saatavan tiedon hyödyntäminen naisten turvallisuuden varmistamiseen ja aseman parantamiseen yhdessä paikallisten viranomaisten ja muiden toimijoiden kanssa. - Ihmisoikeus- ja tasa-arvoasioiden kouluttaminen paikallisille joukoille koulutusoperaatioissa. - Paikallisten joukkojen naissotilaiden kouluttaminen. - CIMIC toimintana toteutettavien pienimuotoisten kehityshankkeiden suuntaaminen niin, että ne palvelevat paikallisväestön naisia ja muita haavoittuvassa asemassa olevia ryhmiä. - Havaintojen tekeminen ihmiskaupasta ja muusta rikollisuudesta ja raportointi havainnoista ylemmälle taholle operaatiossa.
--	--	--	--

RAPORTOINTI VUODEN 2020 OSALTA

	3.2.3: Suomi soveltaa nollatoleranssilinjaa seksuaaliseen häirintään ja hyväksikäyttöön	PLM, PV, SM, CMC, UM	UM/Etyj: Suomi tukee pääsihteerin toimia järjestön sisäisen työkuulttuurin muuttamiseksi tasa-arvoa tukevaksi, ml. seksuaaliseen häirintään puuttuminen ja nollatoleranssi seksuaaliseen häirintään. Uusi pääsihteeri Helga Schmid on tarttunut asiaan päättäväisesti. UM/KEO-30: Suomen tukemaa kansalaisjärjestötoimintaa ohjaavien eettisten sääntöjen mukaan "[k]ehitysyhteistyön tulee perustua nollatoleranssille seksuaalisen hyväksikäytön ja väkivallan sekä seksuaalisen häirinnän suhteen, kuten myös syrjinnän ja vallan väärinkäytön suhteen. Näitä koskeviin epäilyihin tulee vastata asianmukaisin toimenpitein." CMC: Nollatoleranssi sisältyy siviilikriisinhallinnan peruskurssin ja lähtevien asiantuntijoiden perehdytyskoulutukseen osana käytännösääntöjen (code of conduct) käsittelyä. Vuonna 2020 ei noussut esiin käytännösääntöjen rikkomuksia. Poliisihallitus: Poliisin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman yhtenä tavoitteena on syrjintä- ja häirintävapaa poliisihallinto. Henkilöstökyselyihin sisällytetään mukaan kysymyksiä seksuaalisesta häirinnästä. Lisäksi poliisiin on laadittu 2019 eettinen koodisto, joka on johdettu poliisin arvoista ja strategiasta käsin. Sen kohta 2 kuuluu: Poliisi toimii tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti <i>"Työyhteisössämme ei suvaita syrjintää tai häirintää millään perusteella. Olemme inhimillisiä ja vastaamme jokainen omalta osaltamme siitä, ettemme itse toimi tai yllytä muita toimimaan syrjivästi tai halventavasti. Kohtelemme jokaista henkilöä, niin asiakkaita kuin kollegoitamme, samanarvoisesti riippumatta heidän henkilökohtaisista ominaisuuksistaan tai taustastaan. Emme suhtaudu kehenkään alentavasti, halveksivasti tai ennakkoluuloisesti. Kannustamme kaikkiin väestöryhmiin kuuluvia henkilöitä hakeutumaan töihin poliisihallintoon ja tuemme kaikkia tasavertaisesti urakehityksessä."</i> Poliisilla on oma ohje häirinnästä ja epäasiallisesta kohtelusta. Poliisissa on nollatoleranssi häirinnän ja epäasiallisen kohtelun suhteen. Lisäksi uutena toimena on vuonna 2020 koko poliisin henkilöstön tullut suorittaa Epäasiallisen työkäyttäytymisen, häirinnän ja työsyRJinnän hallinnan -verkko-kurssi. Rajavartiolaitoksella on ollut seuraavia uusia toimia 2020:
--	--	-----------------------------	--

RAPORTOINTI VUODEN 2020 OSALTA

			- Rajavartioloitoksessa on nollatoleranssi seksuaaliseen häirintään ja hyväksikäyttöön liittyen. Kahden vuoden välein toteutettavassa työhyvinvointikyselyssä on oma osionsa liittyen seksuaalisen häirinnän ja epäasiallisen käyttäytymisen kokemukseen ja kyseisen osion tulokset raportoidaan aina ylimmälle johdolle. - Rajavartioloituksen varhaisen välittämisen mallissa on määritelty toimenpiteet kohdattaessa epäasiallista käytöstä ja seksuaalista häirintää. Aihealuetta koulutetaan osana työsuojeluun liittyviä koulutuksia eri henkilöstöryhmille. Sisäministeriön Epäasiallista kohtelua ennaltaehkäisevä verkkokoulutus on pakollinen kaikille Rajavartioloituksen palveluksessa oleville henkilöille. PLM/PV: Nollatoleranssi on kirjattu kaikkien operaatioiden käytäntönsäntöihin (Code of Conduct). Tätä korostetaan myös kriisinhallintahenkilöstön rotaatiokoulutuksessa. Vuonna 2020 ei noussut esiin seksuaalista häirintää tai hyväksikäyttöä sisältäneitä käytäntönsäntöjen rikkomuksia.
	3.2.4: Suomi parantaa operaatioista saatavan tiedon käyttöä sukupuolinäkökulman kehittämisessä	PV, CMC	UM/Nato: Suomi osallistui Naton WPS-toimiston liittolaisille ja valikoiduille kumppaneille järjestettyyn sukupuolittain eriteltyä dataa koskeneeseen työpajaan marraskuussa 2021 ja kertoi puheenvuorossaan mm. PV:n pyrkimyksestä parantaa operaatioista saatavan tiedon käyttöä sukupuolinäkökulman kehittämisessä. CMC: Yhteistyössä puolustusvoimien kanssa toteutettava selvitys 1325-teeman toimeenpanosta kriisinhallintaoperaatioissa ja näistä kertyvän tiedon paremmasta käytöstä jatkuu vuodelle 2020 haastatteluilla aikaisemmin toteutetun kirjallisuuskatsauksen tueksi. Selvityksen odotetaan valmistuvan 2020 ja tukevan seuraavan kansallisen 1325-toimintaohjelman kriisinhallintaa käsittelevän osion valmistelua. PV, SM/CMC: Selvitys siitä, kuinka gender-näkökulma näkyy operaatioiden suunnittelussa ja toteutuksessa käynnistyi vuonna 2019 yhteistyössä Pääesikunnan, Puolustusvoimien kansainvälisen keskuksen ja CMC:n kanssa. Selvitys toteutetaan asiakirja-aineiston analyysillä ja avainhenkilöille suunnattavalla kyselyllä ja haastatteluilla. Tutkimus valmistuu vuoden 2021 aikana. Lisäksi Puolustusvoimissa on käynnissä operaatioiden tekemää raportointia koskevan ohjeistuksen päivitys. Ohjeistuksella varmistetaan, että operaatioiden raportteihin liitetään luku, jossa käsitellään gender-toimintaa.

RAPORTOINTI VUODEN 2020 OSALTA

	3.2.5: Turvallisuussektorin henkilöstön perus- ja jatkokoulutukseen ja -tutkintoihin sekä täydennyskoulutukseen sisällytetään sukupuolinäkökulma ja -analyysi. Koulutuksen vaikuttavuutta arvioidaan	PV, SM, CMC	CMC: Kriisinhallintakeskus ei tarjoa turvallisuussektorin perus- ja jatkokoulutusta, mutta keskuksen asiantuntijat osallistuvat vierasluennoitsijoina muiden toimijoiden koulutuksiin pyydettyinä. Poliisihallitus: Poliisin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman yhtenä tavoitteena on syrjintä- ja häirintävapaa poliisihallinto, jonka yhtenä toimenpiteenä on sisällytetty arvokoulutus eri koulutustasoilla poliisin peruskoulutuksesta (poliisi AMK) päällystökoulutukseen (poliisi YAMK) asti. Rajavartiolaitos: - Rajavartiolaitoksessa on uutena toimenä otettu vuonna 2020 käyttöön Rajavartiolaitoksen eettinen säännöstö. Säännöstö toimii Rajavartiolaitoksen koko henkilöstöä koskevana yleisenä toimintaa ohjaavana eettisenä ohjeistuksena. Samalla eettinen säännöstö viestii kansalaisille, yhteistyökumppaneille ja muille toimijoille Rajavartiolaitoksen eettisistä periaatteista. Lisäksi rajalla jatketaan jo aiemmin vakiintuneita toimia: - Raja- ja merivartiokoululla on laadittu (2018-2019) tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma. Suunnitelman mukaisesti koulun toiminnassa oppilaitoksena kaikissa opetustilaisuuksissa ja toimeenpantavilla kursseilla yhdenvertainen, tasa-arvoinen ja syrjimätön kohtelu on kaiken toiminnan lähtökohta. Sen mukaisesti opinnoissa toimitaan asiallisesti, puolueettomasti ja tasa-arvoista kohtelua sekä sovinnollisuutta edistämällä. Tämä perusperiaate kirjataan Raja- ja merivartiokoulun vastuulla oleviin opetussuunnitelmiin. - Oppilaitoksen johto valvoo, että henkilöstö toimii tasa-arvoisesti. Tämä painottuu erityisesti opetustyössä, mutta kuuluu myös oppilaitoksen muun henkilökunnan toimintaan. - Sukupuolten välinen tasa-arvo on yksi oppilaitoksen kasvatuksellisista tavoitteista. Opetukseen eivät vaikuta sukupuolten väliset erot eikä sukupuoli näy arvioinnissa millään tavalla muutoin, kuin on naisten positiivisesta erityiskohtelusta erikseen määrätty. - Kurssilaiset valikoituvat täydennyskoulutukseen hallintoyksiköiden operatiivisten tarpeiden mukaisesti, ei sukupuolen mukaan. Täydennyskoulutus on tehtäväsidonnaista riippumatta siitä, kuka ja mitä sukupuolta tehtävän hoitaja on - Koulutuksessa naiset huomioidaan omilla sosiaali-/majoitustiloilla, muutoin opetuksessa ei ole jaotteleita sukupuolten välillä
--	---	--------------------	--

			- Koulutuksen vaikuttavuutta arvioidaan täysin sukupuolesta riippumatta. Keskeisimpiä kriteereitä ovat erikseen määritellyt oppimistavoitteet ja suorituskysymykset. - Raja- ja merivartiokoulun henkilökunnan edustajilla on velvollisuus puuttua opetuksen aikana ilmenevään sukupuoliseen väheksyntään, asenteellisuuteen, syrjintään tai häirintään, oli se sitten opiskelijoiden keskiä tai henkilökunnan ja opiskelijoiden välistä, ilmenemismuodoltaan puhetta tai toimintaa. Toisaalta sukupuolten väliset erot tunnustetaan, mikä näkyy merkitsevien erojen hahmottamisena erilaisissa tarpeissa. - Lainsäädännön ja hallinnon opetukseen sisältyy tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta koskevien kysymysten käsittelyä - Raja- ja merivartiokoulun opettajakunnassa on naisia, mikä tukee operatiivisen toiminnan opettamista erityisesti niissä asioissa, joissa toimintapiteen suorittajan tulee olla samaa sukupuolta toiminnan kohteen kanssa. - Kurssipalautteissa opiskelijoilla on mahdollisuus lausua opintojen sisällön lisäksi muista opintoihin liittyvistä seikoista. Maanpuolustuskorkeakoulu teettää opiskelijoille muiden palautekyselyjen lisäksi tasa-arvokyselyn, johon myös Rajavartiolaikokseen valmistuvat kadetit vastaavat. Raja- ja merivartiokoululla ei ole vastaavaa käytäntöä. Tulevaisuudessa voitaneen harkita käytäntöjen yhdenmukaistamista Maanpuolustuskorkeakoulun kanssa. - Opiskelijoiden opintososiaalisissa eduissa on huomioitu naisten tarpeet (varusraha) PV: Koulutusta kehitetään Maanpuolustuskorkeakoulussa ja aliupseereille koulutusta antavissa hallintoyksiköissä. Maanpuolustuskorkeakoulun opetussuunnitelmien uudistamistyö on käynnissä, ja sotatieteiden maisterin tutkintoa kehitettiin vuonna 2019 liittämällä opintojaksoon ”Kansainvälinen harjoitustoiminta ja kokonaisvaltainen kriisinhallinta” osaamistavoitteet: - <i>osaa selittää YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmien (UNSCR 1325, 2068, 2195) vaikutukset omaan toimintaan ja arvioida oma toimintansa suhteessa kansainvälisiin lakeihin ja sopimuksiin</i> - <i>osaa määritellä ja erottaa naisten, miesten, poikien ja tyttöjen erilaiset turvallisuustarpeet operaatioiden suunnittelussa ja toteutuksessa.</i>
--	--	--	--

RAPORTOINTI VUODEN 2020 OSALTA

			Maisterien valinnaiseen kriisinhallintaopetukseen gender-teema on integroitu jo aikaisemmin. Aliupseerien koulutukseen on lisätty 1325 opetusta muun muassa Merisotakoulussa. Työ on edelleen kesken, ja vain osassa aliupseerien opintoja käsitellään näitä asioita.
	3.2.6: Ylimmän johdon ja asiantuntijoiden koulutukseen sisällytetään sukupuolinäkökulma ja -analyysi	PLM, PV, SM, CMC, UM	Rajavartiolaitos: - Henkilöt valikoituvat koulutuksiin hallintoyksiköiden operatiivisten tarpeiden mukaisesti. Koulutus on tehtäväsidonnaista riippumatta tehtävän hoitajan sukupuolesta. - Siviilihenkilöstöä rekrytoidaan myös upseereiden ja rajavartioiden tällä hetkellä hoitamiin johto-, asiantuntija- ja tukitehtäviin, joihin annetaan asianmukainen koulutus tehtävänhoitajan tarpeen mukaan. Naisten osuus siviilivirkojen hoitajista Rajavartiolaitoksessa on noin 57 %. - Esimiestehtävissä aloittaneille siviilihenkilöille annetaan mahdollisuus osallistua esimieskoulutukseen, joka toteutetaan oppisopimuskoulutuksena. Osallistuminen arvioidaan vuosittain ilmenneen tarpeen mukaan. - Uutta rajalla 2020: Rajavartiolaitoksella on mahdollisuus kouluttaa esimies- ja vuorovaikutusvalmennusta siviilihenkilöstölle myös omin toimenpitein Raja- ja merivartiokoululla kadetti-, maisteri- ja mestarikursien yhteydessä. PLM, PV: Suomi kouluttaa ylintä johtoa ja asiantuntijoita NCGM-keskuksen seminaareissa. Vuonna 2020 tällaiset tapahtumat peruttiin Covid19 -pandemian vuoksi.
	3.2.7: Suomi ottaa sukupuolinäkökulman huomioon kansainvälisissä ja keskeisissä kansallisissa sotilaallisissa harjoituksissa	PLM, PV	PV: Gender-näkökulma on toistaiseksi vain osassa harjoituksia. Esimerkiksi Ruotsin kanssa toteutettaviin VIKING-harjoituksiin on sisältynyt gender-näkökulmaan harjaantumista. Vuonna 2019 käynnistettiin kansainvälisen Arctic Lock 2021 -harjoituksen suunnittelu. Gender-näkökulma oli tarkoitus liittää harjoitukseen. Harjoitus kuitenkin peruttiin Covid19 -pandemian vuoksi, ja työ jäi kesken. Nato on pyytänyt NCGM -keskukselta tukea gender -näkökulman liittä-

RAPORTOINTI VUODEN 2020 OSALTA

			miseksi vuoden 2021 loppupuolella järjestettäviin Naton harjoituksiin. Keskus perusti vuonna 2020 kansainvälisen asiantuntijatyöryhmän, johon Suomi on nimennyt edustajaksi Fincentin työntekijäpooliin kuuluvan EVP-upseerin. Hänen työnsä kautta tulemma saamaan tarvittavaa gender -osaamista harjoitusten suunnitteluun.
TULOS 3.3: Kriisinhallintakoulutukseen ja -harjoituksiin on sisällytetty sukupuolinäkökulma	3.3.1: Suomi sisällyttää sukupuolinäkökulman kriisinhallintakoulutukseen ja -harjoituksiin	PLM, PV, SM, CMC	CMC: Kaikkiin Kriisinhallintakeskuksen ja kokonaisvaltaisen kriisinhallinnan osaamiskeskukseen koulutuksiin, joita Kriisinhallintakeskus on ollut mukana järjestämässä, on sisällytetty naiset, rauha ja turvallisuus-, ja sukupuoli-temat. Vuonna 2020 näitä koulutuksia olivat: - Siviilikriisinhallinnan peruskurssit (BCCCM; Basic Course on Civilian Crisis Management) - Siviilikriisinhallinnan kouluttajakoulutus - Siviilikriisinhallinnan asiantuntijakoulutus (ASTU) - Hostile Environment Awareness Training (HEAT)-kurssit - Perehdytyskoulutukset Siviilikriisinhallinnan peruskurssille pyritään valitsemaan vuosittain miehiä ja naisia yhtä suuri lukumäärä, mutta kurssipaikan vastaanottavissa henkilöissä ilmenee hajontaa. 2020 siviilikriisinhallinnan peruskursseille osallistui 33 henkilöä, joista 13 oli naisia ja 20 miehiä. 14 henkilöä lähetettiin Suomessa ja ulkomailla järjestetyille erikoiskursseille. Heistä 7 oli naisia ja 7 miehiä. Erikoiskoulutusten määrä oli normaalia vähäisempi johtuen koronapandemiasta. PV: Porin prikaatin kriisinhallintahenkilöstön rotaatiokoulutuksessa ja Puolustusvoimien kansainvälisen keskuksen kursseilla käsitellään gender-näkökulmaa. Kaikki rotaatiokoulutukseen osallistuvat saavat perustiedot gender-asioista. Puolustusvoimien kansainvälinen keskus on ottanut gender-näkökulman mukaan kaikkiin kursseihinsa, jossa sen katsotaan olevan tarkoituksenmukaista. Puolustusvoimien kansainvälisen keskuksen kursseille osallistuu sotilastarkkailijoita, vanhempia upseereja ja asiantuntijoita kotimaasta ja ulkomailta. Vuosi 2020 ja Covid19 -pandemia merkitsivät muutoksia Puolustusvoimien järjestämälle ja kansainväliselle kurssitoiminnalle. Muutos näkyi kurssien perumisina, siirtämisinä sekä niiden toteuttamista verkko-opetuksena. Syys-Marraskuussa 2020 lanseerattiin Verkonpaula-nimellä projekti, jonka

RAPORTOINTI VUODEN 2020 OSALTA

			tarkoituksena oli viedä kurssien osioita verkkoon toteutettaviksi. Joulukuussa 2020 osaksi kehittämistyötä lisättiin gender -verkkokurssin kehittäminen Puolustusvoimien käyttöön. Valmisteilla oleva "Introduction to Gender Perspective" on moduuliperustainen verkkokurssi, jota voidaan käyttää joustavasti eri henkilöstöryhmien koulutustarpeisiin. Kurssin voi suorittaa ajasta ja paikasta riippumatta, ja tarvittaessa ilman kouluttajan ohjausta. Materiaali antaa oppijoille perustiedot siitä, mitä gender-näkökulman huomioon ottaminen sotilasoperaatioissa tarkoittaa henkilöiden tehtävissä. Tällaista materiaalia ei Puolustusvoimilla tällä hetkellä ole. Henkilöstöä on ensisijaisesti lähetetty koulutukseen ulkomaille, mutta oppilaspaikkojen määrä on rajattu, eikä ajoitus aina ole yhteensopiva kotimaassa järjestettävän koulutuksen kanssa. Opetusmateriaalin tarkoitus ei ole korvata olemassa olevaa ulkomailla tarjolla olevaa koulutusta, vaan sitä voidaan käyttää virittävänä tehtävänä ennen varsinaista koulutusta tai osana olemassa olevaa koulutustapahtumaa kotimaassa. Materiaali tukee näin ollen kotimaassa koulutusta antavia yksiköitä kuten Porin Prikaatia, Maanpuolustuskorkeakoulua ja Puolustusvoimien Kansainvälistä Keskusta.
	3.3.2: Suomi tarjoaa kansainväliseen käyttöön koulutusmoduuleja tai tilaisuuksia, jotka sisältävät naiset, rauha ja turvallisuus -teeman	PLM, PV, SM, CMC, UM	UM/POL-10: Suomi on edistänyt naisrauhanturvaajien määrän lisäämistä kansainvälisesti tukemalla naisrauhanturvaajien koulutusta ja rekrytointia mm. UN Womenin sekä Elsie Initiative Fund aloitteen kautta. Suomen sekondeeraama erityispoliisitiimi YK:n UNMISS-operaatiossa Etelä-Sudanissa kouluttaa ja tukee paikallisviranomaisia ja -yhteisöjä seksuaaliseen ja sukupuolittuneeseen väkivaltaan (SGBV) liittyvissä kysymyksissä. UM/Libanon: Suomen rahoittama UNWomen tarjoaa tasa-arvokoulutusta UNIFILin rauhanturvaajille Libanonissa. CMC: Kaikkiin kriisinhallintakeskuksen järjestämiin kursseihin sisältyy naiset, rauha ja turvallisuus-tematiikka, ja nämä ovat pääosin avoimia kansainvälisille osallistujille, pois lukien suomalaisten asiantuntijoiden perehdytyskoulutukset ja vuonna 2020 pilotoitu asiantuntijakurssi. PLM/PV; Puolustusvoimien henkilöstöä on toiminut kouluttajina ulkomailla toteutetuissa koulutustilaisuuksissa, ja Puolustusvoimien kansainvälinen keskus järjestää kansainvälisiä kursseja, joissa on mukana gender-näkökulma. Vuonna 2020 pääosa koulutustilaisuuksista peruttiin tai siirrettiin verkkokursseiksi Covid19 pandemian vuoksi.

RAPORTOINTI VUODEN 2020 OSALTA

	3.3.3: Suomalaisten tasa- arvoneuvonantajien ja tasa- arvoasioiden yhteyshenkilöiden osaamista kehitetään jatkuvasti	PLM, PV, SM, CMC, UM	CMC: Vuonna 2020 siviilikriisinhallinnan peruskurssille osallistui yksi taustaltaan gender adviser -tehtävään soveltuvaa henkilö. Lisäksi yksi asiantuntija lähetettiin gender adviser-koulutukseen ruotsin Folke Bernadotte-akatemiaan. Molemmat asiantuntijat ovat naisia. PLM/PV: Suomalaisten gender-asiantuntijoiden koulutus tapahtuu pääosin Ruotsissa sijaitsevassa NCGM-keskuksessa. Suomi lähettää osallistujia kaikille keskuksen gender-neuvonantajakursseille, gender-yhdyshenkilökurseille ja kouluttajakursseille. Keskuksesta on toiminut yksi suomalainen työntekijä vuodesta 2012 lähtien kurssinjohtajan ja opettajan tehtävässä, ja Puolustusvoimat lähettää pyydettyä opettajia keskuksen kursseille ja seminaareihin. Keskus toimii tällä hetkellä vajaalla miehityksellä rekrytointivaikeuksien vuoksi, ja Suomen tarjoama tuki on koettu siellä erittäin tärkeäksi. Toiminnan turvaamiseksi on tärkeää, että Suomi tukee henkilöstöllä keskusta vastaisuudessakin. Suomi päätti vuonna 2020 vähentää gender-neuvonantajakursseille lähetettävien opiskelijoiden määrää ja lähettää aikaisempaa useampia opiskelijoita gender-yhdyshenkilökurseille. Gender-neuvonantajat palvelevat eri operaatioiden johtoesikunnissa, eikä suomalaisia ole viime vuosina palvelut tällaisissa tehtävissä. Gender-yhdyshenkilöitä palvelee sen sijaan useissa suomalaisissa kriisinhallintajoukoissa. Jatkossa kaikki gender-yhdyshenkilön tehtäviin nimetyt pyritään kouluttamaan keskuksen kursseilla. NCGM-keskus aloitti vuonna 2020 gender yhdyshenkilökurssien järjestämisen myös verkkokursseina, mikä tekee mikä tekee aikataulujen sovittamisen ja osallistumisen kursseille helpommaksi. Syksyllä 2020 järjestettiin Puolustusvoimien, Suomen Rauhanturvaajaliiton ja Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen yhteistyönä kahden päivän vapaaehtoinen gender yhdyshenkilökurssi, jolle osallistui 15 vapaaehtoista reserviläistä. Kurssin sisältö vastasi soveltuvin osin NCGM-keskuksen gender yhdyshenkilökurssin sisältöä, ja sen aikana annettiin kattavat perustiedot gender-yhdyshenkilön roolista ja tehtävistä kriisinhallintaoperaatioissa. Vapaaehtoisen kurssin sisällön perusteella valmisteltiin vuonna 2020 operaatioihin lähetettävän avainhenkilöstön gender kurssia Porin prikaatin rotaatiokoulutuksen yhteyteen.
--	---	-----------------------------	--

RAPORTOINTI VUODEN 2020 OSALTA

	3.3.4: Suomi sisällyttää Naiset, rauha ja turvallisuus -agendan koulutusta käsitteleviin keskusteluihin kansainvälisillä foorumeilla	UM, PLM, PV, SM	UM/YK: Rauhanturvan kehittämisen osalta Suomen YK-edustusto edistää aktiivisesti 1325-agendaa. Suomi on yksi pääsihteerin Action for Peacekeeping -aloitteen champion-maista 1325-asioissa. Suomi, Saksa ja Irlanti muodostivat EU:n neuvottelutiimin rauhanturvakomitean (C34) 1325-teeman neuvotteluissa. Hallinto- ja budjettikomitean (5C) puitteissa edistämme gender-asiantuntijoiden lisäämistä YK-operaatioihin ja YK:n päämajaan strategisiin tehtäviin, ja myös ulkoministeriön rahoittamat JPO-tehtävät tukevat samaa tavoitetta. Lisäksi Suomi tukee naisten osallistumista rauhan- turvaan UNDP:n hallinnoiman Elsie-rahaston kautta jo kolmatta vuotta sekä UN Womenin Female Military Officers -kurssin kautta viidettä vuotta. PV: Puolustusvoimien kansainvälisen keskuksen edustajat osallistuvat säännöllisesti kansainvälisiin tilaisuuksiin, joissa käsitellään gender-koulutusta
--	--	-----------------	--

TAVOITE 4: NAISTEN JA TYTTÖJEN SUOJELU SEKÄ OIKEUKSIEN TOTEUTUMINEN KRIISEISSÄ

Naisten ja tyttöjen suojeleminen sekä oikeuksien toteutuminen ja tarpeisiin vastaaminen kriiseissä on vahvistunut

Tulokset	Tuotokset	Vastuutahot	Tehdyt toimet
TULOS 4.1: Kansainvälisen yhteisön pyrkimykset torjua kaikkein vakavimpien kansainvälisten rikosten ja etenkin seksuaalisen ja sukupuolittuneen väkivallan rankaisemattomuutta ovat vahvistuneet	4.1.1: Suomi edistää rankaisemattomuuden torjumista ja rikosten tekijöiden vastuuseen saattamista	UM	UM: Suomi kansallisesti ja EU:n kautta peräänkuuluttanut Tigrayn konfliktin yhteydessä tapahtuneiden IO-rikkomusten, ml. seksuaalirikosten, riippumatonta tutkintaa ja syyllisten saattamista vastuuseen. UM/OIK-10: Suomi on vuonna 2020 käyttänyt 400 000 euroa rankaisemattomuuden vähentämistä koskevien hankkeiden tukemiseksi. Hankkeiden kautta vaikutetaan vastuuvollisuuden toteutumiseen ja uhrien oikeuksien edistämiseen. Suomen temaattisena prioriteettina on seksuaalista ja sukupuolittunutta väkivaltaa (SGBV) kokeneiden uhrien tukeminen. UM/EU: Suomi pitää johdonmukaisesti esillä kaikissa YUTP- ja YTPP-työryhmissä ja komiteoissa rankaisemattomuuden ja vastuuseen saattamisen merkitystä osana konfliktin ratkaisemista. Asiaa on tuotu esiin

RAPORTOINTI VUODEN 2020 OSALTA

			puheenvuoroissa sekä tuettu asian kirjaamista neuvoston päätelmiin ja EU-lausuntoihin. UM/POL-40: Suomi on rahoittanut kansainvälisen kansalaisjärjestön, International Commission of Jurists (ICJ), rankaisemattomuuden torjuntaan ja ihmisoikeusloukkauksien uhrien oikeussuojeluun ja korvauksiin keskitettyä hanketta seuraavissa maissa: Kambodža, Myanmar, Nepal, Itä-Timor, Lesotho, Uzbekistan, Tajikistan, Egypti, Tunisia, Venezuela. Vuoden 2020 määrärahat olivat 400 000 euroa. KIOS: Bangladesh: ALRC (Asian Legal Resource Centre) antoi 100:lle (Miehiä 43 ja naisia 57) Rohingya pakolaiselle koulutusta heidän oikeuksistaan. 49 ihmisoikeuspuolustajaa (29 miestä ja 13 naista) koulutettiin nostamaan ihmisoikeuksien huomiota ja keräämään todisteita Rohingyahin kohdistuneista rikoksista. Odhikar ja ALRC ovat keränneet yli 100 todistusta näistä rikoksista ja ne on toimitettu YK:lle ja ICC-tuomioistuimelle sekä medialle. (Rahoituksen määrä 95 800 €)
	4.1.2: Seksuaalisten ja sukupuolittuneiden väkivaltarikosten uhrin saavat tukea ICC:n uhrirahastolta ja osallistuvat sen rahoittamaan toimintaan	UM	UM/OIK-10: Suomi tuki Kansainvälisen rikostuomioistuimen (ICC) uhrirahastoa kehitysyhteistyön määrärahoista 200 000 eurolla vuonna 2020. Tuki on korvamerkitty seksuaalista ja sukupuolittunutta väkivaltaa (SGBV) kokeneiden uhrien tukemiseen Saharan eteläpuolisessa Afrikassa.
	4.1.3: Tuetaan kansallisten viranomaisten valmiuksia edistää seksuaalisten ja Sukupuolittuneiden väkivaltarikosten tutkintaa ja syytteeseen saattamista	UM	UM/OIK-10: Suomi tuki YK:n seksuaalisen väkivallan oikeusvaltiotiimiä kehitysyhteistyön määrärahoista 100 000 eurolla vuonna 2020. Tuki on korvamerkitty oikeusvaltiotiimin Afrikassa toteutettaviin hankkeisiin. Suomi jatkoi vuonna 2020 Justice Rapid Response -mekanismin (JRR) johtoryhmän jäsenenä. Suomi tuki JRR:a 450 000 eurolla vuonna 2020. Suomen Afganistanin kehitysyhteistyöstä puolet (10 MEUR vuosittain) kanavoidaan Maailmanpankin hallinnoiman Afghanistan Reconstruction Trust Fundin (ARTF) kautta. Tuosta tuesta 25% eli 2,5 MEUR on korvamerkitty koulutusalan EQRA-projektiin. EQRA:n puitteissa opetusministeriö kehitti vuoden 2020 aikana sukupuolittuneen väkivallan torjumisen toimintaohjelman ja aloitteli sen toimeenpanon opetussektorilla. Lisäksi tämän työ on osa UN Womenin ja AIHRC:n toimintaa.

		UM/Kenia: UN Womenin tuen avulla on osana COVID-pandemiavastetta vahvistettu Kenian viranomaisten kapasiteettia tukea sukupuolittuneen väkivallan uhreja. Tuki sisältää maksuttoman kansallisen kuuman linjan, joka perustettiin sukupuolittuneen väkivallan eskaloituessa vuoden aikana (arviolta 360% nousu ed. vuoteen verrattuna). Kuuma linja ohjasi 190 uhria oikeusavun piiriin, joista 23 tapausta eteni oikeuteen ja kaikki nämä tapaukset ovat loppuun käsiteltyjä. Suomi ja Kenia allekirjoitti sopimuksen kahdenvälisestä hankkeesta (3v., Suomen tuki 5 MEUR, Kenian osuus 1 MEUR) koskien sukupuolittuneen väkivallan ehkäisyä ja siihen liittyvien palveluiden laadun parantamista kansallisella tasolla ja kolmessa maakunnassa (Bungoma, Kilifi ja Samburu). Hankkeen toimeenpano viivästyi ja alkaa vuonna 2021. UM/Jordania: Suomen tukema UN Womenin Eid bi Eid-hanke Jordaniassa (kts. kohta 2.1.2.) avustaa myös seksuaalisen väkivallan uhreja tarjoamalla heille suojelua, terapiaa ja oikeudellista apua. JONAP-ohjelmassa (osa UN Womenin alueellisesta 1325-hanketta) toimitaan myös oikeuspalvelulaitosten kanssa. N. 150 tuomarin ja perhesuojeluosaston (FPD) henkilöstön tietämystä kasvatettiin perheväkivaltatapauksien käsittelyssä perheväkivaltalakien soveltamista koskeissa koulutuksissa. Aiemmin on tuettu perheväkivaltaa koskevan lainsäädännön kehittymistä. UM/Libanon: NAP-hanke (osa UN Womenin alueellista 1325-hanketta) tuki kotiväkivaltalain täydentämistä sekä työpaikoilla ja julkisilla paikoilla tapahtuvan seksuaalisen häirinnän kriminalisoivan lain valmistelua. Parlamentti hyväksyi lakiehdotukset 12/2020. (kts. seurantakohta 2.2.) UM/Somalia: Somaliassa on jatkettu vaikuttamistyötä naisiin kohdistuvaan väkivaltaan puuttumiseksi ja tietoisuuden lisäämiseksi UNFPA:n maaohjelman kautta. Vuonna 2020 naisten ja tyttöjen seksuaalioikeuksia parantavaa lainsäädäntöä on vastustettu aggressiivisesti Somaliassa ja Somalimaassa; kummassakin on tuotu lakiesitykset, jotka mahdollistaisivat mm. pakko- ja lapsiavioliiton. Suomi on ilmaissut huolensa näihin lakiesityksiin liittyen ja käynyt poliittista dialogia mm. Somalin presidentille osoitetun yhteispohjoismaisen kirjeen kautta.
--	--	---

RAPORTOINTI VUODEN 2020 OSALTA

TULOS 4.2: Sukupuolinäkökulmaa vahvistetaan humanitaarisessa avustustoiminnassa	4.2.1: Suomen humanitaarisen avun linjaus ja humanitaarista rahoitusta koskeva ohjeistus huomioi sukupuolinäkökulman ja tukee naisten ja tyttöjen oikeuksien toteutumista kriiseissä. Suomi myötävaikuttaa siihen, että tasa-arvokysymysten - ja yhdenvertaisuuskysymysten huomiointi YK-järjestöjen, Punaisen Ristin ja Puolikuun liikkeen ja kansalaisjärjestöjen toimintapolitiikassa ja strategioissa edelleen vahvistuu.	UM	UM: COVID-kriisin myötä perustettiin myös tasa-arvokysymyksiä valvova koordinaatioryhmä osaksi humanitaarista vastetta. UN Womenin rooli naisten ja tyttöjen aseman huomioonottamisessa ja ryhmän perustamisessa oli tärkeä. Suomi rahoittaa UN Womenia 2 MEUR/vuosi ja ohjasi 1 MEUR humanitaarista avustusta WFP:lle Afganistaniin 2020. UM/ KEO-90 Noin kolmannes UNFPAn työstä on humanitaarista. Järjestön työllä on suora vaikutus kehitysmaiden naisiin ja tyttöihin, joiden tilanne uhkaa koronapandemian takia heikentyä radikaalisti. Mm. pääsy äitiysterveys- ja ehkäisypalveluihin on laskenut sekä naisiin ja tyttöihin kohdistuva väkivalta on kasvanut merkittävästi. Suomen 2020 alkuvuodesta maksama yleistuki mahdollisti UNFPAn nopean ja tehokkaan koronavasteen ja toimintojen keskittämisen sitä eniten tarvitseville, ml. SRH-palveluketjujen jatkamisen pandemian aikana. UM/KEO-70 Suomen humanitaarisessa linjauksessa (joulukuu 2019) Suomi kiinnittää erityistä huomiota vammaisten henkilöiden aseman parantamiseen hätätilanteissa, naisten ja tyttöjen seksuaali- ja lisääntymis-terveyteen ja oikeuksiin sekä tarpeeseen toimia kriisien yhteydessä seksuaalista väkivaltaa vastaan. Humanitaarista linjausta noudatetaan kaikessa Suomen tukemassa humanitaarisessa toiminnassa. Suomen varmistaa osaltaan, että sen rahoittamat humanitaariset järjestöt huomioivat toimintatavassaan ja operaatioissaan syrjimättömyyden, mukaan lukien sukupuolten välisen tasa-arvon ja vammaisten henkilöiden oikeudet, ja varmistavat, että humanitaariset ohjelmat vastaavat sukupuolten ja vammaisten tarpeisiin. Myös toiminnan kehittäminen on keskiössä Suomen humanitaarisessa työssä. UM/KEO-30: Suomen tukemat kansalaisjärjestöt edistävät monin eri tavoin naisten poliittisten oikeuksien toteutumista, osana naisten ja tyttöjen oikeuksien edistämistä sekä rauhan, toimivan demokratian ja tasa-arvoisen yhteiskunnan rakentamista. Kehityspoliittisen kansalaisyhteiskuntalinjauksen (2017) mukaisesti itsenäiset, elinvoimaiset, moniarvoiset ja moniääniset kansalaisyhteiskunnat luovat edellytykset kansalaisten rauhanomaiselle yhteiskunnalliselle osallistumiselle ja ihmisoikeuksien toteutumiselle. Tästä näkökulmasta, Suomi tukee naisten järjestäytymistä ja aktiivista toimijuutta järjestöjen kautta laajasti.

RAPORTOINTI VUODEN 2020 OSALTA

			Viestintä- ja kehityssäätiö Vikes puolestaan edistää tasa-arvoa toimituksissa, kouluttaa naistoimittajia ja vahvistaa heidän itsetuntoa, sekä edistää sukupuolten välistä tasa-arvoa mediatalojen toiminnassa Nepalissa ja Tansaniassa. Näin Vikes kumppaniensa kanssa osaltaan vahvistaa moniäänistä mediaa ja kansalaisyhteiskunnan toimintaa. Vikesin hankkeen vuoden 2020 toteuma: 131 282 €. UM/Libanon: Suomi tukee lapsiavioliittojen vastaista PYM-hanketta Pohjois-Libanonissa. Hankkeen tarkoituksena on lisätä tietoisuutta varhaisten avioliittojen negatiivisista vaikutuksista marginalisoituneissa libanonilais- ja syyrialaisyhteisöissä. Lisäksi hanke pyrkii vaikutustyöhön ja lobbaamiseen paikallisella ja kansallisella tasolla varhaisia avioliittoja rajoittavaan lainsäädäntöön ja käytäntöihin uskonnollisten johtajien keskuudessa. Kansalaisjärjestö Naba'an toteuttaman vuoden mittaisen hankkeen budjetti 2019-2020 on 50 300 EUR. UM/Somalia: Somaliassa on jatkettu vaikuttamistyötä naisiin kohdistuvaan väkivaltaan puuttumiseksi ja tietoisuuden lisäämiseksi UNFPA:n maaohjelman kautta. Vuonna 2020 naisten ja tyttöjen seksuaalioikeuksia parantavaa lainsäädäntöä on vastustettu aggressiivisesti Somaliassa ja Somalimaassa; kummassakin on tuotu lakiesitykset, jotka mahdollistaisivat mm. pakko- ja lapsiavioliiton. Suomi on ilmaissut huolensa näihin lakiesityksiin liittyen ja käynyt poliittista dialogia mm. Somalin presidentille osoitetun yhteispohjoismaisen kirjeen kautta. UM/Mosambik: Mosambikin hirmumyrskyjen pelastus- ja jälleenrakennustyössä Suomi on johdonmukaisesti tuonut esiin naisten ja tyttöjen lisääntyvän haavoittuvuuden.
	4.2.2: Suomi tukee toimia, joilla vahvistetaan seksuaalisen ja sukupuolittuneen väkivallan ennakointia, tunnistamista ja väkivallan uhriksi joutuneiden auttamista, naisten ja tyttöjen suojelua ja seksuaali- ja lisääntymisterveyspalveluihin pääsyä	UM	UM/ KEO 90: Suomen rahoittamista YK-järjestöistä YK:n väestörahas- to UNFPA on suurin yleistuen vastaanottaja, ja järjestö on Suomelle keskeinen kumppani seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeuksien (SRHR) edistämiseksi. Suomi on YKn väestörahas- to UNFPA:n merkittävä rahoit- taja ja vuonna 2020 yleistukea annettiin 33 MEUR. UNFPA keskittyy työ- sään seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeuksien edistämiseen koko- naisvaltaisesti ml. kriiseissä tehtävä työ. Lisäksi UNFPA:a tuettiin vuonna 2020 korvamerkitysti 13,7 MEUR edestä. UM/KEO-30: Suomi antaa yleisrahoitusta seksuaali- ja lisääntymistervey- teen ja oikeuksiin (SRHR) keskittyville kansainvälisille kansalaisjärjestöille

			International Planned Parenthood Federationille (IPPF) ja IPASille. Tukea on myönnetty kahdeksi vuodeksi kerrallaan, ja vuosia 2019-2020 koskeva tukipäätös tehtiin vuonna 2019. Suomen tuella autetaan seksuaalisen ja sukupuolittuneen väkivallan uhreja ja SRHR-palveluihin pääsyä. IPPF ja IPAS antavat SRHR-palveluja haavoittuvassa asemassa oleville sekä kehittävät työkaluja, kumppaneiden kapasiteettia ja tietoisuutta SRHR-palveluiden tärkeydestä humanitaarisissa tilanteissa. UM/Afganistan: Suomi on tuki Marie Stopes Reproductive Choices Afghanistan -järjestön toiminnalle vuonna 2020 oli 1,5 MEUR. Hankkeella vähennetään äitiys- ja lapsikuolleisuutta Afganistanissa lisäämällä laadukkaiden seksuaali-, lisääntymis-, äitiys- ja lapsiterveyspalveluiden saatavuutta ja kysyntää sekä ihmisten tietoisuutta seksuaali- ja lisääntymisterveydestä. Hanke tarjoaa useita eri kanavia kuten kiinteät ja liikkuvat klinikat, satelliittiklinikat sekä yhteisöterveydenhoitajien palveluja. Hankkeen avulla sadat tuhannet ihmiset, suurin osa naisia, pääsevät yllämainittujen palveluiden pariin ennen kaikkea seuduilla, joissa näitä palveluja ei ole tarjolla. Hanke myös lisää seksuaali- ja lisääntymisterveystietoisuutta, ml. nuoret ihmiset neuvonnan ja valistuksen avulla. Myös Suomen rahoittamalla UN Womenilla on merkittävää sukupuolittuneen väkivallan ennaltaehkäisy- ja suojelutyötä. UM/EU: Teemaa pidetään esillä horisontaalisesti. Asiaa on painotettu puheenvuoroissa sekä edistetty sen kirjaamista neuvoston päätelmiin. Esimerkiksi Post-Cotonou neuvotteluissa Suomi on varmistanut, että sopimuksella turvattaisi naisille ja tytöille pääsy seksuaali- ja lisääntymisterveyspalveluihin. Cotonou-sopimuksen korvaava Post-Cotonou on puitesopimus EU:n ja 79 Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren (AKT) maan kanssa. Sopimus sisältää laajan skaalan teemoja ihmisoikeuksista muuttoliikkeisiin, mutta siinä käsitellään myös naisten ja tyttöjen oikeuksia, tasa-arvoa sekä seksuaali- ja lisääntymisterveyspalveluita. Sopimusneuvottelut päättyivät virallisesti vuoden 2020 lopussa. Post-Cotonou-sopimus on tarkoitus allekirjoittaa vuoden 2021 lopussa. UM/Jordania: JONAP-ohjelma (osa UN Womenin alueellista 1325-hanketta) vahvisti humanitaarisen ”etulinjan” kapasiteettia tunnistaa ja vastata väkivaltaa kokeneiden naisten tarpeisiin. Vaikuttamistyötä tehtiin sekä oikeuksista että tarjolla olevista palveluista, joiden avulla pääsy suojeluun sekä SRHR palveluihin parannettiin.
--	--	--	---

			UM/Somalia: Suomi edistää UNFPA:n maaohjelman kautta tukea naisten ja tyttöjen pääsyä seksuaali- ja lisääntymisterveyspalveluihin ja jatkaa vaikuttamistyötä seksuaalirikoslainsäädännön kehittämiseksi Somaliassa. UNFPA:n työn kautta Suomi tukee myös sukupuolittuneen väkivallan uhreja antaen mm. raiskauksen uhreille sekä lääketieteellistä, juridista että psykososiaalista tukea; Somalimaassa psykososiaalisen tuen kehittämistä on tuettu myös IOM:n kautta. Suomen pakolaisapu: KEO-70 rahoittaman hankkeen tavoitteena on vahvistaa suojelujärjestelmää sukupuolittuneen väkivallan ehkäisemiseksi ja siihen vastaamiseksi Kachinissa, Pohjois-Myanmarissa, tukemalla uhreja, parantamalla olemassa olevaa lähetejärjestelmää, vahvistamalla keskeisten toimijoiden kapasiteettia ja lisäämällä tietoa sukupuolistuneesta väkivallasta maansisäisten pakolaisten ja vastaanottavien yhteisöjen keskuudessa. Keskeisiä palveluntarjoajia, sekä keskushallinnon että etnisten aseellisten joukkojen kontrolloimilla alueilla koulutetaan sukupuolittuneen väkivallan uhrien tukemiseen. Väkivallan kohteeksi joutuneiden suojelua parannetaan tarjoamalla oikeusapua, turvatalolla ja ympärivuorokautisella tukipuhelimella - 952 osallistui GBV -aiheisiin ja turvalliseen muuttoon liittyviin tiedotus – ja vaikuttamistapahtumaan mm. maansisäistenpakolaisten leirillä - 34 (26F,8 M) vapaaehtoista yhteisöfasilitaattoria koulutettu tiedottamaan ja tukemaan GBV-tapauksissa sekä omissa että naapuriyhteisöissä. - 1063 hygieniapaketteja jaettiin eri ikäisille naisille - Tuettu ja annettu lakiapua 37 (37F) GBV-tapaukselle - 58 puhelua vastaanotettu 24/7 GBV-tukipuhelimeen - 10 naista ja tyttöä sai paikan ja neuvontaa turvatalossa Osallistujat ilman päällekkäislaskua 1499, joista naisia oli 1263 UNFPAn rahoittamassa hankkeessa Kachinissa jaettiin 14 214 hygieniapakettia eri ikäisille naisille. Yhteensä 15 713, joista naisia 15 477
--	--	--	---

RAPORTOINTI VUODEN 2020 OSALTA

	4.2.3: Suomi tuo aktiivisesti eri humanitaarisilla foorumeilla esiin tarpeen kiinnittää huomio naisiin ja tyttöihin haavoittuvissa tilanteissa, ml vammaisten oikeudet, seksuaali- ja sukupuolivähemmistöt, ja toimii avunsaannin esteiden poistamiseksi	UM	UM/EU: Suomi pitää teemaa esillä johdonmukaisesti EU:n eri YUTP ja YTPP –työryhmissä, kun neuvotellaan neuvoston päätelmiä, jotka liittyvät naisten ja tyttöjen oikeuksiin ja tasa-arvoon kehitysyhteistyössä. UM/KEO-70: Suomi on sitoutunut, vuonna 2013 SGBV:n ehkäisemiseksi humanitaarisissa kriiseissä perustetun, Call to Action on Protection from Sexual and Gender-Based Violence in Emergencies-verkoston puitteissa mm. rahoittamaan humanitaarista SGBV-työtä ja on verkoston aktiivinen jäsen. Suomi osallistui korkealla tasolla esimerkiksi UNGA viikolla järjestettyihin tilaisuuksiin - “Collective Action to Prevent, Mitigate and Respond to Gender-Based Violence in Emergencies: Public Launch of the Call to Action on Protection from Gender-Based Violence in Emergencies 2021-2025 Road Map” ja “Strengthening commitments to prevent, respond, and protect against sexual and gender-based violence in humanitarian crises” ja on to systemaattisesti esiin tarpeen kiinnittää huomiota naisiin ja tyttöihin haavoittuvissa tilanteissa, korostan etenkin vammaisten naisten ja tyttöjen oikeuksia. Suomi käy aktiivista dialogia UNWomenin kanssa ja on painottanut yhteistyön tärkeyttä etenkin OCHAN mutta myös muiden humanitaaristen toimijoiden kanssa.
--	---	-----------	---

RAPORTOINTI VUODEN 2020 OSALTA

	4.2.4: Suomi edistää humanitaarisissa kriiseissä toimivien naispuolisten työntekijöiden syrjinnän estämiseen tähtäävien toimintaohjeiden ja -politiikkojen toimeenpanoa	UM	UM/KEO-70: Suomi on sisällyttänyt kaikkiin rahoitussopimuksiinsa pykälän naispuolisten työntekijöiden syrjinnän estämisestä. Suomi kannusti ja kannustaa kansainvälisiä järjestöjä kehittämään ja ottamaan käytäntöön selkeät ja toiminnalliset ohjeistukset häirintätapausten tunnistamiseen ja käsittelyyn.
	4.2.5: Suomi edistää tasa- arvokysymysten koordinoinnin ja UN Womenin roolin vahvistamista humanitaarisissa kriiseissä	UM	UM/Libanon/Syyria: Suomi on sekondeerannut UN Womenin toimistoon Beirutin henkilön (P3) UN Womenin humanitaarisen työn ja Syyria-ohjelman toimeenpanon tueksi. UM/ KEO-70: UN Womenin humanitaarisesta työstä valmistui evaluaatio 2019. Suomi tukee evaluaation suosituksia eli UN Womenin normatiivisen roolin vahvistamista humanitaarisissa kriiseissä (ja operatiivisen roolin vähentämistä). Suomi on merkittävä UN Womenin, UNFPAn ja UNICEFin yleisrahoittaja ja näitä resursseja voidaan käyttää myös humanitaarisen työn tukemiseen.
TULOS 4.3: Suomen toimet muuttoliikkeen vastustamiseen liittyen vahvistavat naisten ja tyttöjen suojelua	4.3.1: Suomen kannanotot kansainvälisissä ja alueellisissa järjestöissä tukevat sukupuolinäkökulman sisällyttämistä kriiseihin vastaamisessa	UM, SM, STM, TEM, OKM	UM/KEO 70 Suomi korostaa kannanotoissaan naisten oikeuksia, osallistumista ja erityisiä tarpeita humanitaarisessa avussa ja politiikassa. Erityisesti Suomi on pitänyt esillä vammaisten naisten ja tyttöjen asemaa. Suomen kanta on, että humanitaaristen ohjelmien suunnittelussa ja toteutuksessa on entistä paremmin huomioitava tasa-arvonäkökulmat ja naisiin ja tyttöihin sukupuolensa vuoksi kohdistuvat uhkat ja riskit. OKM: Euroopan neuvoston urheiluministerikonferenssin (marraskuu 2020 – helmikuu 2021) toisena pääaiheena oli ihmisoikeudet urheilussa. Keskustelu oli jatkumoa Suomen vuonna 2019 Euroopan neuvoston puheenjohtajuuskaudellaan järjestämälle asiantuntijakokoukselle aiheena naisiin ja lapsiin kohdistuvan seksuaalisen väkivallan ehkäisy. Ministerikonferenssiin päätöslauselma sisältää tavoitteet sukupuolten tasa-arvon edistämisestä sekä väkivallan, seksuaalisen hyväksikäytön, häirinnän, vihapuheen ja syrjinnän estämisestä niin jäsenvaltioissa kuin Euroopan neuvoston urheilualan yhteistyössä. Euroopan neuvoston urheilun laajennetun osittaiskomitea EPAS:n hallintoneuvoston kokouksessa kesäkuussa 2021 hyväksytään ko. päätöslauselman toimeenpano ja seurantatoimet. UM/EU: Suomi pitää teemaa johdonmukaisesti esillä. Suomi korostaa naisten ja tyttöjen merkitystä kriisinhallinnassa ja konfliktien ehkäisyssä.

RAPORTOINTI VUODEN 2020 OSALTA

	4.3.2: Suomi tukee humanitaarisen avun ja kehitysyhteistyön keinoin muuttoliikkeissä olevien naisten ja tyttöjen oikeuksien toteutumista mm. palveluihin pääsyn ja omavaraisuuden tukemisen kautta esim. kohdennetun toimeentulo- ja koulutustuen avulla ja tuomalla esiin naisten ja tyttöjen näkemyksiä muuttoliikkeeseen ja pakolaisuuteen liittyvissä keskustelufoorumeissa	UM	UM/KEO-30: Suomen tuella Pakolaisapu on mahdollistanut tasa-arvoisen koulutuksen toteutumisen Ugandan pakolaisasutusalueilla, mikä on edesauttanut naisten aseman ja toimeentulon parantumista. Naisten alhaisemman koulutustason vuoksi ohjelmassa rohkaistaan erityisesti naisia osallistumaan koulutuksiin; 73% lukutaito- ja kielikursseille osallistujista oli naisia. Luku-, lasku ja kielitaidon parantuminen on nostanut naisten itsetuntoa ja mahdollistanut aktiivisen osallistumisen yhteisön tapahtumiin ja kokouksiin. Monet osallistujat ovat myös rohkaistuneet hakeutumaan johtotehtäviin eri yhteisötason komiteoissa. Koulutukseen osallistuneista 63% ilmaisi olevansa valmis hakeutumaan johtotehtäviin. Myös Ugandan toimeentulohankkeen - yrittäjyyskoulutuksen ja säästö- ja lainaryhmien - osallistujista enemmistö, 67% oli naisia. Ohjelmaan osallistumisen seurauksena naiset ovat ryhmältä saadun lainan turvin aloittaneet pienyrittäjyystoiminnan, tyypillisesti myyntitoiminnan, jonka turvin ovat pystyneet parantamaan taloudellista resilienssiään. Pakolaisavun tuella Myanmarissa naisten toimeentuloa edistetään ammatillisten lyhytkurssien ja non-formaalin kädentaito koulutuksen avulla. Valtion ammattikoulun kurssitarjonta suuntautuu perinteisille miesten aloille ja tyttöjä ei ole saatu yrityksistä huolimatta mukaan riittävästi. Vuonna 2019 27% lyhytkursseille osallistujista oli naisia. Yhteistyössä naisjärjestön kanssa järjestettyjen kädentaitokurssit tarjosivat kulttuurisesti perinteisempiä taitoja naisten toimeentulon tueksi. Kaikkiin koulutuksiin sisällytettiin lisäksi yrittäjyyskoulutusta ja seurantatietojen mukaan 71% osallistuneista sai tuloja pienyritystoiminnastaan. Yhteistyössä kumppanijärjestön kanssa toteutettiin sukupuolittuneeseen väkivaltaan pureutuva hanke, jonka tavoitteena on vahvistaa väkivallan ehkäisyn ja vastineen mekanismeja hallituksen ja etnisten armeijoiden alueilla. Tiedotuskampanjoita ja koulutuksia järjestettiin kaikilla Kayahin osavaltion alueilla. Lisäksi pidettiin yllä turvataloa ja tukipuhelinta väkivallan kohteiksi joutuneille. Turkissa Pakolaisapu järjesti gender- koulutuksia henkilökunnalle ja pakolaisille. Kädentaitokurssit sekä niihin liittyvä tuotteiden markkinointiin keskittyvä tuki suunnattiin erityi-

RAPORTOINTI VUODEN 2020 OSALTA

		sesti naisille, joilla on hyvin vähän mahdollisuuksia työllistymiseen hankealueella huonon työllisyystilanteen, kulttuuristen sukupuoliroolien ja kielitaidottomuuden vuoksi. Keskuksessa toimiva naiskomitea tarjosi mahdollisuuden suunnitella ja osallistua sosiaalisiin tapahtumiin kodin ulkopuolella. Naisten osallistumista keskuksen tapahtumiin ja koulutuksiin helpotettiin tarjoamalla kuljetus kodeista keskukseseen. Pakolaisavun Ugandan, Myanmarin ja Turkin budjetit vuonna 2020: 1 936 986 €. Erityisesti hauraimissa konteksteissa kuten Somaliassa, Etiopiassa, Nigerissä ja Afganistanissa, Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun kansalliset yhdistykset paikkaavat Suomen tuella virallisten palvelujärjestelmien aukkoja erityisesti terveyssektorilla. Monessa maaohjelmassa terveystoimet ja -palvelut kohdentuvat erit. naisiin ja lapsiin, jotka asuinpaikkansa ja varallisuuden lisäksi jäävät usein terveyspalvelujen katveeseen myös sukupuolensa ja asemansa takia. Suomen Punaisen Ristin (SPR) ohjelmattujen mahdollistamana Somalian Punainen Puolikuu pyöritti v.2019 45 klinikkaa, jotka mahdollistivat perusterveydenhoidon saatavuuden naisille ja lapsille. Osa klinikoista on liikkuvia, jolloin ne tavoittavat myös maan sisäisiä siirtymään joutuneita. Klinikoilla hoidettiin myös lasten aliravitsemusta ja rokotuksia. Etiopiassa Afarissa Punaisen Ristin terveystyön avulla tuettiin naisia ja lapsia pääsemään jatkohoitoon aluesairaaloihin. Afganistanin terveystyön avulla puolestaan vähennettiin alueellista eriarvoisuutta terveyspalvelujen saatavuudessa, kun ohjelma kohdentui vaikeasti tavoitettaviin maaseutualueisiin, joilla ei ole terveysinfrastruktuuria. SPR:n ohjelma kokonaisuutena tukee yhteisöjen resilienssiä, kykyä ennakoida ja kykyä vastata kriiseihin. Järjestön ohjelmatyö edistää vammaisinklusiota, ilmastonmuutoksen seurauksiin sopeutumista, naisten ja tyttöjen pääsyä seksuaali- ja lisääntymisterveyspalveluihin ja Punaisen Ristin kykyä toimia vaikeasti saavutettavilla ja haurailta alueilla. SPR:n Somalian, Ethiopian, Nigerin ja Afganistanin budjetit vuonna 2020: 2 656 588 €. UM/KEO-70: Suomi rahoittaa suomalaisten kansalaisjärjestöjen työtä lasten ja naisten suojelun tehostamiseksi ja muuttoliikkeissä olevien toimeentulon parantamiseksi. Apu kohdistetaan sitä eniten tarvitseville, joista suurin osa on naisia ja lapsia. Tukea on myönnetty muunmuassa Jemenissä (FIDAn humanitaarinen suojelutyö, ruoka-apu ja hygienia Jemenissä, 1 000 000eur), Somaliassa (Pelastakaa Lapset humanitaarinen suojelutyö Somaliassa, 900 000 €), Etelä-Sudanissa (KUAN humanitaarinen työ Etelä-Sudanissa, 900 000 €) ja Myanmarissa (Suomen Pakolaisavun humanitaarinen suojelutyö (GBV) Myanmarissa, 400 000 €) tehtävälle
--	--	---

			työlle. YK:n puitteissa neuvotellun pakolaiskompaktin toimeenpannossa Suomi on tuonut esiin ihmisoikeuksien toteutumista ja haavoittuvassa asemassa olevien erityissuojelua, kiinnittäen erityisesti huomiota naisten ja tyttöjen oikeuksiin sekä vammaisiin. Tämän lisäksi on edelleen korostettu naisten toimijuuden, osallistumisen ja johtajuuden tärkeyttä. UM/ALI-10/ALI-40: Suomi tukee Kansainvälisen siirtolaisjärjestö IOM:n hanketta Marokossa, Egyptissä, Libyassa, Tunisiassa, Jemenissä ja Sudanissa. (ensimmäinen vaihe 2,75 miljoonaa euroa 2015-2017, toinen vaihe 2,6 miljoonaa euroa 2018-2020, kolmas vaihe 3,5 miljoonaa euroa 2020-2023 -> Sudan lisätty hankkeeseen v. 2020). Hankkeen tavoitteena on tukea ja täydentää kansallisten ja paikallisten toimijoiden työtä kauttakulkusiirtolaisten terveyden ja suojelun edistämiseksi. Hankkeessa priorisoidaan kaikissa haavoittuvimmassa asemassa olevat siirtolaiset kuten ihmiskaupan uhrit, naiset, sukupuoleen perustuvan väkivallan uhrit ja ilman huoltajaa olevat lapset. Lisäksi IOM edistää alueellista dialogia ja yhteistyötä siirtolaisasioissa. Suomen Pakolaisapu: Pakolaisnaisten toimeentuloa ja suojelua vahvistettiin koulutusten ja muiden toimien kautta Ugandassa ja Turkissa. Ugandassa toimitaan 12 pakolaisasutusalueella sekä Kampalassa kaupunkipakolaisten parissa. Pakolaisnaisten lukutaito prosentti vaihtelee 15-40% välillä. Valtaosa pakolaisista on Etelä-Sudanista ja DRC:stä. Toiminnallinen luku- ja laskutaito on suojeluun ja naisten toimeentuloon sekä osallistumiseen liittyvä perustaito. Tämä vahvistaa naisten perusoikeuksia ja ne voivat toimia tasavertaisesti mm avustustenjakoon ja kaupankäyntitilanteissa. - Lukutaidon ohella Ugandassa englannin kielen osaaminen on pakolaisille välttämätön mm. peruspalveluiden käyttämisessä ja toimeentulon hankkimisessa. Englannin kieli antaa heille yhteisen kielen viranomaisien kanssa. Mahdollisuuden hoitaa itseään koskevat asiat ja mm. yksityisyyden suojan lääkärissä. Koulutukset sisältävät talouslukutaitoa sekä aiheita mm terveydestä, ravitsemuksesta, lasten koulutuksesta ja naisten oikeuksista. Keittiöpuutarha- ja ilmastomuutokseen sopeutumista edistävät viljelymenetelmät ovat osana luku- ja kielikoulutusta. Nämä parantavat ravitsemusta ja antavat lisätuloja pakolaisille. Kaikista opiskelijoista
--	--	--	--

			70% on naisia, ja 31% nuoria. 3233 pakolais- ja vastaaanottajayhteisön naista läpäisi toiminnallisen lukutaitokoulutuksen loppukokeen. - 1644 pakolais- ja vastaaanottajayhteisön naista läpäisi toiminnallisen englanninkielen kurssin loppukokeen. Tämä mahdollistaa mm naisille oikeussuojan, kun he kykenevät seuraamaan mahdollisen tulkin puhetta heitä koskevissa asioissa. Pienyrittäjyyskoulutukset ovat monimuotokoulutuksia, joissa vahvistetaan pakolaisten toimeentulonhankkimistaitoja, ja siten ehkäistään naisten riskikäyttäytymistä tulonhankinnassa. Naisten itsenäinen toimeentulo vähentää myös perheväkivallan riskiä. - 1246 pakolais- ja vastaaanottajayhteisön naista suoritti koulutuksen Säästö- ja lainaryhmät ovat pakolaisten omia matalakorkoista lainaa tarjoava säästöryhmiä. Tämä on merkittävä pakolaisten resilienssiä vahvistava mekanismi. Näistä naiset saavat lainaa investointien lisäksi odottamattoman vaikeuden kuten sairauden, sadon menetyksen tai varkauden kohdatessa. Ryhmiä perustetaan lukutaito-, kieli- ja pienyrittäjyyskoulutuksien yhteydessä. - 931 pakolais- ja vastaanottajayhteisön naista säästö- ja lainaryhmän jäsenenä World Food Program (WFP) siirtyessä käteisapuun ruoka-avun sijaan toteutetaan WFPn rahoituksella talouslukutaidon lyhytkursseja. Hanke toteutetaan kumppaneiden kautta kaikilla pakolaisalueilla. Koulutuksella on huomattava merkitys rahankäytön suunnittelun ja päätöksen teon kannalta perheissä, koska raha on usein vallankäytön väline ja altistaa perheväkivallalle. - Hanke alkoi 2020 jolloin tavoitettiin 9928, joista naisia oli 5409. Turkissa syyrian kaupunkipakolaisille annettiin turkin kielen koulutusta, jotta kaupungin terveys- ja muita palveluiden käyttö, lasten koulunkäynnin seuranta sekä töiden etsintä mahdollistuisi/helpottuisi. • 85 naista osallistui turkinkielen kurssille Ammatilliset lyhyt kurssit 4 kk paransivat sekä toimeentulomahdollisuuksia että edistivät syyrialaisien ja turkkilaisten toimimista yhdessä. • 238 naista osallistui kurssille, joista 144 oli pakolaisia
--	--	--	--

RAPORTOINTI VUODEN 2020 OSALTA

			Muutaman päivän mittaiset kädentaitokurssit ehkäisivät pakolaisten turhautumista ja paransivat eri kansallisuuksien yhteenkuuluvuutta • 322 naista osallistui kursseille Sosiaalisen yhteenkuuluvuuden parantamiseksi järjestettiin säännöllisiä syyrialaispakolais-, ja turkkilaisnaisten vierailuja toistensa kotona. Vierailuilla keskusteltiin ennalta määriteltyjen teemojen pohjalta, joita olivat mm naisten oikeudet ja naisten rooli rauhanteon prosessissa. Yhteensä 12 463 pakolaisnaista
	4.3.3: Suomalaisten turvapaikanhakijoiden vastaanottoon osallistuvien palveluntarjoajien kykyä ottaa naisten ja tyttöjen erityistarpeet huomioon edistetään vahvistamalla kansallisia toimia. Suomeen pakolaisina tai turvapaikanhakijoina saapuville tytöille ja naisille tarjotaan rikoksen uhrin palveluja EU:n rikosuhridirektiivin mukaisesti ottaen erityisesti huomioon seksuaali- ja viharikosten uhrien tarvitsema erityinen tuki. Tavoitteena on vähentää uudelleen uhritumisen riskiä	SM / MIGRI	Migri: Vastaanottoon liittyvässä viranomaisohjeistuksessa on erityisesti keskitytty huomioimaan korona-pandemian vaikutus turvapaikanhakijoiden majoittamisessa ja muiden vastaanottopalvelujen järjestämisessä. Vastaanottokeskusten toiminnassa on pyritty huomioimaan koronan vaikutus asiakkaiden tavoittamisessa ja kehittämään menetelmiä haavoittuvasta asemasta johtuvien erityistarpeiden tunnistamiseen. Tyttöjen ja naisten asema huomioidaan jatkuvaluonteisesti esimerkiksi vastaanottokeskusten majoitusratkaisuihin. Vuonna 2020 tässä merkittävänä näyttäytyi Välimeren maista sisäisillä siirroilla siirtyneet ilman huoltajaa olevat lapset ja yksihuoltajaperheet. Vastaanottojärjestelmässä jatkettiin vuonna 2019 aloitettua uuden alkuterveystarkastuksen mallin käyttöönottoa, jossa huomioidaan aikaisempaa paremmin naisia ja tyttöjä koskevat erityiskysymykset. Vastaanottojärjestelmän järjestämässä koulutuksessa on huomioitu sukupuolistunut väkivaltaa kokeneiden turvapaikanhakija- ja pakolaisnaisten auttamistyön erityisyys.

RAPORTOINTI VUODEN 2020 OSALTA

	4.3.4: Kansallisissa kotouttamistoimissa vahvistetaan maahanmuuttajien yksilöllisten tarpeiden pohjalta tasa-arvoa ja naisten ja tyttöjen osallistumista kotouttamistoimenpiteisiin huomioiden erityisesti opetuksen ja koulutuksen saatavuus ja naisten työmarkkina-aseman parantaminen	STM, TEM, OKM	OKM: Osana varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen laadun ja tasa-arvon kehittämisohjelmaa, Oikeus oppia 2020-2022, laaditaan toimenpiteitä maahanmuuttajataustaisten lasten ja nuorten oppimisedellytysten ja koulutussiirtymien turvaamiseksi erityisesti koulutuksen nivelvaiheissa. Maahanmuuttajataustaisten jatko-opintovalmiuksia parannetaan lisäämällä opinto-ohjausta ja monialaista yhteistyötä perheiden kanssa. Lisäksi jatketaan kielitietoisien opetuksen ja s2-opetuksen kehittämistä. Toimenpiteessä kiinnitetään erityistä huomiota opettajien osaamisen vahvistamiseen ja maahanmuuttajanaisten tukeen. Toimenpiteen tueksi tehdään valmistavaa opetusta ja sen vaikuttavuutta koskeva selvitys. Oikeus oppia -ohjelman tasa-arvoavustuksella vahvistetaan myös koulun merkitystä yhteisön keskuksena ja hyvinvoinnin edistäjänä. Tällöin kiinnitetään erityishuomio tunnistettuun eriarvoistumiskehitykseen koulujen sisällä ja koulujen välillä, isojen kaupunkien sisällä, alueiden välillä, sukupuolten välisissä osaamiseroissa sekä maahanmuuttajataustaisiin lapsiin ja nuoriin liittyen. Opetus- ja kulttuuriministeriö jakoi 2020 avustusta liikunnan kansalaistoininnan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden kehittämishankkeisiin yht. 725 000 €. Hankkeista viisi kohdistuu sukupuolten tasa-arvoa edistäviin hankkeisiin (135 000 €), neljä monikulttuurisuutta liikunnassa lisääviin hankkeisiin (343 930 €) ja kaksi muuta vammaisliikuntaan ja vähiten liikkuviin nuoriin (taloudellinen ja mahdollisuuksien yhdenvertaisuus). Opetus- ja kulttuuriministeriö edellyttää valtionavustusta saavilta liikuntaa edistävilta järjestöiltä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat sekä

			toimenpiteitä terveellisen ja turvallisen toimintaympäristön edistämiseksi. Näihin liittyen pyydetään järjestöiltä tietoja mm. häirintää ja epäasiallista käyttäytymistä ehkäisevistä toimista sekä siitä, miten järjestö puuttuu kyseisiin ongelmiin/tapauksiin. OKM rahoittaa myös Et ole yksin – palvelua Väestöliitossa yhdessä STEAn kanssa (https://www.etoileyksin.fi) liikunnassa ja urheilussa tapahtuvan häirinnän, kiusaamisen ja epäasiallisen käytöksen tapauksista puhumiseen (anonyymisti) ja ilmoittamiseen. Palvelu järjestää myös koulutusta yhdessä urheilun toimijoiden kanssa sekä tuottaa koulutusaineistoa. Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää vuosittain yleisavustusta eräille sukupuolten välistä tasa-arvoa ja yhteiskunnallista vaikuttamista edistävälle valtakunnallisille naisjärjestöille: Naisjärjestöjen Keskusliitolle, Naisjärjestöt yhteistyössä NYTKIS ry:lle ja Monika-Naiset liitolle (Laki eräiden naisjärjestöjen valtionavusta 663/2007). Vuonna 2020 yleisavustusta myönnettiin yhteensä 918 000 euroa. Toimintavuonna 2020 Monika-Naiset liitto ry. liiton tavoitteena oli laajentaa Kriisikeskus Monikan, Turvakoti Monan ja Kotoutumiskeskus Monikan palveluita, uudistaa viestintää ja varmistaa, että mahdollisimman moni väkivaltaiseen elämäntilanteeseen, kotoutumiseen tai työllistymiseen tukea ja apua tarvitseva maahanmuuttajataustainen nainen löytää Monika-Naiset liiton palvelut ja toiminnan. Lisäksi tavoitteena oli tehdä sisäistä kehittämistyötä Kriisikeskus Monikan, Turvakoti Monan ja Kotoutumiskeskus Monikan palvelujen nais erityisyyden ja henkilöstön ammatillisen osaamisen varmistamiseksi. Lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi Naisjärjestöjen Keskusliitolle 120 000 euroa erityisavustusta hankkeeseen Tasa-arvotiedoilla vaikuttavuutta -hanke 2020–2022. Pääteemoina siinä ovat naisten johtajuus, median tasa-arvo (mm. vihapuheen ja maalittamisen vaikutukset) sekä teknologia (sisältäen keinoälyn). Seksuaalinen häirintä ja #metoo-liikkeen jatko huomioidaan kaikissa teemoissa. Kaikki teemat myös linkitetään yksiselitteisesti Naisjärjestöjen Keskusjärjestön tavoitteisiin ja yhteistyötä jäsenjärjestöjen kanssa lisätään, jotta hanketyö nivoutuu yhä saumattomammin osaksi muuta tasa-arvotyötä. Valitut teemat sopivat hyvin yhteen myös Suomen hallituksen hallitusohjelman kanssa. Hankkeen konkreettisena toimintana jatkuu tasa-arvotekoihin kannustaminen, verkostojen luonti, keskustelutilaisuuksien järjestäminen sekä muu vaikuttamis- ja viestintätyö.
--	--	--	---

RAPORTOINTI VUODEN 2020 OSALTA

			Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla toimivalla Taiteen edistämiskeskuksella on vuosittaisena tukimuotona avustukset yhteisöille sekä apurahat yksityisille henkilöille maahanmuuton, oman kulttuurin ja integraation edistämiseksi sekä rasisminvastaisen toiminnan tukemiseksi. Näillä avustuksilla ja apurahoilla tuetaan myös maahanmuuttajien kotoutumisen edistämistä taiteen ja kulttuurin keinoin sekä kulttuurista moninaisuutta ja kulttuurien välistä vuoropuhelua edistävää toimintaa ja projekteja. Osa hankkeista kohdistuu suoraan, osa välillisesti naisten ja lasten aseman kohentamiseen kulttuuritoiminnan välityksellä. Taiteen edistämiskeskuksen avustus kulttuurisen moninaisuuden ja rasmin vastaiseen toiminnan oli vuonna 625 000 euroa vuonna 2020). Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt uskonnollisille yhdyskunnille vuodesta 2016 alkaen avustusta uskonnollisen vuoropuhelun edistämiseksi. Avustuksen tarkoituksena on edistää eri uskonnollisten ryhmien välisiä hyviä suhteita tukemalla uskontojen välistä vuoropuhelua, millä voi nähdä olevan kytkös myös rauhanedistämistyöhön. Vuonna 2020 avustus oli 80 000 euroa. Opetus- ja kulttuuriministeriön asettama Kulttuuripolitiikka, maahanmuuttajat ja kulttuurisen moninaisuuden edistäminen -työryhmä sai vuonna 2020 valmiiksi loppuraportin, jonka linjaukset ja toimenpide-ehdotukset koskevat kulttuurisen moninaisuuden ja kulttuurien välisen vuoropuhelun edistämistä, jolla pyritään muun muassa puuttumaan suoran eriarvoistavan kohtelun lisäksi myös rakenteelliseen, institutionaaliseen ja moniperustaiseen syrjintään ja rasismiin.
	4.3.5: Suomen kannanotot ihmiskaupan vastaisessa kansainvälisessä koordinaatiossa ja Suomen rahoittamat hankkeet edistävät naisten ja tyttöjen oikeuksien toteutumista. Kansallisessa ihmiskaupan vastaisessa toiminnassa vahvistetaan sukupuolen valtavirtaistamista ja sukupuolivaikutusten huomioon ottamista	UM, SM	UM/Etyj: Suomi osallistui v 2020 aktiivisesti ihmiskaupanvastaisen päätöstekstin neuvotteluihin, korostaen sukupuolen valtavirtaistamista. Neuvottelut kaatuivat loppumetreillä. Suomi isännöi Etyjin ihmiskaupan vastaisen taistelun erityisedustajan Valery Richeyn virtuaalivierailua Suomeen syksyllä 2020. Migri: Naisten ja tyttöjen asema ja erityisen tuen tarpeet huomioidaan vastaanotto- ja ihmiskaupan uhrien palveluissa läpileikkaavalla periaatteella.

RAPORTOINTI VUODEN 2020 OSALTA

TULOS 4.4: Naispuolisia ihmisoikeuspuolustajia suojellaan ja heidän yhdenvertaisia toiminta- ja osallistumismahdollisuuksiaan on tuettu	4.4.1: Suomi tiedottaa naispuolisten ihmisoikeuspuolustajien toiminnasta, oikeuksista ja suojelun tarpeesta ja järjestää koulutusta viranomaisille ja muille tahoille	UM	UM/POL-40: Suomen tukemia kv-järjestöjä ovat mm. DefendDefenders East and Horn of Africa Human Rights Defenders Project (397 540 euroa vuonna 2020), seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen oikeuksiin keskittyvä International Lesbian and Gay Association (ILGA) (500 000 euroa vuonna 2020) ja vammaisten oikeuksien asiantuntijajärjestö International Disability Alliance (IDA) (410 000 euroa vuonna 2020). Kansainväliselle kansalaisjärjestö International Service of Human Rights (ISHR) sai vuonna 2020 420 340 euroa yleistukea, jolla vahvistetaan ihmisoikeuspuolustajien kapasiteettia ja edistää sekä vahvistaa ihmisoikeuspuolustajien asemaa, roolia ja toimintamahdollisuuksia. Organisation Mondiale Contre la Torture (OMCT) (200 000 euroa vuonna 2020), ihmisoikeuspuolustajien työtä ja toimijuutta puolustavalle toiminnalle. Hankkeessa tuetaan vähintään 600 ihmisoikeuspuolustajan ja heidän organisaatioidensa työtä, myös koulutuksen keinoin, painottaen erityisesti merkittävässä vaarassa ja kidutuksen uhan alla olevien ryhmien, kuten naisihmisoikeuspuolustajien, tukemista. Taloudellisesti tuemme useita kv. ihmisoikeusjärjestöjä INGO-tuen kautta. Lisäksi annamme pienempää rahoitusta suoraan ihmisoikeuspuolustajien työtä tukeville rahastoille (esim. USA:n hallinnoimat Lifeline-rahasto ja Global Equality Fund).
	4.4.2: Naisihmisoikeuspuolustajat osallistuvat säännöllisesti kansainvälisten organisaatioiden, EU:n ja Pohjoismaiden järjestämiin alan kokouksiin ja seminaareihin	UM	UM/Afganistan: Suomi on Nordic+ ryhmän puheenjohtajana ja temaattisena tasa-arvo ja WPS-kysymysten vastuumaana ollut järjestämässä lukuisia keskustelutilaisuuksia, joissa mukana on ollut vahva edustus naisihmisoikeuspuolustajia. Yksi merkittävimmistä tapahtumista oli Afganistan 2020 apukonferenssin oheistapahtuma UN Womenin kanssa. UM/Egypti: Suurlähetystön edustajat ovat osallistuneet useisiin kokouksiin ja seminaareihin Egyptissä, joissa on ollut läsnä ja puhujina naisihmisoikeuspuolustajia. UM/Etyj: Suomi pyrkii ehdottamaan pj-Ruotsille sopivia puhujaehdokkaita seminaareihin ja tilaisuuksiin, ja ottaa siinä gender-näkökulmia huomioon. Suomen Etyj-edustusto on kerännyt rosterin pätevistä puhujista WPS-, EVAW- ja gender-aiheista.

TAVOITE 5: Läpileikkaavat teemat; Suomi edistää tavoitteita 1-4 kansainvälisten ja alueellisten järjestöjen linjauksissa, strategioissa ja toiminnassa sekä kannustamalla kansallisten toimintaohjelmien laadintaan

Tulokset	Tuotokset	Vastuutahot	Tehdyt toimet
LÄPILEIKKAAVA TU- LOS 1: Suomi vaikuttaa toiminnallaan Naiset, rauha ja turvallisuus -agendaan liittyvien kansainvälisten ja alueellisten linjausten laadittamiseen, kehittämiseen ja toteuttamiseen	LT 1.1: Suomen ehdotuksilla, aloitteilla ja puheenvuoroilla varmistetaan Naiset, rauha ja turvallisuus-agendan sisällyttäminen kansainvälisissä ja alueellisissa politiikoissa, strategioissa ja toiminnassa.	KAIKKI	UM/AU: Suomi rahoitti AU:n rauhanvälityksen tuen kapasiteetin kehittämiss-hanketta, jonka puitteissa FemWise-Africa naisrauhanvälittäjäverkosto on vakiintunut osaksi AU:n rauhan ja turvallisuuden arkkitehtuuria. Tukea verkoston toiminnallistamiseksi jatketaan CMI:n toteuttaman AU-hankkeen kautta. Suomen edustajat ovat AU:n foorumeilla aktiivisesti pitäneet esillä ”Naiset, rauha ja turvallisuus”-tematiikkaa. UM/ALI: YK-päätöslauselman Naiset, rauha ja turvallisuus (1325) tukeminen asetettiin yhdeksi tavoitteeksi Suomen Afrikka-strategiassa. Strategian mukaan Suomi tiivistää näkemystenvaihtoa ja rakentaa yhteistyötä Afrikan maiden, AU:n ja alueellisten järjestöjen kanssa kahdenvälisesti, osana EU:ta sekä kansainvälisissä järjestöissä muun muassa rauhan ja turvallisuuden teemassa, koskien erityisesti rauhanvälitystä ja YK-päätöslausemia Naiset, rauha ja turvallisuus (1325) sekä Nuoret, rauha ja turvallisuus (2250). UM/POL-50: 1325-teemaa tuodaan esiin useilla kansainvälisillä foorumeilla ml. Nato, EU, YK ja Etyj. UM/KEO-90: Suomi on painottanut naisten johtajuutta, tasa-arvoa ja naisten oikeuksia kaikessa monenvälisessä päätöksenteossa YK:ssa. UM/Etyj: Suomi, Itävalta, Kazakstan ja Turkki ovat ajaneet aloitetta, jonka tavoitteena on hyväksyä Etyjille järjestönlaajuinen 1325-toimintaohjelma. 1325 –juhla-vuoden aikana asia nostettiin esille useissa kokouksissa ja puheenvuoroissa. Etyjin osallistujavaltioiden kesken ei kuitenkaan ole olemassa yhteisymmärrystä järjestönlaajuisen 1325 -toimintaohjelman luomisesta. Etyjissä toimin-

			taohjelman hyväksyminen edellyttää konsensuspäättöstä (kaikkien 57 osallistujavaltion hyväksyntää). Suomi tukee pj-maa Ruotsin kunnianhimoista WPS-agendaa ja edesauttaa käytännön toimien toteutumista (kenttämissioissa, sihteeristössä, kansallisella tasolla). UM/EU: Suomi pitää teemaa esillä horisontaalisesti EU:n YTPP- ja YUTP-työryhmissä ja komiteoissa. Esimerkkinä voidaan mainita GAP III, EU:n toimintaohjelma ihmisoikeuksista ja demokratiasta (hyväksytty loppuvuonna 2020) sekä NDICI-asetus. Gender Action Plan III, jotka komissio ja EUH lanseerasivat yhdessä viime vuoden lopulla ja jossa WPS on prominentisti esillä ja tähän liittyvät Saksan laatimat EU-puheenjohtajan päätelmät (HU ja PL vastustuksen vuoksi ei saatu neuvoston päätelmiä), joissa Suomi mukana (CODEV-työryhmään liittyvä valmistelu); Suomi edisti WPS-kysymystä NDICI-asetusneuvotteluissa. Aktiivisen vaikuttamistyön ansiosta lopulliseen asetukseen saatiin kohdennettu (väh. 5%) tavoite sukupuolten välisen tasa-arvon edistämiseksi 85%:n valtavirtaistamistavoitteen lisäksi. UM/POL-40: Suomi on tukenut YK:n ihmisoikeusvaltuutetun toimiston OHCHR:n Addis Abeban alueellisen toimiston gender-neuvonantajan työtä vuodesta 2018. 250 000 euron tasolla ja vuonna 2020 tuki oli OHCHR:n kanssa käytyjen neuvottelujen jälkeen 200 000 euroa. Suomella on ollut tärkeä rooli tehtävän perustamisessa. Perusteena on Suomen vahva sitoutuminen YK:n ihmisoikeustoimintaan naisten ja tyttöjen oikeuksien sekä sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi, myös OHCHR:n toiminnan maatasolla, sekä poliittisena tavoitteena ylläpitää Suomen korkeaa profiilia YK:n ihmisoikeusneuvostokampanjan edistämiseksi (vaalit 2021, jäsenyys 2022-24). Hanke pureutuu ihmisoikeusloukkausten juurisyihin ml. lainsäädäntöön ja asenteisiin. Vaikuttamistavoitteeksi otetaan vammaisten henkilöiden oikeuksien vahvempi intergraatio RGA:n työhön ja intersektionaalisuus. Tähänastiset tulokset ovat myönteisiä, ja tehtävää on todella paljon, joten mandaatin on oltava laaja. RGA pyrkii kapasiteetin lisäämiseen paikallisesti. UM/YK: Vuonna 2020 Suomi ylläpiti aktiivista profiiliaan 1325-agendan saralla osallistumalla ja vaikuttamalla YK:n puitteissa pidettyihin seminaareihin ja tilaisuuksiin, yhteistyössä muiden YK-toimijoiden, pysyvien YK-edustustojen ja kansalaisjärjestöjen kanssa. Keskeisenä osana 1325-agendan 20-vuotisjuhlallisuuksia oli Saksan ja UK:n johdolla vuonna 2019 lanseerattujen sitoumusten monitorointi lokakuussa 2020, mihin Suomi osallistui pääkaupunkitasolla. COVID19-pandemian vuoksi merkittävä osa tilaisuuksista pidettiin
--	--	--	--

			virtuaalisina. Suomi piti aiheesta puheenvuoroja kansallisesti ja osana Pohjoismaiden ja saman mielisten maiden ryhmiä sekä jatkoi osallistumista Kanadan johtamaan 1325-ystäväryhmään ja sen kokouksiin. YK:n turvallisuusneuvoston puitteissa Suomi osallistui virtuaaliseen istuntoon koskien seksuaalista väkivaltaa konflikteissa heinäkuussa sekä virtuaaliseen avoimeen istuntoon 1325-agendasta lokakuussa, ja molemmissa yhteyksissä osallistui proaktiivisesti Pohjoismaiden, EU:n sekä 1325-ystäväryhmän puheenvuorojen laatimiseen. Elokuussa 2020 Suomi kanssasuositti Indonesian aloitteesta laadittua turvallisuusneuvoston kaikkien aikojen ensimmäistä päätöslauselmaa, jonka pääaiheena oli Naiset ja rauhanturva. CMC: Kriisinhallintakeskus puheenjohtaa yhdessä Espanjan Ulkoministeriön kanssa naisten osallistumisen edistämistä tukevaa klusteria osana Euroopan Unionin siviilikriisinhallinnan kehittämiseen tähtäävää kompakti-prosessia. Klusteri perustettiin vuoden 2020 lopussa ja se kokoontuu työpajamaisesti kaksi kertaa vuodessa vuoteen 2023 asti. OKM: Kansainvälisten sopimusten toimeenpanon seuranta ja kansainväliseen yhteistyöhön osallistuminen globaalissa maailmassa on välttämätöntä naisten oikeuksien saavuttamiseksi. Opetus- ja kulttuuriministeriön tukemat naisjärjestöt (viite kohtaan 3.4.3) tekevät myös merkittävää kansainvälistä vaikuttavuustyötä. Naisjärjestöjen Keskusliitto osallistuu kansainväliseen yhteistyöhön ja vaikuttaa aktiivisesti erityisesti Euroopassa yhteistyössä European Women's Lobbyn kanssa mm. jotta EU ratifioisi Istanbulin sopimuksen. Keskusliitto seuraa YK:n naisten asema -toimikunnan (CSW, Commission on the Status of Women) politiikkaa ja päätöksiä ja osallistuu sen istuntoihin. NYTKIS ry koordinoi Suomen kansallisen Väkivaltaobservatorion työtä ja toimii kansallisena jäsenenä European Women's Lobbyssä, joka on Euroopan suurin naisjärjestöjen yhteenliittymä yli 2000 naisjärjestöllä. Monika-Naiset liitto ry. Suomea European Women's Lobbyn väkivaltaobservatoriossa ja osallistuu kansainväliseen yhteistyöhön mm. ETYJin ihmiskauppatyötä käsittelevän verkoston ja European Network of Migrant Women -verkoston työhön. Opetus- ja kulttuuriministeriö on johdonmukaisesti korostanut sukupuolten välistä tasa-arvoa ja naisten aseman vahvistamista kansainvälisissä yhteyksissä, mukaan lukien jäsenyyss kautenaan 2017-2021 YK:n kasvatus-, tiede- ja kulttuurijärjestö UNESCO:n hallintoneuvostossa. Suomen viestinä on ollut,
--	--	--	---

			että tyttöjen ja naisten koulutuksella kaikilla koulutuksen tasoilla ja tasa-arvotilanteen kaikkinaisella kohentamisella eri yhteiskunnissa on laaja merkitys, kuten yhteiskuntarauhan, väestön terveyden, kulttuuriperinnön vaalimisen ja kestävä kehityksen moniulotteisessa edistämisessä. Vuotta 2020 leimasi kansainvälisellä foorumilla yleistynyt gender-termin kyseenalaistaminen ja gender-keskustelun rajoittamisyrietykset tiettyjen maiden taholta. Suuntaus on huolestuttava, johon opetus- ja kulttuuriministeriö on osaltaan reagoinut vahvasti Suomen ulkopolitiikan linjausten ja näkemysten mukaisesti CMI: - Globaaliallianssin vuosikokous: kokemustenvaihto alueellisten naisrauhavälittäjäverkostojen sekä keskeisten kansainvälisten sekä alueellisten toimijoiden (mm. YK, EU, AU, UN Women) välillä liittyen naisten osallistamiseen rauhanprosesseissa, naisrauhavälittäjäverkostojen rooliin sekä naiset, rauha ja turvallisuus agendan toimeenpanoon. - Rauhanvälitystoimijoille suunnatun ohjeistuksen tuottaminen yhdessä YK:n poliittisten ja rauhanrakennusasioiden osasto sekä PRIO:n kanssa: ohjeistuksen kehittäminen sukupuolisensitiivisistä konfliktianalyysistä, inklusiivisesta rauhanvälityksestä sekä inklusiivisesta rauhansopimusten toteuttamisesta. Ohjeistuksen käyttöönotto YK:ssa. - Club De Madrid virtuaalikonferenssi: työpajojen järjestäminen naiset, rauha ja turvallisuus tematiikasta sekä työpajoissa tuotettujen suositusten jakaminen maailman johtajille virtuaalikonferenssissa. - Vietnamin WPS konferenssi: CMI:n asiantuntijapuheenvuoro YK:n ja Vietnamin hallituksen järjestämässä kansainvälisessä naiset, rauha ja turvallisuus konferenssissa.
--	--	--	---

RAPORTOINTI VUODEN 2020 OSALTA

	LT 1.2: Suomi vaikuttaa kansainvälisillä foorumeilla varhaisvaroitusjärjestelmien kehittämiseen ja käytönottoon	UM	
LÄPILEIKKAAVA TU- LOS 2: Suomi edistää toiminnallaan kansallisten toimintaohjelmien kehittämistä ja toimeenpanoa	LT 2.1: Kansallisten toimintaohjelmien laadintaa ja toteuttamista tuetaan maatason koordinaation ja kansallisen omistajuuden vahvistamisella	UM	UM/AU: Suomen edustajat ovat AU:n foorumeilla kannustaneet Afrikan maita kansallisten toimintaohjelmien laatimiseen ja tuoneet siinä esille Suomen esimerkkiä. UM/Egypti: Suurlähetystön edustajat ovat pitäneet yhteyttä Egyptin 1325-toimintaohjelman laatimista tukeviin kumppaneihin seuratakseen työn edistymistä. UM/Kenia: Suomen UN Women tuen avulla on tuettu Kenian toisen kansallisen toimintaohjelman 2020-2024 (KNAPII, hyväksyttiin toukokuussa 2020) kehittämistä ja toimeenpanoa. Myös kansallisen 1325-sihteeristön kapasiteettia hoitaa koordinaatiovastuutaan on tuettu. Toimintaohjelman paikallistamista on edistetty kahden kansalaisjärjestökumppanin hankkeiden myötä seitsemässä maakunnassa (PYM-tuki Rural Women Peace Linkille ja Collaborative Centre or Gender and Development:lle). UM/Etyj: Suomi tukee Etyjin hanketta “OSCE Support to Women, Peace and Security Agenda”. Hanke pyrkii vahvistamaan 1325-työtä sekä Etyjin järjestötasolla että sen osallistujavaltioissa. Jälkimmäisen osalta keskitytään erityisesti kansallisten 1325-toimintasuunnitelmien laatimisen ja toimeenpanon tukemiseen järjestämällä eri osallistujavaltioiden edustajia kokoavia seminaareja sekä yksittäisten osallistujavaltioiden tai alueellisiin tarpeisiin räätälöityjä työpajoja. Hanke on jatkoa Suomen vuosina 2016 ja 2017 rahoittamille Etyjin 1325 NAP -projekteille. UM/Afganistan: Afganistanin kansallinen naiset, rauha ja turvallisuus -toimintaohjelma 2015-2023 julkistettiin kesäkuussa 2015 ja sen toinen vaihe alkoi 2019. UN Womenin rooli tämän työn tukemisessa on merkittävä, ja Suomi tukee UN Womenia 2MEUR/vuosi 2020-2022. Suomi jatkoi aktiivista osallistumista Naiset, Rauha ja Turvallisuus –työryhmään ja osallistuu Nordic+ ryhmän toimintaan vasten sen puitteissa temaattisesti tasa-arvo- ja WPS-kysymyksistä. Yhdessä muiden avunantajien kanssa, UN Womenin rahoituksen avulla saavutettiin vuonna 2020 seuraavia tuloksia:

			• UN Women tuki ulkoministeriötä paikallistamis-työpajojen uudelleenkäynnistämisessä Parwanissa. Tämä oli suunnattu viranomaisille ja kansalaisyhteiskunnan edustajille, pääpainona naisjärjestöt ja nuoret. Työpajat informoivat kansallisen toimintaohjelman toisen vaiheen toimeenpanosta ja auttavat kutakin tahoa löytämään oman paikkansa kokonaisuudessa. Lisäksi UN Women on jatkanut ulkoministeriön seuranta- ja arviointityökalujen kehittämistä. • WPS-työryhmä, jonka sihteeri UNW on, jatkoi aktiivisia tapaamisiaan. Se neuvoo hallitusta politiikkatyössä ja toimintaohjelman operationalisoinnissa. Työryhmä tukee myös kansalaisjärjestöjä, jotta ne voivat vahvistaa rooliaan hallituksen työn seuraamisessa ja tilivelvollisuuden vahvistamisessa. Lisäksi työryhmä tarjoaa alustan tiedon ja kokemusten vaihdolle, sekä auttaa yhteisten kantojen ja vaikuttamistyön suunnittelussa. Lisäksi UN Women tasa-arvosensitiivisen SSR-alatyöryhmän sihteerinä auttoi tuomaan yhteen sisäministeriön ja ulkoministeriön vahvistaakseen toimintaohjelman toimeenpanoa poliisivoimissa. • UN Women edisti myös suunnitelmaa sisäministeriön kanssa erillisen hankkeen osalta, jonka tarkoitus on tukea naisten tarkoituksenmukaista osallistumista poliisivoimissa. Tämä on osa laajempaa tiekarttaa, joka sisältää naisten määrän ja työn turvaamisen parantamisen poliisissa, sekä naisten lisäämisen sisäministeriön johtopaikoilla. Lisäksi UN Women nimettiin kansainväliseksi kanssapuheenjohtajaksi sisäministeriön tukitiimiin, joka antaa teknistä tukea tasa-arvokysymyksissä reformeihin, käytäntöihin ja politiikkatyöhön liittyen. • Lisäksi UN Women solmi yhteistyösopimuksen kansallisen ihmisöikeuskomission (jota Suomi myös rahoittaa) kanssa edistääkseen naisten osallistumista konfliktinratkaisussa kaikilla tasoilla. Yhteistyö sisältää myös tutkimustiedon tuottamista ja tukea tasavallan neuvottelutiimille naisten oikeuksiin liittyen. • Kansalaisjärjestöyhteistyön tuloksena UN Women oli kehittämässä ensimmäistä Women's Peacebuilding Journalia, jossa korostui naisten kuulemisen ja osallistumisen paikallistasolta lähtien tärkeys. • UN Womenin kanssa järjestettiin myös lukuisia korkean tason dialogeja ja seminaareja, jotka nostivat tietoisuutta politiikkaprosesseista ja tarjosivat alustan ilmaista tukea naisten osallistumiselle ja oikeuksien vaalimiselle aikana, jolloin ihmisoikeuksien puolustajia on taattu systemaattisesti pelotteen luomiseksi. Yhtenä esimerkkinä oli
--	--	--	---

RAPORTOINTI VUODEN 2020 OSALTA

			Afghanistan 2020 –konferenssin yhteydessä lanseerattu Peace Threads –kampanja, joka toteutetaan yhteistyössä Nordic+ ryhmän kanssa. Lisäksi Suomi kanavoi tukeaan (sitoumus 200 000 EUR, 2019-2020) YK:n Afganistanin avustusoperaation, UNAMA:n, Salam Support Groupin (SSG) kautta. SSG tukee Afganistanin rauhan- ja sovintoprosessia. SSG II-ohjelman 2019-2020 tavoitteet ovat: i) rauhanneuvotteluissa mukana olevien korkean tason rauhanvälittäjien/neuvottelijoiden tukeminen, ii) toisen raiteen (epävirallisten toimijoiden ja kansalaisyhteiskunta-toimijoiden) ja alueellisten aloitteiden tukeminen, iii) paikallisten rauhanaloitteiden tukeminen, iv) naiset, rauha ja turvallisuus – läpileikkaavuuden vahvistaminen joka tasolla, v) humanitaarisen avun perillepääsyn tukeminen. Vuoden 2020 aikana on tässä työssä korostunut erityisesti Dohan neuvotteluprosessi ja naisten osallistumisen tukeminen eri aloitteiden ja alustoiden kautta. UM/NEPAL Nepalilain luonnos 1325 toimeenpano-ohjelmasta jätettiin parlamentin hyväksyttäväksi helmikuussa 2020. Toimeenpano-ohjelma on edelleen kabinetissa ja odottaa hyväksyntää. Toimeenpano-ohjelmasta vastavassa sisäministeriössä on tapahtunut henkilömuutoksia ja UN Women on kehottanut ministeriötä edistämään NAPin hyväksymisprosessia. UM/ALI-10/ALI-40: Suomi tukee UN Womenin alueellista Naiset, rauha ja turvallisuus -hanketta Pohjois-Afrikassa ja Lähi-idässä (ensimmäinen vaihe 3,2 miljoonaa euroa 2016–2018, toinen vaihe 4,7 miljoonaa euroa 2019-2021). UN Womenin hankkeen toisen vaiheen tavoitteena on vahvistaa maiden kapasiteettia YK:n naiset, rauha ja turvallisuus 1325-päätöslauselman toimeenpanemiseksi sekä naisten ja tyttöjen aseman parantamiseksi konfliktitilanteissa. Institutionaalisella tasolla hanke tukee neljän kansallisen (Tunisia, Jordania, Libanon ja Irak) toimintaohjelman sekä Arabiliiton alueellisen toimintaohjelman tehokasta resursointia, monitorointia ja toimeenpanoa. Yhteisöllisellä tasolla hanke keskittyy väkivaltaisten ääriliikkeiden torjumiseen ja yhteisöllisen yhteenkuuluvuuden ja luottamuksen rakentamiseen. Yksilötasolla 12 000:ta konfliktista kärsinyttä naista ja tyttöä tuetaan suojapalveluiden kautta. Libyassa (lisätty hankkeeseen elokuussa 2020) tuetaan naisten osallistumista maan rauhanprosessiin.
--	--	--	---

RAPORTOINTI VUODEN 2020 OSALTA

			UM/Mosambik: Suomi on politiikkatasolla johdonmukaisesti tukenut Mosambikin kansallisen 1325 toimintasuunnitelman (2018-2022) toimeenpanoa. Suunnitelman laadinnasta vastasi Mosambikin tasa-arvo ja sosiaalityön ministeriö, joka sai teknistä tukea UN Womenilta. Rahoituksesta vastasivat Islanti ja Norja.
	LT 2.2: Vahvistetaan Naiset, rauha ja turvallisuusagendan toimeenpanon ja ko. alueen tutkimuksen välistä yhteyttä	KAIKKI	UM/STU-00: UM aloitti 2020 yhteistyön saksalaisen Centre for Feminist Foreign Policy (CFFP) –toimijan kanssa kansainvälisen anti-gender –liikkeen ja ilmiön kartoittamiseksi sekä sen luomiin haasteisiin vastaamiseksi. Maaliskuussa 2021 ilmestynyt loppuraportti tapaustukimuksineen sisältää suosituksia hallituksille. Kumppanina on Saksan UM. Laajan ja inhimillisen turvallisuuden näkökulmasta mainittakoon myös 2020 toteutettu, UM-rahoitteinen tutkimusartikkeli ”Gender and Environment in the Arctic”, jota tullaan kokoelmateoksen julkistuksen myötä hyödyntämään Arktisen neuvoston kestävä kehityksen työssä. CMC: ”The road to 40%: Recruiting Women in Finnish Civilian Crisis Management” working paper-julkaisua on esitelty niin kansallisissa kuin EU:n sekä Naton aihepiiriä käsittelevissä työpajoissa. OKM: OKM toteuttaa vuosina 2021-2022 laajan selvityksen korkeakoulujen henkilöstön tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja monimuotoisuuden tilasta. Hankkeessa pyritään nostamaan esiin konkreettisia suosituksia politiikkatoimiksi aiheen edistämisen saralla sekä tarjota korkeakouluille työkaluja henkilöstön tasa-arvon parantamiseen. Selvityshankkeen yhteydessä toteutetaan myös kansainvälinen tiedonhankinta, jonka tarkoituksena on oppia keskeisten verrokkimaiden onnistuneista toimista tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja monimuotoisuuden edistämisen saralla. Vuosina 2020-2021 laaditaan hallitusohjelman mukainen saavutettavuussuunnitelma. Opetus- ja kulttuuriministeriö nimesi selvityshenkilön ja asetti 24.6.2020 ohjausryhmän ja tiedepaneelin valmistelemaan hallitusohjelman mukaisen korkeakoulutuksen saavutettavuussuunnitelman. Ohjausryhmän ja tiedepaneelin toimikaudeksi määritettiin 1.8.2020 – 31.7.2021. Selvityshenkilö nimettiin ajalle 1.9.2020-31.7.2021. Asettamispäätöksen mukaan

RAPORTOINTI VUODEN 2020 OSALTA

			selvityshenkilön tehtävänä on 1) kuvata korkeakoulutuksen tasa-arvon tämän hetkinen tilanne, mukaan lukien aliedustettujen ryhmien korkeakoulutukseen hakeutumisen ja koulutuksen läpäisyn mahdolliset esteet sekä hyviksi havaitut käytännöt ja onnistumiset 2) valmistella tilannekuvan pohjalta ehdotus saavutettavuuden edistämisen tavoitteiksi ja toimenpiteiden suuntaviivoiksi 3) tehdä suosituksia koulutuspoliittisen selonteon tarpeisiin 4) tukea korkeakouluja omassa saavutettavuussuunnitelmatyössä. Suunnitelmassa tulee tarkastella saavutettavuutta sosioekonomisen aseman, alueiden, sukupuolen, maahanmuuttotaustaisten henkilöiden, etnisten ryhmien, kieliryhmien ja toimintarajoitteisten kannalta. Tarkastelu tulee kohdistaa koulutuspolun eri vaiheisiin korkeakoulutukseen hakeutumisesta työelämään siirtymiseen. Laadittujen suuntaviivojen pohjalta korkeakoulut valmistelevat omat saavutettavuussuunnitelmansa. Hallitusohjelman kirjaukset ihmisoikeuksiin ja demokratiakasvatuksen edistämiseen toteutetaan kansallisen demokratiaohjelman sekä valtakunnallisen nuorisotyön ja -politiikan ohjelman (VANUPO) sekä Oikeus oppia ja Oikeus osata -ohjelmien (2020-2022) yhteydessä. Näiden yhteydessä valmistellaan lainsäädäntöä, pysyviä rahoitusjärjestelyitä sekä yhdenvertaisuutta vahvistavia toimintatapoja. Opetus- ja kulttuuriministeriö on asettanut demokratia- ja ihmisoikeuskasvatuksen kehittämisen ohjausryhmän. Ohjausryhmä koordinoi ja tukee oppilaitosten demokratia- ja ihmisoikeuskasvatusta, oppilaiden ja opiskelijoiden osallistamista sekä opetushenkilöstön osaamisen vahvistamista. Opettajankoulutusfoorumi (2019-2022) on kaikkien opettajankoulutusta tarjoavien korkeakoulujen (11 yliopistoa ja 5 ammattikorkeakoulua), eri opettajankoulutusten ja sidosryhmien yhteistyön ja vuorovaikutuksen foorumi. Yksien kehittämisteemoista v. 2020 oli kieli- ja kulttuuritietoisuuden kasvatuksen ja koulutuksen kehittäminen. Lisäksi opettajankoulutuksen kehittämisohjelman linjauksia on tuettu lasten osallisuutta ja tasa-arvoa tukevilla hankkeilla. OIVA – Lasten oikeudet ja osallisuus varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja alkuopetuksessa -hankkeessa on vahvistettu ammattilaisten ja opiskelijoiden osaamista osallisuuden ja tasa-arvon kysymyksissä. Hankkeessa on pilotoitu uusia toimintamalleja lasten oikeuksien ja osallisuuden edistämiseksi. Hankkeessa on kehitetty välineitä käsitellä oikeuksien ja osallisuuden teemoja yhdessä lasten ja perheiden kanssa. Hankkeessa vahvistetaan ihmisoikeuksia,
--	--	--	---

			lasten hyvinvointia, oikeuksia ja osallisuutta. Osaamisen yhteisloikka lasten itsesäätelyn tueksi – pedagogisen sensitiivisyyden vahvistaminen varhaiskasvatusalan yliopistoverkoston yhteistyönä -hankkeessa on tuettu lasten itsesäätelyä elinikäistä oppimista edistävällä tavalla. Kohdennettu ja laadukas sensitiivinen vuorovaikutus ehkäisee ongelmien syntyä ja vahvistaa erilaisista taustoista tulevien lasten identiteettien suotuisaa kehitystä. Hankkeessa vahvistetaan lasten oikeuksien toteutumista. Valtakunnallisessa SetSTOP-hankkeessa on tuotettu Suomen opettajankoulutuksia varten oppisisältöjä ja -materiaaleja sekä kehitetty toiminnallisia malleja, jotta sukupuolten tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyvät ongelmat olisi mahdollista tunnistaa paremmin ja jotta niihin pystyttäisiin puuttumaan nopeammin ja tehokkaammin. Näitä on levitetty opettajankoulutusta tarjoaviin korkeakouluihin vuonna 2020. Ammatillisten opettajakorkeakoulujen yhteisen Toimintaa ja kohtaamisia -hankkeen on kehitetty uusia lähestymistapoja ja menetelmiä demokratiakasvatukseen ja ihmisoikeuksien ja osallisuuden edistämiseen ammatillisessa koulutuksessa ja opettajankoulutuksessa. Nuorten syrjäytymistä ehkäistään koulutuksellista tasa-arvoa edistämällä ja osallisuuden kokemuksia tarjoamalla. Toimintamalleja on levitetty vuonna 2020. Opetushallitus rahoittaa vuosittain opetustoimen ja varhaiskasvatuksen henkilöstökoulutusta (OTHK) noin 12 miljoonalla eurolla. Vuosina 2020–2023 OTHK:n pääteemoja ovat mm. tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen, osallisuuden, hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistäminen oppimisyhteisöissä (ml. kunniaväkivalta) sekä johtamisosaamisen ja yhteisöllisen kehittämisen vahvistaminen. Yhteensä tasa-arvoon liittyvään varhaiskasvatuksen ja opetustoimen henkilöstökoulutukseen on vuosina 2019–2020 suunnattu 2,8 miljoonaa euroa. Vuonna 2020 myönnettiin 560 000 euroa koulutuksiin, joissa oli mukana koulutusosioita liittyen sukupuolisensitiiviseen kasvatukseen tai sukupuolten tasa-arvoon tai muuhun vastaavaan. Yleisesti voi todeta, että opetus- ja kulttuuriministeriön ja sen alaisten virastojen toteuttamat ja tukemat hankkeet, jotka edistävät tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta, saavutettavuutta, osallisuutta ja kieli- ja kulttuuritietoisuutta vahvistavat naisten voimaannuttamista, turvallisuutta ja toiminta-mahdollisuuksien lisäämistä. Se on myös pohja työlle yhteiskunnallisen vakauden ja
--	--	--	---

RAPORTOINTI VUODEN 2020 OSALTA

			turvallisuuden lisäämiseksi, jossa naiset ovat toimijoita. CMI: Yhteistyö Durhamin yliopiston kanssa: yhteisen työpajan järjestäminen naisten osallistumisesta rauhanprosesseihin, sekä siihen liittyvän julkaisun valmisteleminen. Lisäksi, tieteellinen artikkeli Inklusiosta Durhamin yliopiston julkaisemassa kirjassa Rethinking Peace Mediation – Challenges of Contemporary Peacemaking Practice.
--	--	--	---